

AALBORG UNIVERSITET KØBENHAVN
KANDIDAT I KOMMUNIKATION
KANDIDATSPECIALE

**EFFEKTEN AF KONSTRUKTIV JOURNALISTIK:
EN CASEUNDERSØGELSE AF KONSTRUKTIV JOURNALISTIK
SET GENNEM ZETLANDS DÆKNING AF ISRAEL/PALÆSTINA
KONFLIKENTEN**

VEJLEDER: CAMILLA DINDLER
ANTAL ANSLAG: 189.587
AFLEVERINGSDATO: 31. MAJ 2024
SKREVET AF: FREDERIKKE HINSBY JENSEN

Abstract

This master thesis investigates which effects constructive journalism potentially has on the societal debate. More specifically it investigates how the Israel/Palestine conflict is framed through the constructive media Zetland, and how these frames are received by three chosen respondents.

It has come to my attention that more and more people are avoiding the news as a cause of negative angles in traditional news. Studies have even showed that negative angles in news, can be linked to depression, anxiety and hopelessness. Therefore, I found it interesting to investigate whether constructive news, as a different and more solution oriented journalistic approach, can have a more positive and engaging effect on readers and potentially on society.

Through a framing analysis of two constructive articles from Zetland, about the Israel/Palestine conflict, I sought to find out how constructive journalism frames the conflict and concluded that these two articles in fact offers a more depolarizing, humane and positive sight on the conflict. The most important element of constructive journalism is solution, and here I found the solution to be “the option of personal responsibility.” By option of personal responsibility, I mean the responsibility of a more humane- and less conflicting debate.

The question was then, whether three chosen respondents, with different backgrounds, from generation y, would accept the frames- and act on the solution I found. Neither of the respondents had any interest in news beforehand, and only one of them claimed to have any interest in the conflict. Despite varying answers, I found that all of three respondents overall felt more empathic and understanding of the parts in the conflict. Moreover, two of them felt more engaged in reading news in general after reading the two articles. Whether to accept the solution or not, two of the respondents seemed to accept the given option. One because she felt more knowledgeable about the conflict after reading the articles, and the other because he was confirmed in his already existing views.

I concluded that whether constructive journalism can engage more readers in society is too early to say by my investigation alone. It will take a longitudinal study to conclude. I do however see constructive journalism’s potential for such a change in society. In my investigation of the three respondents I found that all of them were more interested in these two constructive articles than

they normally are in traditional media. Therefore, I concluded that as long as constructive journalism has the ability to engage, it also has the ability to change.

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING.....	6
PROBLEMFORMULERING	7
AFGRÆNSNING.....	7
TEORI.....	8
KONSTRUKTIV JOURNALISTIK	8
FRAMING OG EFFEKT	14
LITTERATURREVIEW	18
SØGEPROCES	18
PRÆSENTATION AF LITTERATUR REVIEW	20
<i>Medieeffekt og effekt af konstruktiv journalistik</i>	<i>20</i>
<i>Følelseseffekt.....</i>	<i>22</i>
<i>Effekt i engagement.....</i>	<i>24</i>
<i>Tillidseffekt.....</i>	<i>25</i>
<i>Opsamling og specialets bidrag.....</i>	<i>26</i>
SOCIALKONSTRUKTIVISME	27
METODE.....	27
CASESTUDIE.....	28
UDVÆLGELSE AF ARTIKLER	31
UDVÆLGELSE AF INFORMANTER	32
TILGANG TIL INTERVIEW	34
TRANSSKRIPION AF INTERVIEWS	37
TILGANG TIL FRAMINGANALYSE	37
TILGANG TIL EFFEKTANALYSE	38
ANALYSE.....	41
FRAMINGANALYSE.....	41
<i>Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rumme palæstinenserne sorg?</i>	<i>47</i>
<i>Framinganalysen sat i kontekst af konstruktiv journalistik – En opsamling</i>	<i>53</i>
EFFEKTANALYSE.....	56

<i>Forudgående interesse og viden</i>	<i>56</i>
<i>Følelseseffekt.....</i>	<i>59</i>
<i>Engagement.....</i>	<i>65</i>
<i>Tillid til journalistikken.....</i>	<i>71</i>
<i>Opsamling framinganalyse vs. respondenternes læsning.....</i>	<i>73</i>
DISKUSSION OG KONKLUSION	76
LITTERATURLISTE	79

Indledning

Med utallige klimakatastrofer, krige der raser og inflation er det min opfattelse, at folk er blevet trætte af dårligdom i verdenen og ikke mindst mediernes konstante fokus på det negative. Dette er ikke kun min egen personlige observation. Flere studier peger nemlig på, at folk undgår nyheder, fordi det har en negativ effekt på deres humør, og de føler sig hjælpeløse i forhold til et givent emne (Skovsgaard & Andersen 2020, 463- 464). Journalistikken betegnes som den fjerde statsmagt, hvis formål er at tjene offentligheden, men hvad skal vi med journalistikken, hvis offentligheden ikke længere gider at forholde sig til den information, der bliver givet? Som relativ ny og anderledes journalistisk tilgang har konstruktiv journalistik vundet indpas i Danmark de seneste år. Med sin løsningsorienterede og undersøgende tilgang, byder denne journalistik på en anden måde at drive journalistik på end førhen. Det lader i hvert fald til, at nyhedsmedierne selv er blevet opmærksom på deres negative vinkling. Ritzau har inddraget konstruktive elementer via deres Ritzau Zoom siden 2020 ([Ritzau.dk](https://ritzau.dk)), det konstruktive nyhedsbrev 'Verdens bedste nyheder' blev etableret i 2014 med følgende mål: *"Det gør vi for at give danskerne et nuanceret og aktuelt billede af verden. Den er nemlig også fuld af fascinerende historier, om nye initiativer, opfindelser og tiltag, der er med til at rykke livet på kloden i en bedre retning"* (verdensbedstenyheder.dk) og i 2023 indførte Tv2 sågar håbefulde nyheder med begrundelsen: *"Jeg synes, at nyhedsbilledet både på TV 2, men også i danske medier generelt er unødvendigt dunkelt."* siger digital chefredaktør, Kristoffer Pinholt (journalisten.dk).

Når man taler konstruktiv journalistik, kommer man heller ikke udenom mediet Zetland, som i min optik er det mest veletablerede konstruktive medie, vi har i Danmark. I 2019 skrev chefredaktør for Zetland, Lea Korsgaard en lang artikel, hvori hun påpeger problemerne med den nuværende journalistik, og hvad der kan gøres for at ændre dette: *"Men virkeligheden er også fyldt med mennesker, der gør verden til et bedre sted. Virkeligheden rummer også ambitiøse idéer, modige valg, nye erkendelser. Så selvfølgelig skal journalisten også fortælle om alt det. Fordi det findes, ganske enkelt."* ([Zetland.dk](https://zetland.dk)).

Men hvad er det så, denne konstruktive journalistik kan, som øjensynligt skulle være bedre? Og virker det rent faktisk efter hensigten? Bliver samfundet mere oplyst og engageret af konstruktiv journalistik? Der er endnu ikke lavet meget forskning på området, og det der er, er hovedsageligt kvantitativ, som peger i lidt forskellige retninger. I dette speciale finder jeg det derfor relevant at undersøge effekten af konstruktiv journalistik kvalitativt. Jeg vil her foretage et casestudie af

konstruktiv journalistik, og da det godt kan blive en omfattende affære at undersøge al konstruktiv journalistik, har jeg kopt det ned til at undersøge to artikler, som beskæftiger sig med den betændte Israel/Palæstina konflikt hos mediet Zetland. Jeg laver her en framinganalyse for at se, hvordan de to artikler framer konflikten konstruktivt, og undersøger derefter effekten på tre udvalgte respondenter.

Problemformulering

Hvordan frames den nuværende Israel/Palæstina konflikt hos det konstruktive medie Zetland? Og hvilken effekt kan konstruktiv journalistik have på samfundsdebatten omkring Israel og Palæstina konflikten?

Afgrænsning

I dette speciale har jeg afgrænset mig til at undersøge konstruktiv journalistiks fremstilling af Israel og Palæstina, samt se på hvilken effekt dette har på udvalgte respondenter. Jeg har valgt udelukkende at have fokus på konstruktiv journalistik, og har derfor fravalgt teori om bias i nyhedsformidling, som 'Bad news from Israel' af Greg Philo (2004), 'More Bad News from Israel' af Greg Philo og Mike Berry (2011) og 'Media and political conflict' af Gadi Wolfsfeldt (1997). 'Bad News from Israel' og 'More bad news from Israel' analyserer hvordan nyheder ofte er præget af bias og dermed er med til at fastholde en status quo. De arbejder systematisk med framing, hvilket er relevant for forståelsen af traditionel journalistik, men ikke direkte brugbart i min undersøgelse af konstruktiv journalistik. Gadi Wolfsfeldt (1997) arbejder ligeledes med framing og agenda-setting. Hans undersøgelse er centreret om de negative og konfliktorienterede aspekter ved mediedækning i Mellemøsten, og hvordan dette kan påvirke beslutningstagere og befolkningen. Selvom dette er relevant for at forstå, hvordan Israel/Palæstina konflikten tidligere er fremstillet, er det dog ikke relevant for min undersøgelses mål om netop at undersøge de løsningsorienterede og nuancerede effekter, der findes i konstruktiv journalistik. Dette speciale er heller ikke et speciale om nyhedsdækning af Israel/Palæstina konflikten, men om konstruktiv journalistik. Og da dette speciale har til formål at undersøge fremstillingen af konstruktiv journalistik og udvalgte respondenternes respons på dette, har jeg fundet det væsentligt at fokusere på litteratur og studier, der primært forklarer og undersøger konstruktiv journalistik og dets indflydelse. Ved at udelukke ovenstående litteratur, sikrer jeg mig, at specialet forbliver fokuseret.

Teori

I dette afsnit vil jeg præsentere den teori, der ligger til grund for min analyse. Jeg vil starte med at gennemgå teori om konstruktiv journalistik, og hvad de forskellige forskere forstår ved konstruktiv journalistik. Afsnittet tjener som baggrundsviden om konstruktiv journalistik, og i litteraturreviewet vil jeg så gå i dybden med tidligere forskning, som undersøger effekten af konstruktiv journalistik. Men før vi når litteraturreviewet, følger et teoriafsnit om framing. Her vil jeg gennemgå valgte framing tilgang, som skal bruges til framinganalysen, hvor jeg vil undersøge hvilke frames to udvalgte konstruktive artikler indeholder.

Konstruktiv journalistik

Løsningsjournalistik, positiv journalistik, aktiv journalistik. Kært barn har mange navne, og er gennem tiden ikke blevet klart defineret. Alle sammen kan betegnes som anderledes tilgange til journalistikken, som gennem årene er kommet og gået; tendenser - der aldrig blev til en reel tilgang. Det er i hvert fald det, Peter Bro forklarer i sin bog *'Constructive journalism: Presedence, Principle and Practices'* (2024). I virkeligheden har konstruktiv journalistik eksisteret i en afart af disse forskellige tendenser, siden Joseph Pulitzer i sin tid introducerede offentlig journalistik, som en aktiv journalistisk tilgang, der opfordrer borgerne til handling, i stedet for en passiv rapporterende tilgang (Bro 2024, 1). Også Henrik Cavling, William Stead og William Hearst har gennem deres karrierer troet på, at journalistikken gennem handling kan afhjælpe samfundsproblemer (ibid.).

Konstruktiv journalistik er opstået som et modsvar på, hvad fortalere for konstruktiv journalistik betegner som negativ journalistik. Journalistik skaber forskellige demokratiforståelser, det skriver Jesper Strömbäck i *'In Search of a standard: Four models of democracy and their normative implication for journalism'* (2005). Her opstiller han fire demokratier, og hvilken type af journalistik der passer til den givne demokratiform (Strömbäck 2005). Han mener nemlig, at kritikere af journalistikken ofte ikke har gjort op, hvilken demokratisk standard der ligger til grund for kritikken (Strömbäck 2005, 331). Hvad der kan anskues som journalistik af høj kvalitet i nogle demokratier, kan ikke nødvendigvis anskues på samme måde i andre demokratier (Strömbäck 2005, 332). Jeg vil ikke begynde at udpege hvilken demokratiform, vi har i Danmark ud fra Strömbecks modeller. Ligesom jeg ikke vil vurdere hvilken type af journalistik, der ifølge ham passer til vores demokratiform. Dog kan det antages, at kritikken mod traditionel journalistik fra fortalene for

konstruktiv journalistik skyldes, at traditionel journalistik, som det ser ud på nuværende tidspunkt, simpelthen ikke passer til vores demokratiform. Det er heller ikke uvæsentligt, at journalistik har magten til at ændre dagsordenen i et demokrati (Strömbäck 2005, 338), derfor er det heller ikke underligt, hvis befolkningen føler sig modløse, hvis vinklingen i journalistikken hele tiden søger mod sensation og drama.

Ifølge fortalerne for konstruktiv journalistik er de fleste journalister i Danmark uddannet i den forestilling, at en god historie også er den mest konfliktfyldte. Journalist og stifter af institut for konstruktiv journalistik, Ulrik Haagerup, har endda lært, at hvis ingen bliver vrede af en given historie, er det reklame (Bro 2024). Denne tilgang til journalistikken hænger sammen med, hvad jeg også var inde på i indledningen, nemlig at læserne undgår nyheder, fordi det har en negativ effekt på deres humør (Skovsgaard & Andersen 2020, 463- 464). Skovsgaard og Andersen skelner mellem to typer af nyhedsundgåelse. Ufrivillig nyhedsundgåelse og intentionel nyhedsundgåelse. Ufrivillige nyhedsundgåelse involverer dem, der utilsigtet undgår nyheder, ikke på grund af manglende interesse men på grund af adgang og tid (Skovsgaard & Andersen 2020, 465-466). Da denne gruppe ikke er særlig relevant for mit speciale, vil jeg ikke komme mere ind på det. Intentionel nyhedsundgåelse er derimod relevant. Det er nemlig dem, der bliver negativt påvirket af traditionelle nyheder, som mangler tillid, og som føler sig overvældede af mængden af nyheder (Skovsgaard & Andersen 2020, 463- 464). Som løsning til intentionel nyhedsundgåelse foreslår Skovsgaard & Andersen netop nyheder, som inkorporerer konstruktive elementer, der fremhæver løsninger og positive vinkler i stedet for problemer (Skovsgaard & Andersen 2020, 466-467).

I 2008 skrev Haagerup en klumme, hvori han adresserer de største problemer og udfordringer ved nyhedsjournalistik. Her beskriver han, hvordan en god nyhedshistorie automatisk også er en dårlig historie. Altså at vinklen altid fokuserer på det negative, det tragiske, det dramatiske osv. ”(...) måske er rigtig mange mennesker dødtrætte af mediernes ensidige fokus på problemer, ulykker og konflikter suppleret med lidt lallende gossip om Paris Hilton, ’bløde historier’ om den seneste James Bond-film eller ’news you can use’ Å la sammenligninger af flådede tomater for dog at balancere alt det triste.” (Haagerup 2008, Politiken.dk). I klummen kalder han på en mere konstruktiv tilgang til nyheder, hvor han mener, at fokus bør ligge på de positive aspekter af samfundet og ikke kun de negative (ibid.).

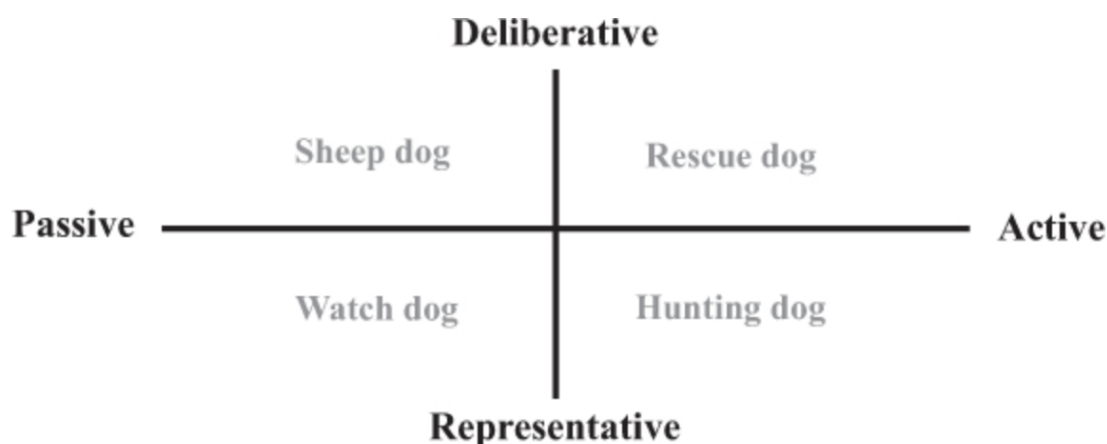
Dette var første gang offentligheden blev introduceret for tilgangen ”konstruktiv journalistik” (Bro 2024, 3). Siden er både tilgangen men også nyhedernes negative vinkling blevet diskuteret heftigt i redaktionslokaler og i befolkningen (Ibid.).

I 2012 udgav Haagerup bogen ’konstruktive nyheder’ - en samling af journalister, forskere og andres bidrag til- og syn på konstruktiv journalistik. Heriblandt Cathrine Gyldensted. Oprindeligt er Gyldensted uddannet journalist, og har arbejdet som graverjournalist, men senere har hun taget en kandidatgrad i positiv psykologi. I sit speciale kom hun med et bud på, hvordan man kan genskabe journalistikken ved brug af positiv psykologi (Bro 2024, 3). I 2015 byggede hun videre på sit speciale med bogen *’From Mirrors to Movers’*, hvori hun tilskynder journalister at fokusere på positive, inspirerende og løsningsorienterede nyheder (ibid.). I samarbejde med forsker Karen McIntyre definerer de, i bogen, konstruktiv journalistik således: *”Implements techniques from positive psychology and related fields. Stories have a high importance to society. Adheres to one or more journalism’s core functions, i.e.: Serving as a watchdog, alerting the public of potential threats, disseminating important information in order to create an informed electorate.”* (Gyldensted 2015, 13). Med kernefunktion menes der de værdier journalistikken står på, altså konflikten hvori *vagthundsfunktionen* dækker historier og figurerer med magt. Det er ifølge Gyldensted, det der adskiller konstruktiv journalistik fra positiv journalistik, hvor fokus rigtig nok er på positive historie, men mangler kritisk sans (Gyldensted 2015, 12).

I meget korte træk fokuserer positiv psykologi på, hvad der får individer og samfund til at trives, fremfor hvordan man kurerer problemer og negative sindstilstande, som man gjorde det med psykologien før i tiden (Gyldensted 2015, 42). McIntyre og Gyldensted udfolder dette yderligere i en videnskabelig artikel fra 2018, hvor de sidestiller traditionel journalistik med måden man i sidste halvdel af 1900-tallet/begyndelsen af det 20. århundrede bedrev psykologi på; *”Both have a negative focus, despite the intention being positive (psychologists aim to help people get healthy and journalists aim to correct society by exposing its illnesses and flaws)”* (McIntyre & Gyldensted 2018, 664). I stedet mener Gyldensted, at journalistikken bør have fokus på, hvordan den kan præge læserne til, via egne evner og viden, at hjælpe til at løse samfundets problemer, fremfor at fokusere på at udpege problemer som magtindehaverene skal løse (Gyldensted 2015, 43).

Det er almen forstået blandt journalister, at de lever for at tjene offentligheden. Det kan- og gøres

selvfølgelig på forskellige måder, og der navigeres ofte i det journalistiske kompas.

[Figure 1.1](#) The journalistic compass.

(Bro 2024, 7)

Den horisontale akse hjælper til at forstå meningen med journalistik, hvor den vertikale akse hjælper til at forstå perspektivet (Bro 2024, 7). Når Gyldensted mener konstruktiv journalistik tjener *Watchdog-funktionen*, placerer hun egentlig tilgangen et sted på kompasset, hvor det ikke hører hjemme, i hvert fald ikke i forhold til den konstruktive journalistiks principper. Grunden til at Gyldensted formentlig har placeret konstruktiv journalistik ved *Watchdog* skyldes at på trods af den aktive- og til dels opløftende tilgang til journalistikken, så er det fortsat journalistikkens opgave at være kritisk. Et tænkt eksempel; det nytter ikke noget udelukkende at skrive en historie om en politikers donation til velgørenhed, hvis vedkommende samtidig har hugget fra statskassen. Kritisk sans er, og har altid været en del af journalistikken, uden den er der ikke meget servicering af offentligheden. Bro placerer omvendt konstruktiv journalistik i højre side af modellen, altså et sted omkring *Rescue Dog* og *Hunting Dog* (Bro 2024, 8). Denne definition giver mening i den forstand, at konstruktiv journalistik for det meste er aktiv. Bro definerer *Hunting dog* som mere aggressiv i sin tilgang til magtelite end *Watchdog*, men dog også mere aktiv. *Rescue Dog* er også aktiv, men *Hunting Dog* søger mere mod at motivere private borgere til at handle. På den måde mener Bro, at *Watchdog* og *Hunting Dog* har samme perspektiver, men forskellige formål, hvor *hunting dog* og *Rescue Dog* har samme formål men forskellige perspektiver (ibid. 7).

Som Gyldensted skriver i sin bog, er det ikke nok bare at spejle, hvad der er galt med virkeligheden; “*Constructive journalism reconizes that faults, failure, and abuse exist in the world; however, it*

maintains that simultaneously there is always development, growth, and opportunity. This way, it makes the world a bigger place. Constructive journalism investigates opportunities, looks at dilemmas from all sides, and indicates remedies. It does not ignore the problems and it does not trivialize them; instead, it focuses on how these problems can be solved.” (Gyldensted 2015, 7).

Mere klart defineret menes der med aktiv journalistik, de tilgange journalister formodes at benytte sig af, for aktivt at hjælpe samfundet med at løse problemer. Bro definerer her fire tilgange:

- Journalister bør præsentere problemer: Journalistik handler, også i konstruktiv journalistik, om at tjene offentligheden. Af denne grund er en præsentation af problemer stadig et vigtigt element. I denne sammenhæng ses præsentation af problemer dog mere som et bevidst forsøg på at hjælpe samfundet med at løse problemer. (Bro 2024, 43)
- Journalister bør præsentere potentialer: Udelukkende at præsentere et problem kan dog være problematisk, og bør derfor suppleres med potentialer i problemet; hvad fungerer, eller hvad kunne fungere i fremtiden. (Bro 2024, 44)
- Journalister bør fremme løsninger: Med de første to tilgange lader journalisten det være op til læserne, hvor- og om der skal tages handling. Ved at tilføje den tredje tilgang vil journalister bevidst fremme løsninger, som kan hjælpe med at forbedre samfundet. Dette er dog ikke praktiseret særlig ofte i konstruktiv journalistik, og Haagerup mener ikke, at journalister bør give læserne en løsning på problemerne. Gyldensted siger noget lignende. I sin bog understreger hun, at konstruktiv journalistik fokuserer på, hvordan problemer kan blive løst, men at det ikke er det samme som at tage ansvar for at løse problemerne (Bro 2024, 46-47).
- Journalister bør tage del i løsninger: Den sidste tilgang har både Haagerup og Gyldensted også afvejet fra, da den bryder med idéen om, at journalister ikke skal være en del af løsningen, og ikke skal fremhæve en løsning over en anden (Bro 2024, 48-49).

Men hvordan defineres konstruktiv journalistik, så helt konkret og hvordan kan det udføres i praksis? Det journalistiske institut ved Windensheim i Holland har yderligere defineret 6 konstruktive elementer, som kan tilføjes den journalistiske praksis:

1: Løsning: Ved afdækning af problemer tilføjes også en løsningsorienteret indramning af

nyheder.

2: Fremtidig orientering: Tilføjelse af et 'Hvad nu?'-spørgsmål til det traditionelle journalistiske spørgsmål (hvem, hvad, hvor, hvorfor, hvordan). Tilføjelse af en fremtidsorientering giver mulighed for et produktivt perspektiv på fremtiden, og hvordan vi kommer derhen.

3: Inklusion og diversitet: Inddragelse af flere stemmer og perspektiver i nyhederne; at arbejde mod en polariserende dynamik skabt af medierne.

4: Styrke befolkningen: At stille andre spørgsmål og medtage variation for at styrke såkaldte ofre og eksperter. Spørgsmålene bør spørge om mulige ressourcer, samarbejder, fælles fodslag og løsninger.

5: Forklaring af nyhederne og benyttelse af kontekst. Benyttelse af data til at skabe tydelig infografik til forklaring af nyheden. Hensigten er at gå fra at dække hændelser til at dække sammenhænge.

6: Samskabelse: Engager og bemyndig offentligheden. Samskabe det journalistiske indhold med borgerne (Gyldensten & Hermans 2019, 538-539).

For at samle op, så er meningen med konstruktiv journalistik ud fra disse forskeres definition følgende; Konstruktiv journalistik er på den ene side en aktiv form for journalistik, der både søger at inddrage læserne, samt at give dem et mere nuanceret- og i visse tilfælde positivt syn på en given historie. Når jeg skriver positiv, mener jeg i den forstand, at positivitet ofte hænger sammen med en nuanceret fortælling og orientering mod fremtiden. Med orientering mod fremtiden menes der, at journalistikken sagtens kan være kritisk, og at der sagtens kan være et problem, men at der bør ligge et forslag til hvordan, vi som samfund kommer videre derfra. Konstruktivitet kommer af nuancer, men disse nuancer skal fortsat, ligesom ved traditionel journalistik, tjene offentligheden. Via dette er målet at fremme et mere håbefuldt og engageret samfund.

Konstruktiv journalistik har ofte fået kritik for at være biased. Kritikken går på, at eftersom en del af den konstruktive journalistik benytter sig af en aktiv tilgang, går journalisten også op i historiens effekt på individer og samfund. Dette mener McIntyre og Gyldensted dog ikke er bias, men i stedet framing eller fremhævelse af visse elementer for at skabe mening. De mener, at framing er uundgåeligt, da alt lige fra valg af historie til kilder og citater må ses som framing, og citerer her Berkowitz: *"News values are human constructions that have evolved through an informal consensus among journalists and others over time."* (McIntyre & Gyldensted 2018, 666).

I mit speciale arbejder jeg ud netop ud fra denne tilgang, altså hvordan framing af konstruktive elementer skaber mening hos læserne. Som jeg beskriver i starten af teoriafsnittet, så er tilføjelse af konstruktivitet til journalistikken ikke nyt. Det har eksisteret så længe journalistikken har eksisteret, dog i forskellige grader og i forskellige former. Man kan sige, at konstruktiv journalistik bare er første gang, det er blevet begrebslagt. Også kommunikationsforskere som Robert Entman, som jeg benytter mig af i specialet, har set løsningsperspektiver i journalistikken i sin forståelse af framing.

Framing og effekt

I dette speciale benytter jeg mig af Robert Entmans tilgang til framing. Jeg bruger denne tilgang, da Entman sætter fokus på netop *"hvordan frames bliver indlejret i og manifesterer sig i en tekst, eller hvordan framing påvirker tænkning."* (Entman 2015, 116). Da mit speciale søger at undersøge, hvordan konstruktiv journalistik kan påvirke læserne, er det derfor oplagt at bruge denne tilgang.

Framinganalysen tjener som formål at identificere konstruktive frames i udvalgte artikler og putte dem i kontekst af respondenternes læsning af de udvalgte artikler. På den måde søger jeg at undersøge, hvorvidt de fundne frames i artiklen har den antagende effekt på læserne ud fra den konstruktive journalistiks principper. Konstruktiv journalistik søger som sagt at fokusere på løsninger og nuancer i en historie, hvoraf valget af perspektiv i en historie er framing. Dermed antages det, at konstruktiv journalistik anvender frames, som i højere grad er nuancerede og løsningsorienterede, hvilket kan påvirke hvordan læserne modtager det journalistiske produkt.

Framing handler om udvælgelse og fremhævelse af visse aspekter af en erfaringsverden, at frame består i at *"Udvælge nogle aspekter af erfaringsverden og fremhæve dem i en kommunikativ tekst på en sådan måde, at der anspores til en bestemt definition af problemet, fortolkning af årsager, moralsk evaluering og/eller (be)handling for det pågældende tilfælde."* (Entman 2015, 116).

Frames fremhæver dele af informationer om et givent emne, og fremhæver derved dets vigtighed. Det er således udvalgte oplysninger, som leder læsernes opmærksomhed hen på noget specifikt, som journalisten, i dette tilfælde, ønsker at læserne skal lægge særlig mærke til. Jo stærkere framing des mere sandsynligt er det, at informationerne lagrer sig i læserens hukommelse. For at gøre

information mere tydelig kan afsender benytte sig af gentagelser, eller ved at knytte dem til et bestemt kulturelt symbol (Entman 2015, 117). I modsætning til andre forskningstraditioner som fortæller modtageren, hvad vedkommende skal mene om et givent emne, har framing fokus på at medierne fortæller hvordan læserne skal tænke på et givent emne (Jensen 2021, 83).

Ifølge Entman foregår framing i et cirkulært kredsløb af afsender, tekst, modtager og kultur. De Vreese udfolder dette yderligere, ved at påpege at disse komponenter er en integreret del af framing processen, som består af flere stadier: *Frame-building*, *frame-setting* og *individuelle- og samfundskonkvenser* ved framing (de Vreese 2005, 51-52). *Frame-building* finder sted i teksten, og refererer til de faktorer, der spiller ind i strukturen af nyhedsrammen. Interne faktorer indenfor journalistik spiller en rolle for, hvordan journalister og nyhedsorganisationer former emner. Dog er faktorer udenfor journalistikken lige så vigtig for frames som de interne, da *frame-building* processen løbende sker i interaktioner mellem journalister, eliter og sociale bevægelser. (de Vreese 2005, 52). *Frame-setting* er omvendt interaktionen mellem frames og læsernes forudgående viden. Nyhedsframes kan påvirke vurdering og fortolkning af givne emner og begivenheder (Ibid.). Effekten heraf kan forstås på både individuelt og samfundsmæssigt plan. På individuelt niveau kan en effekt være ændrede holdninger til et emne baseret på valg af frame. På samfundsniveau kan frames være med til at forme processer som politik, beslutningstagning og kollektive handlinger (Ibid.).

Ifølge Entman foretager *afsender* framing-valg ud fra vedkommendes erfaringsverden også kaldet skemata. Framing fungerer både på makro- og mikroniveau. På makroniveau fungerer framing som præsentation, som journalister og andre kommunikatører bruger til at præsentere information på en måde, der resonerer med skemaerne hos deres publikum. Her bliver frames et nødvendigt værktøj til at præsentere komplekse emner, der gør det tilgængeligt for almindelige mennesker, fordi de bygger på eksisterende kognitive skemaer (ibid.).

På mikroniveau er frames måden, hvorpå læserne bruger den givne information vedrørende specifikke emner, når de skal danne sig et indtryk af for eksempel en artikel (Ibid.) Tweksbury og Scheufele udfolder dette yderligere, ved at forklare at framing trækker på kognitive skemaer. Mediernes frames påvirker således hvordan publikum organiserer og fortolker nyhedsinformation. Ved at udvælge bestemte vinkler og frames til at præsentere et givent emne, aktiveres de kognitive

skemaer hos publikum, som gør det lettere for dem at forstå og relatere til den information, de bliver præsenteret for. Læserne behøver dog ikke nødvendigvis at have stor viden om det pågældende emne, men det er ikke sikkert, at framen så har lige så stor effekt som ønsket (Scheufele & Tewksbury 2007, 15-16).

Teksten indeholder frames i form af fravær eller tilstedeværelse af bestemte nøgleord, faste vendinger, kildevalg osv. Disse frames kan påvirke, hvordan modtageren læser teksten og underbygger afsenderens intention, men det er ikke nødvendigvis tilfældet. Kulturen udgør en samling af almindeligt anvendte frames, som kan observeres som et sæt af gængse frames, der dominerer i samfundet og tankegangen hos størstedelen af individer inden for en bestemt social gruppe (Entman 2015, 117). Læserne er ikke passive modtagere, og læser derfor tekster ud fra forskellige baggrunde, erfaringer, værdier og perspektiver, og vil dermed også modtage frames forskelligt, også selvom læserne kommer fra samme sociale gruppering eller kultur.

Disse fire aktører; afsender, tekst, modtager og kultur er uløseligt forbundet, men i specialet vil jeg især gå i dybden med afsender og modtager. Afsender værende Zetland som konstruktivt nyhedsmedie og modtager værende mine interviewpersoner og den effekt de udvalgte artikler har på dem. Teksten er selvfølgelig en væsentlig del, da det er den der binder afsender sammen med modtager, og kulturen er relevant, da det er den både afsender og modtager tolker ud fra. På den måde vil alle elementer selvfølgelig være til stede i analysen.

Entman argumenterer for 4 måder at identificere frames på. Dette gøres ved at stille teksten følgende spørgsmål: 1) Hvordan defineres problemet? 2) Hvilke årsager til problemet angives der 3) Hvilken moralsk dom fældes der? 4) Hvordan anbefales problemet løst. Disse fire funktioner bidrager til en større forståelse for framingen (Ibid.), og det er ligeledes disse funktioner, jeg vil gøre brug af til at identificere frames i min analyse. Da mit speciale har til formål at undersøge konstruktiv journalistiks effekt på læserne, vil det derfor også være fjerde funktion; Hvordan anbefales problemet løst, som jeg vil have særligt fokus på i min tekstanalyse.

Jeg arbejder herefter med betydning af artiklerne som effekt, altså hvordan respondenterne forstår artiklernes frames, og hvilken effekt det således har på dem. Framing lægger vægt på, at elementer i en tekst altid forstås ud fra en forudgående forståelsesramme og erfaringsverden. Derfor arbejder

framing med, hvorvidt informationen i en tekst lagrer sig bedre i bevidstheden hos læserne, og dermed kan være med til at ændre deres verdensbilleder (Jensen 2021, 83). Jeg har den hypotese, at grundet den konstruktive journalistiks nuancerede tilgang til at formidle nyheder, kan dette være med til at ændre læsernes syn på et givent emne - i dette tilfælde Israel/Palæstina konflikten. Kan dette bekræftes, kan det have flere betydningsfulde fordele som blandt andet at øge læsernes forståelse af konfliktens kompleksitet. Ved at informere læserne om de forskellige dimensioner af konflikten, kan konstruktiv journalistik bidrage til udvikling af en mere informeret og velovervejet offentlig mening om emnet. Derudover kan det skabe en øget forståelse for begge parter, som kan nedbryde stereotype opfattelser af den ene eller den anden part. Ultimativt kan den konstruktive journalistiks tilgang hjælpe til et ændret fokus, fra konfliktens negative aspekter til muligheder for forsoning. I dette tilfælde menes der ikke forsoning blandt selve Israel eller Palæstina, men blandt danske tilhængere af parterne.

Jeg anser framing og konstruktiv journalistik som et godt match, da de begge er strategiske måder at forme læsernes opfattelse af et givent emne. Framing fremhæver som sagt bestemte aspekter, som journalisten vil have at læseren skal lægge mærke til, og man vil kunne strække den så langt, som at sige at konstruktiv journalistik i sig selv er en form for framing. Med en bevidst tilgang til at lave konstruktiv journalistik, vil der også være nogle rammer, der skal overholdes, for at et medie overhovedet kan kalde det konstruktivt. Det være sig især løsningsorienteret, nuanceret og dybdegående.

Ved at anvende framing teori til at undersøge to konstruktive artikler kan jeg give en bedre forståelse for hvordan disse historier formidles, og hvordan dette kan påvirke læsernes opfattelse og reaktioner. Jeg har i forbindelse med dette speciale ikke været i kontakt med Zetland, og mener derfor, at en framinganalyse er det bedst mulige grundlag for at sige noget kvalificeret om afsenders hensigt med artiklerne.

Hvordan jeg konkret tilgår framinganalysen og analysen af respondenternes svar, vil blive uddybet i metodeafsnittet.

Litteraturreview

I ovenstående afsnit har jeg redegjort for framing samt konstruktiv journalistik, dets tilgang og historie. I dette afsnit vil jeg så præsentere det litteraturreview, som kommer til at ligge til grund for specialets analyse. Med litteraturreviewet vil jeg afdække, hvilken forskning der eksisterer over effekten af konstruktiv journalistik, samt undersøge hvordan denne journalistiske tilgang præger læserne. Formålet er dermed at kunne sætte denne forskning i relation til de resultater, jeg selv kommer frem til.

Søgeproces

Da jeg startede dette speciale, havde jeg en hypotese om, at konstruktiv journalistik kan have en positiv effekt på læserne og ultimativt på samfundet. Jeg antager, at konstruktiv journalistik kan være medvirkende til at skabe et mindre negativt verdensbillede, genskabe tilliden til journalistikken og opfordre til handling. Dette litteraturreview vil derfor beskæftige sig med eksisterende forskning over effekten af konstruktiv journalistik. I arbejdet med at afgrænse teorien har jeg valgt at benytte mig af et narrativt litteraturreview (Bryman 2021). Det narrative litteraturreview kan hjælpe med at skabe et overblik over allerede eksisterende litteratur inden for forskningsområdet og hjælpe til at sætte mit speciale i lyset af denne forskning. På den måde kan jeg bruge eksisterende forskning til at diskutere mine fund, og finde ud af hvorvidt de adskiller sig, eller tilføjer noget nyt til feltet. Jeg vil også bruge litteraturreview til at se, hvor der eventuelt er mangler i forskningen (Bryman 2021, 84-88).

Jeg har inddelt søgeprocessen i 3 faser. I første fase har jeg foretaget en bred søgning med en enkelt søgestreng; effekten af konstruktiv journalistik. Dette gjorde jeg, da jeg ønskede at lave et meget skarpt vinklet litteraturreview om netop effekten af konstruktiv journalistik, da det primært er det, min analyse vil bidrage med viden til. Jeg har her benyttet mig af Aalborg Universitets biblioteks database, Google Scholar og ScienceDirect. Jeg fandt det nødvendigt at bruge forskellige databaser for at skabe diversitet i søgeresultater og sikre, at jeg ikke overså brugbar forskning (Bryman 2021, 94). Efter denne fase endte jeg med 133.000 resultater på Google Scholar, 171 på AUB og 640 på ScienceDirect.

I anden fase forsøgte jeg at indsnævre litteraturen ved at benytte relevante filtre. På Google Scholar er det ikke muligt at filtrere i andet end årstal, og jeg gik derfor igennem de første fem sider for at

læse overskrifter, og kunne her konkludere, at efter side 5 var der ikke mere relevant i forhold til mit forskningsfelt. På AUB benyttede jeg mig af filtret 'peer review' og endte her på 116 resultater. På Science Report benyttede jeg mig af filtret 'Research article' og 'Arts and Humanities' og endte på 65 resultater.

Ud fra disse resultater gennemgik jeg overskrifter i de foreslåede artikler, og hvis jeg fandt det relevant, læste jeg abstractet. Jeg udvalgte keywords, som skulle indgå i artiklerne værende: effect(s) og audience. Jeg valgte derudover at filtrere efter årstal; 2019 og frem (Bryman 2021; 97). Jeg endte her med 8 udvalgte forskningsartikler, som er dem, der skal danne grundlag for mit litteraturreview.

Efterfølgende har jeg læst artiklerne og fundet frem til tre gennemgående temaer i de udvalgte artikler. Til udformning af temaer har jeg hentet inspiration fra teorien. Temaer er følgende;

Følelseseffekt: I arbejdet med disse artikler er jeg kommet frem til et gennemgående tema i de udvalgte artikler, værnede følelser. Med dette menes der, de følelser der opstår hos respondenterne ved præsentation af konstruktive artikler.

Effekt i engagement: Et andet gennemgående tema i artiklerne er: Effekt i engagement. Med dette menes der respondenternes villighed til at deltage aktivt i medskabelse af journalistikken, hvilke elementer af konstruktiv journalistik der foretrækkes og villighed til at dele konstruktive artikler på sociale medier.

Tillidseffekt: Et sidste tema er effekten på tilliden journalistikken generelt. Altså om konstruktiv journalistik kan ændre på den generelle tillid til journalistik.

Jeg lægger dog ud med et afsnit om medieeffekt og effekt af konstruktiv journalistik generelt. Til dette afsnit bruger jeg blandt andet 'The state of media-effect research' af Shanto Iyengar, som ikke er fundet, som en del af litteratursøgningsprocessen. Denne har jeg haft som pensum, og jeg fandt den relevant at bruge for at kunne sige noget helt grundlæggende om medieeffekt. Jeg vil i dette afsnit også komme ind på konstruktiv journalistiks generelle effekt, da jeg synes, det giver et godt grundlag for bagefter at kunne dykke dybere ned i forskellige aspekter ved konstruktiv journalistik.

Præsentation af litteratur Review

Medieeffekt og effekt af konstruktiv journalistik

Med det evigt skiftende mediebillede er der sket et skift i eksponering af nyheder. I 2010 skrev Shanto Iyengar 'The state of media-effect', hvori han påpeger dette skift. Især i USA ses der et stort skift af, hvor mange nyheder den enkelte amerikaner indtager. Det er blevet nemmere for befolkningen, at vælge til og fra i hvad de ønsker at modtage af information, og det fører til, at færre ser nyheder (Iyengar 2010, 273-274). Iyengar beskriver da også, hvordan folk har en tendens til at vælge information, ud fra hvad der interesserer dem, og hvad de er mest enige i (ibid.). Det er også ofte, ifølge Iyengar, de mest opmærksomme og interesserede, som er dem, hvor det er sværest at rykke ved en holdning. Omvendt er dem med lav nyhedsinteresse, nemmere at påvirke (Iyengar 2010, 285-286). Eksponering for nyheder har dog meget at sige, i forhold til hvad befolkningen opfatter som aktuelt, og vælger at dykke ned i, jo mere mediedækning jo mere går befolkningen op i pågældende emne (Iyengar 2010, 276-277). Vi ser det for eksempel med Israel/Palæstina konflikten. På grund af ekstrem medieeksponering er dette emne i langt højere grad en debat blandt befolkningen end andet. Omvendt ser jeg også en lavere interesse for Ruslands krig mod Ukraine i samfundsdebatten, da medierne ikke længere har lige så stort fokus på netop denne krig.

Eksponering for et pågældende emne gennem nyheder tjener selvfølgelig både for det bedre i form af information, men kan også påføre unødige bekymringer. Studier har nemlig vist, at et øget mediefokus på et givent emne kan gøre befolkningen bekymrede over et problem, som egentlig var aftagende (Iyengar 2010, 277). Framing af nyheder i denne sammenhæng er selvfølgelig væsentligt, som Iyengar skriver: *"To frame is to present information in a particular manner"* (Iyengar 2010, 279). Grundet den øgede eksponering for al type af information er journalister dog nødt til at fastholde deres publikum på anden og mere underholdende vis, hvilket ifølge Iyengar på lang sigt leder til en trivialisering af den politiske diskurs (Iyengar 2010, 280).

Selvom jeg i dette speciale ikke arbejder med politisk diskurs, er det stadig interessant, hvordan frames i traditionel journalistik kan trivialisere et givent emne.

Som jeg beskriver i teoriafsnittet, er journalister trænet til, at en god nyhed er en dramatisk nyhed. Der lader til at foreligge idé i journalistfaget, om at befolkningen er mere tilbøjelige til at læse nyheder, hvis det så at sige er "spændende". Men de traditionelle nyheder døjer med et svindende

publikum, der mener, nyheder er for negative og ikke retvisende i forhold til virkeligheden. Det er simpelthen et for indskrænket verdensbillede, der bliver præsenteret. Flere studier peger på en tendens til drama i nyheder, der ikke alene giver en negativ følelse, men ligeledes bidrager til mental nedstemthed, mistro til journalistikken og nedsat evne til at tro på andre mennesker (Van Antwerpen et al. 2023).

Konstruktiv journalistik kan muligvis være et modsvar på dette. Karen McIntyre og Kyser Lough har foretaget et review over eksisterende forskning af effekten af konstruktiv journalistik, og slog her fast, at læserne generelt føler sig mere positive stemt af at læse konstruktiv journalistik. I tråd med den nyhedsundvigelse som jeg beskrev i teoriafsnittet, hvor folk undviger nyheder på grund af negativ vinkling, kan positive følelser ved konstruktiv journalistik omvendt være medvirkende til engagement og potentielt til samfundsændringer (McIntyre & Lough 2023). Med dette mener jeg selvfølgelig, at befolkningen har behov for nyheder for at holde sig orienteret. Hvis de ikke holder sig orienteret, engagerer de sig heller ikke i samfundet.

Anden forskning over effekten af konstruktiv journalistik på mikro, meso og makroniveau af Klaus Meier (2018) viser dog, at forskellen mellem konstruktiv og ikke-konstruktiv journalistik ikke er så entydigt. På mikroniveau viste undersøgelsen, at den undersøgte gruppe klart blev mere glade, opstemte og til dels også mindre deprimerede af konstruktiv journalistik, men de føler sig ikke mere informeret (Meier 2018, 776-777). På meso-niveau var respondenterne mere tilbøjelige til at like og dele konstruktive nyheder, men det havde ikke noget at sige, for hvorvidt respondenterne var mere tilbøjelige til at vende tilbage til mediet med de konstruktive nyheder. Til dette påpeger Meier dog, at det ikke er til at sige, hvorvidt konsekvent eksponering for konstruktive nyheder kan ændre folks opfattelse af et mediebrand (Meier 2018, 777). På makroniveau svarede respondenterne, at de var en anelse mere tilbøjelige til at tale om emnet i den pågældende konstruktiv artikel, men da de blev spurgt ind til viljen til at handle på emnet, var der ingen forskel mellem konstruktive nyheder og traditionelle nyheder. Dette skal dog ses i lyset af studiets varighed. Meier påpeger i hvert fald, at viljen til at diskutere emnet i konstruktiv journalistik og viljen til at dele det videre peger på, at konstruktiv journalistik på længere sigt kan skabe større samfundsengagement (ibid.)

Dette studie peger på, at der stadig mangler forskning af den langsigtede effekt af konstruktiv journalistik (Meier 2018, 778). McIntyre & Lough påpeger ligeledes, at forskningen indenfor

konstruktiv journalistik på nuværende tidspunkt ikke er udtømmende, da de fleste effektstudier af konstruktiv journalistik er foretaget over vestlige medier, ligesom de forskellige undersøgelser på nuværende tidspunkt er for få til at sige noget endegyldigt om effekten af konstruktiv journalistik (McIntyre & Lough 2023). I de følgende afsnit vil jeg gå i dybden med tre temaer, som gør sig gældende indenfor konstruktiv journalistik.

Følelseseffekt

Som nævnt i ovenstående, har konstruktiv journalistik en positiv indvirkning på læsere. I al udvalgt forskningslitteratur, ses der et tydeligt bevis, for at konstruktiv- og/eller solutionsjournalistik bidrager til et mere positivt syn på verdenen, kontra traditionel journalistik, som i større grad leder til negative følelser.

I et review over effekt af konstruktiv journalistik foretaget af Karen McIntyre og Kyser Lough, ses det at 77 % af deltagerne i de 22 undersøgte studier følte et øget positivt outcome, af at læse konstruktive nyheder. I disse studier er der målt den umiddelbare følelse efter at have læst en konstruktiv nyhed (McIntyre & Lough 2023, 290). Dette gælder både for skriftlige nyheder som fjernsynsnyheder. En komparativ undersøgelse foretaget af Swijting et al. (2023) over emnerne plastikaffald og ejendomsmarkedet, viste også øget positive følelser omkring nyheder med konstruktive elementer, kontra traditionelle nyheder (Swijting et al 2023). Det interessante er dog at studiet også viser, at læserne havde sværere ved at huske faktuel information i de præsenterede konstruktive nyheder, end i traditionelle nyheder, i hvert fald ved nyheden omhandlende ejendomsmarkedet. Omvendt kunne læserne godt huske informationen i nyheden om plastikaffald. Dette mener Swijting et al. (2023) kan skyldes, at konstruktiv journalistik er mere virkningsfuldt for emner, som læserne i forvejen interesserer sig for, hvor traditionel journalistik giver mere faktuel information om emner, som læserne ikke interesserer sig for. Af denne grund kan emnet altså have stor betydning for hvilken effekt konstruktiv journalistik har på læserne (Swijting et al 2023).

Det er dog ikke udelukkende følelse af negativitet, der præger læserne af traditionel journalistik. Flere longitudinale studier viser, at negativ vinkling også kan forbindes til depression, hjælpeløshed og angst (Van Antwerpen et al. 2023). Et studie i effekten af konstruktiv journalistiks formidling af covid-19 undersøgte derfor, hvordan tilgangen kan øge mentalt velbefindende, og her viste det sig at have en positiv effekt, i hvert fald på givne emne. I dette studie blev deltagerne bedt om at rangere deres humør på en skala fra 0, værende meget negativ, til 10 værende meget positiv, efter at

have læst en konstruktiv artikel. Her responderede deltagerne overvejende positiv på den konstruktive nyhed (Van Antwerpen et al. 2023). I dette studie er der foretaget undersøgelse på 238 deltagere med forskellig baggrund og køn. Det bliver dog ikke diskuteret, hvorvidt køn og målgruppe har en betydning for resultatet (ibid.).

Det er dog ikke uvæsentligt, hvem målgruppen er, når der undersøges følelsesmæssig effekt af konstruktiv journalistik. Folk fra forskellige samfundslag, alder osv. har nemlig forskellige behov og ønsker til journalistikken (Hermans & Gyldensted 2019, 541). Hermans og Gyldensted foretog i 2019 en undersøgelse over aldersgruppen 20-65 år. Deltagerne var, i dette studie, inddelt efter generation; Babyboomers (født mellem 1949 – 1964), Generation x (født mellem 1965 – 1980) og millenials (født mellem 1981 – 1994), køn (Mand/Kvinde), uddannelsesniveau og interesse i nyheder (Hermans & Gyldensted 2019, 542). Denne undersøgelse viser at især folk med en kort, eller en mellemlang uddannelse sætter større pris på positive elementer i nyheder, end folk med en lang uddannelse. Kvinder sætter i højere grad pris på positive elementer end mænd, folk med lav nyhedsinteresse sætter større pris på positive elementer end folk med høj nyhedsinteresse, og Babyboomers sætter større pris på alle konstruktive elementer, hvor Generation x og Millenials kun sætter pris på nogle. Hvilke elementer de to sidstnævnte generationer sætter pris på, fremgår ikke (Hermans & Gyldensted 2019, 546-548).

Omvendt viser et andet studie foretaget over generationen Millenials, af Hermans og Prins (2022), at dem med stor nyhedsinteresse også responderer med større positive- og inspirerede følelser, ved præsentation af konstruktiv journalistik. I dette studie ses dog ingen mærkbar forskel i følelser i forhold til alder, køn eller uddannelsesniveau. Som i undersøgelsen af Swijting et al. viser det sig også i denne undersøgelse, at historiens emne har betydning for læsernes reaktion. Testpersonerne responderer med større positivitet på en historie omhandlende udbrændthed hos unge, end på en historie om Great Barrier Reef. Dette viser igen en sammenhæng mellem øget positivitet og personlig interesse og hverdag (Hermans og Prins 2022). For at opsummere, ses der er en tendens til at konstruktiv journalistik, generelt kan generere flere positive følelser, end traditionel journalistik. Det er dog, i min optik, en stor generalisering. Det ses i de udvalgte undersøgelser, at der er stor forskel på i hvor høj grad, og af hvilke historier respondenterne bliver positivt påvirket af. Dertil kommer deres generelle interesse for nyheder, alder og andre livsfaktorer. I disse studier uddybes

det ikke, hvad der menes med positive følelser, og derfor vil dette være et element, jeg undersøger i min analyse.

Effekt i engagement

På trods af en større følelse af positivitet hos testpersonerne, er der dog flere undersøgelser, som viser at engagement og deltagelse i den offentlige debat og samfundet er varierende. Ifølge McIntyre og Loughs review er det en for stor erklæring at påstå, at konstruktiv journalistik kan reducere polarisering og gendanne læsernes tillid til journalistikken (McIntyre & Lough 2023, 294). I Hermans og Gyldensteds undersøgelse af forskellige målgrupper, viser det sig at langt de fleste sætter pris på konstruktive elementer, som variation i kilder, forskellige perspektiver og dybdegående information (Hermans & Gyldensted 2023, 546). Der er dog forskel på hvad de forskellige målgrupper værdsætter. Respondenter med høj nyhedsinteresse, sætter i større grad pris på diversitet i kilder og perspektiver, end dem med lav nyhedsinteresse. På samme måde sætter dem med høj nyhedsinteresse større pris på dybdegående information, jo mere interessere, jo mere dybdegående skal informationen være (Ibid.). Disse resultater er dog ikke ensbetydende med et større engagement i medskabelse af journalistikken. Her, er det nemlig kun de højtuddannede som værdsætter dette. Generelt responderer de fleste negativt på bidrag til historier fra ikke-journalister. Læserne er tøvende og uvillige til at bidrage til nyheder, da de forbinder en sådan deltagelse med vrede kommentarer på sociale medier (Ibid. 548). I Holland er der dog et eksempel, hvor deltagelse i skabelsen af journalistik har vist sig at være gavnligt. Den hollandske avis, *De Correspondent* startede et projekt, hvor de inviterede deres læsere til at involvere sig i et flygtningeprojekt, hvor de skulle hjælpe en flytning. Frivillige og flygtninge blev herefter bedt om at dele deres historie med avisen, hvilket ledte til en historie fuld af forskellige perspektiver og stemmer (ibid.).

I studiet over effekten af konstruktiv journalistik på Millenials af Hermans og Prins, viser det sig, at lige præcis denne målgruppe følte sig mere inspireret af konstruktiv journalistik og bekræfter dermed at konstruktiv journalistik kan inspirere læserne til involvering.

Ifølge studiet er denne inspirerende følelse interessant, da det understreger forholdet mellem positiv psykologi og konstruktiv journalistik, som jeg også beskriver i teoriafsnittet. Konstruktiv journalistik anvender metoder fra positiv psykologi, der kan efterlade læserne mere håbefulde og stimulere engagement. Ved at gøre dette udvider det læsernes tankemønstre, og det forventes dermed at kunne øge individets trivsel (Hermans & Prins 2022, 1077).

Ifølge dette studie betyder det dog ikke, at læserne er mere interesserede i at involvere sig online. I studiet ses det at læserne er mere villige til at like (på sociale medier) en historie med konstruktive elementer, men udover det ses intet større engagement (Ibid.). Det samme kan ses i et studie foretaget af McIntyre af solutions journalistik. Her ses det ligeledes, at deltagerne ikke var interesseret i at dele de forskellige præsenterede historier online, ligesom der heller ikke ses nogen motivation for at engagere sig i at løse problemet (McIntyre 2019, 30). McIntyre opstiller dog nogle mulige forklaringer på, hvorfor dette kan være tilfældet. Udover, at adfærdsændring kræver mere indsats end tanker og følelser, så er det også mere offentligt at dele ting på sociale medier, eller mere omfattende at starte en indsamling. En anden forklaring er at læserne kan føle, at der ikke er behov for adfærdsændring, da artiklen tilbyder en løsning, og dermed antager de at problemet allerede er blevet løst (ibid.).

Tillidseffekt

På trods af at tillid ikke er undersøgt i langt de fleste udvalgte undersøgelser, er det alligevel nærliggende at have med i litteraturreviewet. Traditionel journalistik er modsat konstruktiv journalistik blevet anklaget for, med den stigende misinformation og sensationsjournalistik, at mindske tilliden til journalister og journalistikken (McIntyre & Lough 2023). Tillid til journalistikken er derfor også et vigtigt element for, om konstruktiv journalistik lykkedes med dets principper. Ifølge McIntyre og Loughs review er det dog en for stor erklæring at påstå, at konstruktiv journalistik kan reducere polarisering og gendanne læsernes tillid til journalistikken (McIntyre & Lough 2023, 294).

I undersøgelsen af Van Antwerpen et al. undersøges den generelle tillid til journalistikken på respondenter, efter at de er blevet præsenteret til konstruktiv journalistik. Her ses der dog ingen ændring i deltageres tillid til journalistikken. Van Antwerpen et al. mener dog ikke at dette kan måles ud fra et studie bestående af en håndfuld artikler, men at der skal et longitudinalt studie til. Derudover mener de også, at tilliden til konstruktiv journalistik vil være til specifikke aviser, kanaler mv. og ikke nødvendigvis til journalistikken generelt (Van Antwerpen et al. 2023, 2308). Dette ses i en undersøgelse af Thier et al. (2021), hvor deltagerne generelt stoler på de informationer de bliver givet, i dette tilfælde solutions journalistik, og dermed er mere tilbøjelig til at læse mere fra samme journalistik eller medie (Thier et al. 2021, 2523). Deltagerne i dette studie er generelt mere tilbøjelige til at have tillid til historier med løsningsorienterede og konstruktive

elementer, end til de historier med problemorienteret rapportering (Thier et al. 2021).

Om konstruktiv journalistik eller løsningsjournalistik kan genskabe tillid til journalistikken, er ifølge McIntyre og Lough for tidligt at sige, da der endnu ikke er lavet særlig mange undersøgelser over hvorvidt disse grene af journalistikken har en generel indvirkning på tillid (Mcintyre & Lough 2023, 295).

Opsamling og specialets bidrag

Undersøgelser foretaget over effekten af konstruktiv journalistik, viser mange ens resultater af følelseseffekt. Læserne får grundlæggende en mere positiv følelse af at læse konstruktive nyheder. Der er dog større forskel, mellem hvad respondenterne værdsætter af elementer, og hvorvidt konstruktiv journalistik kan genskabe tilliden til journalistikken generelt.

Der ses forskel i resultaterne, afhængigt af hvilket emne, og hvilken målgruppe der er undersøgt. Effekten af konstruktiv journalistik har dermed ikke et entydigt resultat, og eftersom der fortsat ikke er meget forskning på området, vil dette speciale bidrage til allerede eksisterende forskning af hvordan konstruktiv journalistik kan bidrage til et øget samfundsengagement, med et specifikt emne, værende den nuværende konflikt mellem Israel og Palæstina. Jeg er bevidst om at min undersøgelse, på samme måde som allerede eksisterende forskning, ikke vil være et fuldstændigt billede af konstruktiv journalistiks effekt. Det skal i stedet ses som et supplement til eksisterende forskning, hvor jeg forsøger at undersøge konstruktiv journalistiks formidling og effekt, på en meget kompleks- og omdiskuteret konflikt. Målet med undersøgelsen, mere specifikt, er at vurdere, hvorvidt konstruktiv journalistik potentielt kan være med til at ændre samfundsdebatten. Jeg kommer ikke til at konkludere på hvorvidt det kan eller ej, men snarere at diskutere om det har potentiale til det.

Da de udvalgte undersøgelser af effekten af konstruktiv journalistik primært er kvantitative, vil mit speciale være et kvalitativt bidrag, hvor jeg gennem framinganalyse går i dybden med to udvalgte artikler, for efterfølgende at undersøge disse frames' effekt på tre udvalgt respondenter.

Framinganalysen har til formål, at få klarlagt hvordan artiklen er framet konstruktivt. Som Gyldensted og McIntyre påpeger, så er framingen med til at skabe mening hos læserne, og det er den mening jeg gerne vil finde frem til. Denne mening vil jeg så efterfølgende undersøge på tre

respondenter i en effektanalyse, som har til formål netop at undersøge og diskutere, hvorvidt konstruktiv journalistik har potentiale til at ændre samfundsdebatten.

Socialkonstruktivisme

Da jeg arbejder med hvordan konstruktiv journalistik, udlægger en given sag, og hvordan læserne forstå denne udlægning, arbejder jeg med en betydningsdannelse, og specialet placerer sig derfor indenfor den socialkonstruktivistiske videnskabsteori.

I sin grundessens beskæftiger den socialkonstruktivistiske tilgang sig med, at verden er socialt konstrueret (Collin & Køppe 2014, 417). Verden er altså skabt mellem menneskelige handlinger og interaktioner (Collin & Køppe 2014, 418) Når verden er skabt mellem menneskelig handling og interaktion, må dette altså også forstås, som at journalistikken generelt har en stor indflydelse på medskabelsen af denne verden. Journalistik kan på mange måder betragtes som en interaktion mellem mediehuse, journalister og læsere, og er dermed med til at skabe denne verdens konstruktion. I forhold til konstruktiv journalistik forsøger jeg at forstå, hvordan medier ikke bare rapporterer om virkeligheden, men også aktivt konstruerer den gennem valg af specifikke konstruktive frames. Den konstruktive journalistik kan altså betragtes som en strategi til at forme en mere positiv og håbefuldst kollektiv virkelighed ved at ændre måden, hvorpå nyheder præsenteres og forstås af læserne. Ved at fokusere på løsning, nuancer og mindre polarisering, kan konstruktiv journalistik potentielt skabe en anden virkelighed, som kan have indflydelse på offentlige holdninger og adfærd.

Metode

Da dette speciale er et casestudie af konstruktiv journalistik, vil jeg indledningsvis redegøre for valgte case teori, i henhold til konstruktiv journalistik. Jeg vil i dette afsnit også præsentere Zetland og deres tilgang til journalistik, samt udvælgelse af emnet Israel/Palæstina konflikten. Efterfølgende vil jeg præsentere og begrunde de artikler jeg har valgt som empiri, samt udvælgelse af informanter, hvorefter der følger et afsnit om metoden bag mine interviews. Min analyse vil være delt i to: en framinganalyse og en effektanalyse. Jeg vil derfor til slut præsentere de to analytiske tilgange jeg har brugt til disse analyser. Den ene værende hvordan jeg operationaliserer framinganalysen og den anden tematisk analyse.

Casestudie

I dette speciale foretager jeg et casestudie af konstruktiv journalistik. Her undersøger jeg specifikt Zetland som konstruktivt medie og deres dækning af den nuværende konflikt mellem Israel og Palæstina. Jeg benytter mig her, af hvad Robert Stake definerer som et instrumentelt casestudie (Stake 1995). Generelt, når man foretager casestudier har man en undren, der kommer til udtryk gennem et undersøgelsesspørgsmål, som man ønsker at få besvaret, og en case kan her være med til at få besvaret spørgsmålet og dermed imødekomme denne undren (Stake 1995, 3). Ideen til dette speciale kom sig af, at jeg så flere og flere, som undgår nyheder helt eller delvist. Hvorfor? Fordi nyheder er for dramatiske og deprimerende. Men hvad nu hvis der fandtes andre måder at formidle journalistik på end den traditionelle. Jeg har i en årrække fulgt mediet Zetland og ved derfor at de laver anderledes journalistik: Konstruktiv journalistik. Kunne det tænkes at denne tilgang kunne have en indflydelse på hvordan folk læser og forstår? Og har det nogen betydning for samfundet? I dette speciales tilfælde er undersøgelsesspørgsmålet derfor; hvilken effekt har konstruktiv journalistik på samfundsdebatten omkring Israel og Palæstina konflikten. Ved det instrumentelle casestudie søger man, at forstå det Stake kalder ”something else” (Ibid.). I denne sammenhæng bliver casen altså et instrument til at forstå en større journalistisk tilgang, værende konstruktiv journalistik (ibid.).

Ifølge Stake er målet med et casestudie ikke at sige noget generelt om det man undersøger, i stedet skal man se det som en specificering (Stake 1995, 8). Man udvælger en specifik case, for at undersøge det grundigt (ibid.), i dette tilfælde hvordan Israel/Palæstina konflikten bliver formidlet hos det konstruktive medie Zetland, hvordan og om udvalgte respondenter modtager disse frames. Mit casestudie adskiller sig ved at være et casestudie, om at forstå noget andet som Stake beskriver. Forstået på den måde, at jeg godt kunne have lavet et mere typisk casestudie om mediernes generelle dækning af f.eks. Israel/Palæstina konflikten. Jeg er dog mere interesseret i, hvordan konstruktiv journalistik specifikt formidles, og hvilken effekt dette kan have. Stake beskriver at fordelene ved det instrumentelle casestudie er, at man undersøger noget man i mere traditionelle cases overser (Stake 1995, 4), og hvad ville man så overse i den hypotetiske case af mediernes generelle dækning? Jo, man ville muligvis overse, at der måske rent findes journalistiske tilgange som tilgår emner på en anden måde, at journalistikken ikke udelukkende er deprimerende og ensidig og at journalistik ikke bare er information, men måske kan ændre noget i vores samfund.

Som udgangspunkt egner casestudier sig ikke generalisering (Stake 1995, 7), og det er da heller ikke det der er hensigten med mit speciale. Jeg antager ikke at kunne generalisere respondenternes svar, da deres forståelse må ses i lyset af mange forskellige faktorer, som uddannelse, baggrund, kultur, forhold til medier generelt osv. Det ville være meningsløst at generalisere noget så personligt som forståelse, i hvert fald med et så lille studie jeg har lavet. For at kunne generalisere, ville det kræve langt flere respondenter, hvor man her måske ville kunne udlede nogle generaliseringer på baggrund af nogle af de faktorer jeg har ridset op. Der, hvor jeg dog kan generalisere, er på Zetlands konstruktive journalistik. Det må antages at de har en redaktionel linje som følges, og derfor kan man altid regne med, at deres journalistik er formuleret på præcis samme måde i alle deres artikler. Hvad vinder jeg så på denne type casestudie, hvis jeg ikke kan generalisere? Det jeg vinder på er, at undersøge konstruktiv journalistik på en kvalitativ måde, hvor jeg går i dybden med respondenternes svar, og kan give et indblik i hvordan deres forståelse hænger sammen med eksterne faktorer, som forudgående interesse og viden. Jeg kan godt nok ikke generalisere 100%, men jeg kan give et bud på hvordan konstruktiv journalistik muligvis kan rykke ved noget forståelse, og dermed ligge til grund for videre forskning.

Jeg har udvalgt det online nyhedsmedie Zetland til dette casestudie, da de arbejder ud fra mange af principperne i konstruktiv journalistik. I 2019 udgav chefredaktør på Zetland, Lea Korsgaard, en artikel, hvori hun beskriver hvad der er galt med journalistikken; *"Forkærligheden til drama i udbrud og den endeløse jagt efter sensationer gjorde journalistikken blind for de langsomme forandringer, der mest afgørende tegnede de nye rammer om vores tilværelse og verdens gang. Helt paradoksalt fejlede den kritiske presse altså med sin mest grundlæggende opgave: At være kritisk."* ligeledes beskriver hun, hvordan de på Zetland forsøger at gøre op med denne journalistiske tilgang ([Lea Korsgaard 2019, Zetland.dk](#)). Under deres "om"- afsnit på deres hjemmeside har de defineret seks følgende principper bag deres journalistik:

- 1: "Vi er vores medlemmer: Zetland findes i kraft af de mennesker, der bidrager til vores mission. Sammen spreder vi vigtig viden, nysgerrige samtaler og rum for fordybelse i en verden, der trænger vildt til dét."
- 2: "Vi giver overblik og graver dybt: Vi er på jagt efter tidens store historier, ikke det, der skete for fem minutter siden. Vi fortæller ikke bare, at noget sker – men også hvorfor det sker, og hvad det betyder."

3: ”Vi forklarer uden at forenkle: De fleste af samfundets store spørgsmål er fulde af nuancer og dilemmaer – så det er vores journalistik også. Til gengæld fortæller vi historierne forfra, så enhver kan være med.”

4: ”Vi bekæmper kynisme og leder efter løsninger. Når vi undersøger tidens problemer, dykker vi også ned i mulige løsninger – og alle de andre ting, der binder os sammen frem for at splitte.”

5: ”Vores teknologi er menneskevenlig: Vi har ingen annoncer og stjæler ikke din data. Vi mener, etik og teknologi hører sammen. Vores produkt skal være nemt at bruge – og respektere din opmærksomhed.”

6: ”Vi er ærlige, også når vi er i tvivl: Engang mente journalisten at have patent på sandheden. Sådan opbygger man ikke tillid i dag. Vi er mennesker, der kan være i tvivl og fejle – og fortæller gerne om begge dele.” ([Zetland.dk](https://zetland.dk))

Disse definerede punkter er meget tilsvarende, hvad den konstruktive journalistik står for. I punkt 1 ses inddragelse af borgere, i punkt 2 kritisk stillingtagen, punkt 3 ses nuance- og vidensperspektivet, punkt 4 løsningsperspektivet og til sidst punkt 6 om troværdighed. Zetland kalder ikke direkte deres journalistik konstruktiv, men disse seks punkter tydeliggør, at de følger mange af de tilgange, der er defineret i konstruktiv journalistik.

Jeg har afgrænset undersøgelsen yderligere, og har her valgt at undersøge, hvordan Zetland framer konflikten mellem Israel og Palæstina. Grunden til at jeg har udvalgt denne specifikke konflikt skyldes, at det er et emne, der er meget mediedækket lige nu, og ifølge Iyengar vil det derfor også være mere i befolkningens bevidsthed. Israel/Palæstina konflikten er i sig selv kompliceret og nuanceret, men efter terrorangrebet d. 7. oktober 2023 i Israel og de efterfølgende bombardementer af Gaza, er konflikten om noget blevet mere kompliceret og skaber splid, diskussioner og protester også i Danmark. Jeg oplever, at det er en konflikt mange mennesker enten har mange holdninger til eller har taget et standpunkt i, eller har lagt sig i den helt anden grøft og slet ikke forholder sig til. Derfor er det en meget betændt sag, som kræver stor journalistisk nuance og præcision, for at give et så retvisende billede som muligt, og jeg har derfor fundet det interessant om konstruktiv journalistik, her med Zetland som afsender, kan skabe denne nuance og forståelse. Det skal dog slås fast at casestudiet ikke handler om Israel/Palæstina konflikten, men om konstruktiv journalistik. Konflikten er udelukkende det jeg har valgt at afgrænse mig til, og det de to udvalgte artikler handler om. Udvælgelsen af artikler følger længere nede i metodeafsnittet.

Til at undersøge denne case benytter jeg mig af en kvalitativ tilgang, og fokuserer på, at finde frem til frames til de to udvalgte artikler fra Zetland om den nuværende Israel/Palæstina konflikt. Herefter undersøges effekten af denne konstruktive framing, på udvalgte respondents opfattelse af denne. Dette casestudie fungerer dermed, som en meget specifik og detaljeret undersøgelse af præcis hvordan Zetland framer Israel/Palæstina konflikten, og hvordan dette modtages hos udvalgte respondenter.

Udvælgelse af artikler

Jeg har udvalgt artikler fra en artikelserie kaldet 'Opkald fra Jerusalem' fra Zetland. Her er freelance reporter Emil Jørgensen blevet sendt til Jerusalem for at rapportere hjem om, hvad der foregår i Israel/Palæstina konflikten. Over en periode på syv uger ringer han hjem til sin redaktør Thomas Aagaard og fortæller historier fra hhv. den israelske side og den palæstinensiske side. Serien er tiltænkt som en lydfortælling, men findes ligeledes på skrift. I analyserne gør jeg udelukkende brug af lydfortællingen, da det er det Zetland anbefaler. Artikelserien 'Opkald fra Jerusalem' udkom umiddelbart samtidig med, at jeg begyndte at skrive dette speciale, og jeg udvalgte derfor artikler fra denne serie, da de ville være de mest aktuelle i lyset af den nuværende Israel/Palæstina konflikt. Min intention med at vælge aktuelle artikler var, at det ville give det mest retvisende billede af konflikten netop nu, og at respondenterne måske ville være mere tilbøjelige til at engagere sig. Derudover er artiklerne i denne serie længere og mere dybdegående, end f.eks. Zetlands daglige 'Morgenoverblik' der er en samling af udvalgte daglige nyheder, der i større grad fungerer som nyhedsoverblik. Der er ingen umiddelbare krav til længde i konstruktiv journalistik, men de udvalgte undersøgelser i litteraturreviewet over effekten af konstruktiv journalistik viste, at respondenterne i høj grad satte pris på dybdegående information, hvilket bedst kommer til udtryk i længere artikler.

Jeg har efterfølgende lavet en filtrering af artiklerne i artikelserien og udvalgt to. I lyset af teorien om konstruktiv journalistik, var det vigtigt for mig at udvælge artikler, som både præsenterer en Israelsk side af konflikten og en Palæstinensisk side af konflikten. Et af hovedelementerne i konstruktiv journalistik er netop et nuanceret billede af virkeligheden, og derfor gav det mening at vælge to forskellige perspektiver. Disse to artikler vil både blive brugt til framinganalysen og effektanalysen.

Jeg har udvalgt følgende artikler:

- [**Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rumme palæstinenserne sorg?**](#)

I denne artikel interviewer Emil Jørgensen to israelske søstre, hvis tredje søster er taget som gidsel hos Hamas, efter terrorangrebet på den israelske festival 7. oktober 2023 (Zetland.dk)

- [**Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til "Lille Gaza".**](#)

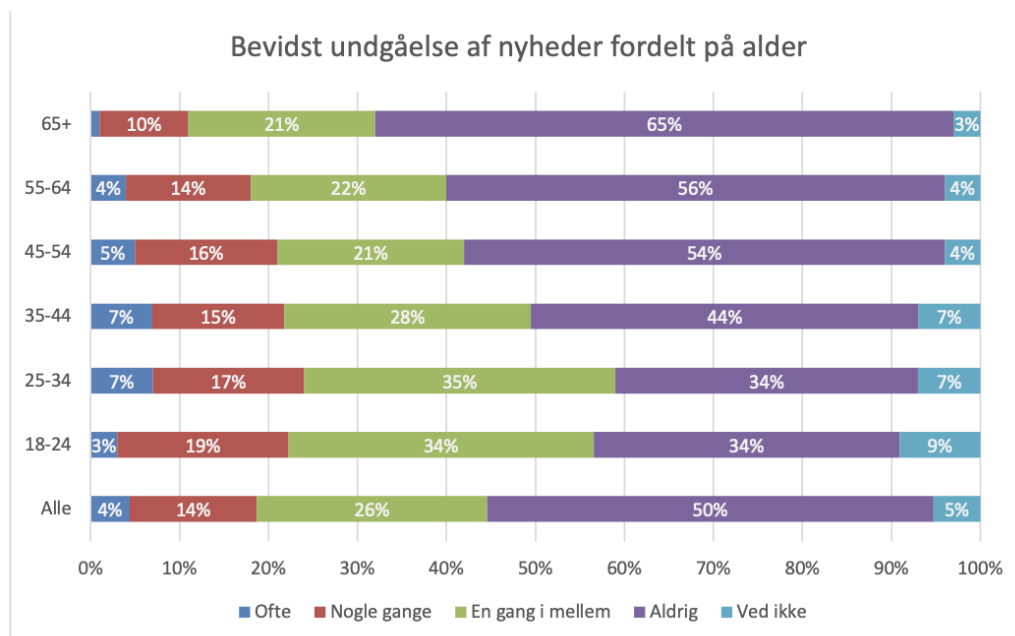
I denne artikel er Emil Jørgensen taget til Jenin på Vestbredden, som de lokale også kalder "Lille Gaza" på grund af den hyppige militære israelske kontrol og belejring af området. Her interviewer han en palæstinensisk familie, som til dagligt lever med skudepisoder og Jihad (Zetland.dk).

Udvælgelse af informanter

Jeg har her hentet inspiration fra en af undersøgelserne i litteraturreviewet, hvor effekten af konstruktiv journalistik blev testet på forskellige generationer. Her viste det sig nemlig, at der er forskel på, hvad de forskellige generationer sætter pris på af konstruktive elementer.

Jeg lagde derfor ud med at ville interviewe otte forskellige personer. To fra generation z, to fra generation y, to fra generation x og to fra generation Babyboom. Dette endte dog med at blive modificeret. For det første arbejder jeg med kvalitative metoder, hvor undersøgelsen jeg har hentet inspiration fra arbejder kvantitativ. Jeg arbejder med meningsdannelse som afhænger af mange flere variabler end bare generation. Jeg skulle dermed have haft mange flere interviewpersoner for at kunne sige noget, der kom i nærheden af at være repræsentativt for de enkelte generationer.

Af denne grund valgte jeg at indsnævre feltet og kun finde respondenter fra én generation. Jeg har valgt generation y, defineret som dem der var børn og unge omkring årtusindeskiftet; 1980-1995 (Pkmedier.dk). Da jeg undersøger effekten af konstruktiv journalistik - og om dette kan være medvirkende til øget samfundsengagement, var det nærliggende at vælge en generation som bruger mindst traditionelle nyhedsformater. I den årlige rapport over danskernes brug af nyhedsmedier, foretaget af Roskilde Universitet, ses det at aldersgruppen 25-34 år og 35-44 år er dem der oftest bevist undgår nyheder med 7% for hver aldersgruppe, hvor det kun er 4% i aldersgruppen 55-64 år og 5% i aldersgruppen 45-54 år, til sammenligning (Schrøder, Blach-Ørsten & Eberholst 2023, 18).

(Schrøder, Blach-Ørsten & Eberholst 2023, 18).

De 18-24-årige, som man ville betegne som generation z, ligger relativt lavt på ”undgår ofte” nyheder, men ligger til gengæld højest på undgår nyheder ”nogle gange” med 19% procent. Dette skyldes formentlig, at de får mange af deres nyheder på sociale medier (Schrøder, Blach-Ørsten & Eberholst 2023, 62).

Hvorvidt jeg skulle vælge generation y eller generation z kom, ud fra disse tal, derfor lidt ud på et. Jeg har dog valgt informanter fra generation y, dog i den yngste ende af generationen da de placerer sig tættest på generation z, og er dermed i den aldersgruppe, der ifølge undersøgelsen over danskernes medievaner, oftest undgår nyheder.

Ifølge undersøgelsen jeg har hentet inspiration fra, kan uddannelsesmæssig baggrund have noget at sige for, hvilke elementer af konstruktiv journalistik, respondenterne synes bedst om. Dem med længere uddannelse sætter mest pris på dybdegående information, hvor dem med kortere uddannelse sætter mest pris på løsningsaspektet. Jeg har dog ikke valgt informanter ud fra deres uddannelsesbaggrund. Igen fordi det ville kræve betydeligt flere informanter at kunne konkludere, hvorvidt der er tale om en tendens, derfor vil dette heller ikke fremgå af analysen.

Mine informanter er følgende:

Nana: 30 år

Sheila: 29 år

Marco: 28 år

Alle respondenter er gjort bekendt med specialets formål, og hvad deres besvarelser skal bruges til. De er indforstået med ikke at fremgå anonymt i specialet (Kvale & Brinkmann 2009, 89-90).

Tilgang til interview

Målet med interviewene er at undersøge respondenternes modtagelse af de konstruktive elementer i de to udvalgte artikler. Jeg har til interviewene benyttet mig af 'tænke højt-metoden', hvor man undersøger modtageres tekstforståelse ved at bede dem om at læse højt fra givne tekster, og fortælle hvad de tænker undervejs (Kjærgaard et al. 2018, 95). De artikler jeg har udvalgt, er dog også indtalt på lyd, og efter journalisternes anbefaling, som skrevet tidligere, er mine respondenter i stedet blevet bedt om at lytte og kommentere. Udgangspunktet i tænke-højt metoden er således: *"at viden, forståelse og mening skabes, genskabes og forhandles i en specifik kontekst og i en specifik relation mellem de aktører som er til stede i interaktionen"* (Kjærgaard et al. 2018, 99-100).

Formålet er dermed at komme helt tæt på respondenternes meningsdannelse, mens den sker (Kjærgaard et al. 2018, 95). Ved at bede dem reflektere højt kan jeg komme så tæt som muligt på deres tanker mens de formes. Noget der ikke ville være muligt, hvis jeg udelukkende havde bedt dem svare på normative spørgsmål, efter de havde hørt artiklen. For at give et eksempel: Mens jeg bad respondenterne Sheila, reflektere højt omkring de to artikler, tegnede der sig et billede af at hun fik en mere nuanceret viden om Israel/Palæstina konflikten, men da jeg efterfølgende, gennem normative spørgsmål, spurgte ind til hendes forståelse af konflikten, var svaret at hun ikke havde fået en større forståelse. Dette viser, at ved at lade respondenterne reflektere sig frem til en holdning er de mere tilbøjelige til at danne en mening end hvis jeg, som interviewer, forsøger at fremtvinge et svar gennem normative spørgsmål.

Jeg benytter mig af paradigme 3 i tænke højt-metoden, som er en socialkonstruktivistisk tilgang, hvor ideen er at aktørerne, værende tekst, respondent og interviewer gensidigt bliver påvirket af hinanden i meningsdannelsen (Kjærgaard et al. 2018, 100). Jeg har dog forsøgt at være så lidt til stede i respondenternes meningsdannelse som muligt. Deres meningsdannelse er blevet til, idet jeg har bedt dem reflektere højt over de givne artikler, og jeg har stillet opfølgende spørgsmål undervejs, for enten at få dem til at uddybe eller forklare deres synspunkt.

Mit største fokus har været at komme så tæt på respondenternes egen meningsdannelse som muligt, og meningsdannelse, ved læsning af artikler, sker ofte alene uden indblanding fra en interviewer. Jeg har derfor været meget påpasselig med ikke at lægge ord i munden på mine respondenter, og præge dem med mine egne holdninger. For vi kan ikke komme udenom, at Israel/Palæstina konflikten er en betændt konflikt med mange holdninger, dem har jeg selvfølgelig også selv.

Tænke-højt metoden kan inddeles i to faser. Introduktion til metoden og tænke-højt fasen. Jeg har valgt at tilføje en ekstra fase, som man bedst kan betegne som en refleksionsfase, det kommer jeg ind på senere.

I introduktionsfasen skal man have introduceret sine respondenter til metoden, og eftersom de færreste ved hvad de skal gøre, når man beder dem om at tænke højt, må man instruere. Her kan man lave en indledende øvelse (Kjærgaard et al. 2018, 103). Jeg havde derfor udvalgt en sjov reklame for metroen, som jeg tænkte, at informanterne nemt ville kunne kommentere på. Grunden til at jeg valgte en ”nem” video, var for at give informanterne følelsen af, at det ikke var svært. Jeg oplevede dog, at to ud af tre informanter i begyndelsen af interviewene var temmelig usikre på om de svarede ”rigtig”, om de snakkede nok eller for meget. Her var jeg nødt til at fortælle dem, at der ikke findes noget rigtigt eller forkert svar, da jeg netop er interesseret i deres oplevelse af artiklerne. Det gjorde dem mere trygge, og efter cirka 15 minutters interview, blev de også bedre og bedre til at sætte ord på deres tanker.

I tænke højt-metoden skabes mening i kontekst af erfaringer og forventninger til teksten (Kjærgaard et al. 2018, 108). Efter introduktionsfasen bad jeg derfor respondenterne svare på nogle grundlæggende spørgsmål om blandt andet, deres forhold til nyheder, hvad de kender til Zetland samt deres kendskab til- og holdning til Israel/Palæstina konflikten. Dette var også vigtig for mit senere analysearbejde hvor jeg, som sagt, bruger Entmans framing tilgang, der netop afhænger af modtagerens egen erfaringsverden, og af denne grund komplimenterer disse to tilgange hinanden godt i forhold til meningsdannelse.

Disse spørgsmål er inddelt i to kategorier for at lette mit kodningsarbejde; Tilgang til nyheder og tilgang til Israel/Palæstina konflikten. Til udformning af disse spørgsmål har jeg gjort brug af en blanding af åbne hv- spørgsmål og direkte spørgsmål (Kvale & Brinkmann 2009, 155-156), efterfulgt af eventuelle opfølgende spørgsmål, for at få respondenterne til at uddybe, hvis der var

behov.

I tænke højt-fasen skal respondenterne sætte ord på, hvad de lægger mærke til ved teksten, altså tolkninger, oplevelser og forståelser. Til dette stiller interviewer en opfølgende spørgsmål, for at få uddybet informantens holdning (Kjærgaard et al. 2018, 104). Man kan forberede generelle spørgsmål på forhånd (ibid.), men jeg har valgt at lade spørgsmålene afhænge af, hvad der bliver sagt. Jeg synes, det giver et mere naturligt flow og skaber større tryghed at jeg, som interviewer, forholder mig til, hvad der bliver sagt. I denne metode skelner man mellem samtidige og retrospektive tænke højt-metoder. Hvor den samtidige lader respondenterne tale mens vedkommende læser, lader man i den retrospektive vedkommende læse hele teksten, før de sætter ord på deres oplevelser (Kjærgaard et al. 2018, 105). Jeg arbejder primært med den samtidige tænke højt-metode. For det første, fordi lydartiklerne varer 30 minutter hver, og jeg frygtede respondenterne ville miste koncentrationen, hvis de ikke kunne foretage sig noget imens. For det andet, fordi jeg var mest interesseret i at få respondenternes umiddelbare reaktioner. Jeg har dog også til en vis grad gjort brug af den retrospektive tilgang. Efter respondenterne havde læst hver artikel, bad jeg dem svare på generelle spørgsmål om blandt andet, hvad de lagde mest mærke til, hvilke følelser de sad med osv. Dette gjorde jeg efter hver af de to artikler med formålet at se, hvor meget de havde forstået og husket. Et af elementerne i konstruktiv journalistik, er blandt andet, at artiklerne skal kunne engagere i en sådan grad at læserne tager handling, og vil dele dem blandt venner og familie, og hvis de ikke kan huske, hvad de hørte en halv time senere, engagerer det næppe.

I løbet af tænke højt-fasen, forsøgte jeg at lade respondenterne svare så ærligt som muligt, om deres egen oplevelse af teksten. Jeg ville gerne have, at de skulle forholde sig til teksten som værnede et virkeligt vindue til verden, og ikke som et journalistisk produkt. Med andre ord, ville jeg gerne have at de ikke forholdt sig til teksten som en tekst. Da jeg undersøger effekten af konstruktiv journalistik, var det dog vigtigt for mig at spørge ind til, hvad de i det hele taget fik ud af artiklerne. Blev de klogere, ændrede deres syn på Israel/Palæstina sig efter at have hørt artiklerne, hvad synes de artiklerne bidrager med? osv. Derfor sluttede jeg interviewene af med en række vurderingsspørgsmål om selve artiklen.

Jeg har bevidst valgt at introducere respondenterne til artiklen fra Palæstina; 'Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til "Lille Gaza"', først. Grundet de mange protester for

Gaza, som følge af Israels bombardement af området, har jeg en antagelse om, at der ligger en større sympati og forståelse for den palæstinensiske side. Jeg har en idé om, at artiklen fra Israel i højere grad vil bidrage med et nyt perspektiv til konflikten, og derfor har jeg valgt at lægge den til sidst.

Se interviewguiden i bilag 1.

Transskription af interviews

For at spare tid har jeg valgt at transskribere mine interviews med programmet Mygoodtape. Ifølge Kvale & Brinkmann må man gøre sig nogle overvejelser omkring transskriptionen, da talesproget og skriftsproget er markant anderledes (Kvale & Brinkmann 2009; 199-200). Jeg har efterfølgende rettet transskriptionen igennem, og har her valgt at fjerne ”øh’er”, hvor jeg fandt det irrelevant. Nogle steder har jeg ladet det stå, fordi jeg synes det vidner om at respondenterne skulle bruge tid på at svare på et spørgsmål, og det kan være til gavn i min analyse af deres svar. Hvis et svar falder prompte, mener jeg ikke der er brugt meget tid på at overveje nuancerne, og jeg antager dette som et svar, der er sværere at rykke ved. Jeg synes, det er meget i tråd med umiddelbarheden i tænke højt-metoden, og jeg har derfor ladet talesprog være talesprog. Dette vil der dog ikke blive kommenteret på i analysen, det er udelukkende til eget brug i kodningsarbejdet. Jeg har ikke rettet grammatiske fejl, hverken i interviewtransskriptionerne eller artikeltransskriptionerne. I artikeltransskriptionerne har jeg ikke rettet dem, fordi det ville være at ændre teksten og i interviewtransskriptionerne har jeg ikke rettet dem, fordi jeg gerne ville fastholde den umiddelbarhed, der ligger i talesproget (ibid.)

Tilgang til framinganalyse

Analysen vil, som sagt tidligere, være inddelt i to dele. En analyse af frames i teksten med udgangspunkt i afsender og tekst, og en analyse af respondenternes forståelse af artiklerne med udgangspunkt i modtager og kultur. Jeg lægger ud med en framinganalyse af de to udvalgte Zetland artikler. Jeg gør her udelukkende brug af lydfortælling, da det er den, mine respondenter er blevet præsenteret for. Der findes ligeledes en artikel version, som er anderledes fra lydfortællingen. Lydfortællingen fungerer som en dialog mellem den udsendte reporter, Emil Jørgensen og redaktør Thomas Aagaard, hvor artiklen på skrift i højere grad er en klassisk feature. Jeg har optaget lydfortællingen på min computer og transskriberet den (bilag 2 og 3), for nemmere at kunne lave en analyse. I transskriptionen er hhv. Emil og Thomas er markeret med to forskellige

farver for at kende forskel. Det fremgår af bilagene, hvilken farve der hører til hvem. Da jeg har optaget lydfortællingen på min computer, vil der være et lille delay, på omkring et par sekunder, fra den originale lydfortælling som ligger på Zetland, til den jeg har brugt til analysen.

Ifølge Entman fungerer framing både på makro- og mikroniveau. I denne del af analysen arbejder jeg mest på mikroniveau, hvor jeg analyserer hvilke frames Zetland gør brug af for konstruktivt at præsentere information om Israel og Palæstina konflikten. Det skal dog her siges, at jeg ikke har været i kontakt med Zetland og dermed ikke kan give et nøjagtigt billede af, hvad intentionen med disse frames er. Derfor vil analysen udelukkende være på baggrund af egne læsning. Jeg gør her brug af Entmans 4 måder at identificere frames på; Problem, årsager, moralsk vurdering og løsning. Entman beskriver, hvordan man kan kigge på ordvalg, sproglige billeder og faste vendinger til at understøtte sine fund (Entman 2015). Jeg vil i min analyse kigge på indholdet af artikler i form af længere citater, ordvalg, passager jeg ser gå igen, journalistisk metode og enkelte steder lydklip. I framinganalyse kan man ligeledes kigge på billeder og rubrikker, men da jeg udelukkende gør brug af lydfortællingen, vil disse ikke blive inddraget.

Efter identificering af frames, vil jeg efterfølgende lave en opsamling funderet i teorien om konstruktiv journalistik. Denne del af analysen vil ligeledes være inddelt i Entmans 4 *devices*, men i stedet for udelukkende at kigge på framing, vil jeg sætte dette i henhold til konstruktiv journalistik, for at vise, hvordan de to artikler er udformet konstruktivt.

Da artiklerne kommer fra samme artikelserie, hvor den ene artikel er om Israel og den anden Palæstina, anser jeg artiklerne som værende en del af et større billede om konflikten, og opsamlingen vil derfor være over de to artikler samlet.

Tilgang til effektanalyse

I anden del af analysen, vil jeg undersøge hvordan de fundne frames i analysedel 1, modtages af de udvalgte respondenter. Her arbejder jeg primært på makroniveau, idet jeg ønsker at undersøge, hvordan læserne modtager eller afviser frames ud fra deres forudgående viden, og om dette kan have en effekt på deres samfundsengagement. Hvor jeg i første del af analysen, arbejder ud fra afsender og tekst, arbejder jeg i dette afsnit med modtagerens forståelse af teksten ud fra kulturen, eller det som de Vreese kalder *frame-setting*, altså hvordan respondenterne interagerer med frames ud fra forudgående viden. Her gør jeg brug af den viden, mine respondenter gav mig i starten af

deres interviews. Jeg undersøger nemlig, hvordan deres forudgående kendskab og forhold til Israel og Palæstina, samt deres forhold til nyheder, kommer til udtryk i deres modtagelse af frames i teksten. Til analysen gør jeg brug af en tematisk analyse, da den tematiske analyse kan hjælpe mig til at skabe et overblik over den relativt store mængde data, jeg har fra interviewene og kan sætte det i henhold til litteraturreviewet.

Der er forskellige måder at tilgå en tematisk analyse, hvor den første er induktiv. Den defineres ud fra empirien, og kan derfor udvikle sig afhængigt af data. Den anden tilgang er den teoretiske, hvor man identificerer temaerne på forhånd ud fra problemformuleringen, for at søge svar på specifikke spørgsmål (Miles & Huberman 1994, 55). Jeg arbejder ud fra den teoretiske tilgang. Da jeg i forvejen har et litteraturreview om effekten af konstruktiv journalistik, finder jeg det derfor nærliggende at bruge samme temaer for netop at undersøge, hvordan mine respondents svar adskiller sig eller til svarer allerede eksisterende forskning på området. Jeg har dog et tema som ikke er med i litteraturreviewet, men som ligeledes er defineret på forhånd. Det er temaet 'forudgående viden og interesse'. Dette tema er udformet ud fra framing teorien, da kultur og viden har stor betydning for, hvordan respondenterne godtager eller afviser frames.

Bryman opstiller seks faser til at foretage en tematisk analyse. Jeg beskriver kun de første fire, da det er dem, der er relevante for, hvordan jeg har arbejdet med min tematiske analyse.

1. At blive bekendt med materiale

Her læser man materialet igennem for at blive bekendt med det (Bryman 2021, 538). Da jeg ikke selv har transskriberet mine interviews, og derfor skulle rette dem til, benyttede jeg her retteprocessen til at blive kendt med mit materiale. I samme proces fik jeg også hørt lydoptagelserne igennem en ekstra gang, da transskriptionen havde fejl flere steder, som ikke kunne tydes uden at lytte optagelserne igennem igen.

2. Kodning af materiale

Her begynder man at kode materialet. Som oftest er denne proces åben kodning, hvor man identificerer datauddrag, som kan være relevant for problemformulering (ibid.) Som sagt har jeg defineret temaerne på forhånd, og jeg skal derfor ikke bruge koderne til at udforme temaer. Jeg har dog alligevel foretaget en åben kodning, hvor jeg har givet tekstuddrag forskellige koder, så jeg

kunne danne mig et overblik over mine respondents forskellige holdninger. Jeg har her brugt teorien og litteraturreviewet til at finde frem til disse koder, som blandt andet er: ”empati”, ”viden”, ”nuance”, ”løsning” ”tillid”, ”mindsket polarisering”, ”forståelse af hhv. Israel og Palæstina”, ”håb”, ”sorgfuld” osv. Jeg har ligeledes kigget på, hvilke koder der går igen hos de forskellige respondenter, og hvordan de enten er enige eller adskiller sig fra hinanden (Bryman 2021, 538)

3. Saml koderne til temaer

I denne fase reducerer man koder til temaer, som viser tilbagevendende mønstre og gentagelser (ibid.). I stedet for at udforme temaer har jeg fundet ud af, hvilke temaer min koder passer ind i. F.eks. har jeg puttet ”viden”, ”løsning” og ”nuance” i engagement temaet, ”forståelse for Israel og Palæstina” og ”empati” kunne slås sammen til en kode og kom i følelsetema osv.

4. Evaluering af temaer

Temaerne gennemgås og vurderes for at sikre, at de viser et fyldestgørende billede af hele datasættet. Her kan man enten reducere eller opdele dem i undertemaer (ibid.) Jeg valgte at opdele to af mine temaer i undertemaer: Forudgående interesse og viden, og engagement. Jeg opdelte de to temaer, da der var mange forskellige koder, som ikke kunne forenes i et stort afsnit. F.eks. er engagement et stort tema, der både kan være engagement i indhold, men også hvordan indholdet påvirker respondenternes engagement i samfundsdebatten.

Temaerne er som følger:

Overtema: Forudgående viden og interesse

Undertema: Undertema: Interesse for nyhedsmedier

Undertema: Interesse og viden om Israel/Palæstina konflikten

Undertema: Mediernes dækning af Israel/Palæstina i Danmark

Effekt i følelser

Overtema: Effekt i engagement

Undertema: Engagement i indhold

Undertema: Undertema: Samfundsengagement

Tillid til journalistikken

Begrundelsen for temaerne vil blive uddybet i analysen.

Analyse

Hensigten med analysen er at finde frem til, hvordan de to Zetland artikler konstruktivt formidler Israel/Palæstina konflikten, og undersøge hvordan- og om disse frames modtages af tre udvalgte respondenter. I første del af analysen, vil jeg derfor lave to separate framinganalyse over de to artikler ud fra Entmans *devises*. Denne analysedel afsluttes med en samlet opsamling og diskuteres i forhold til konstruktiv journalistik. I anden del af analysen, vil jeg undersøge artiklernes effekt på respondenterne, som efter hvert tema opsamles og diskuteres i forhold til tidligere forskning i litteraturreviewet. Analysen afsluttes med en samlet opsamling, hvor jeg vurderer og konkluderer hvorvidt respondenterne, godtager eller afviser de frames, jeg har fundet frem til.

Framinganalyse

Som beskrevet tidligere er freelance journalist Emil Jørgensen sendt til Israel for at rapportere hjem til redaktør Thomas Aagaard, om krigen og konflikten mellem Israel og Palæstina. Det er blevet til artikelserien 'Opkald fra Jerusalem', hvor Emil Jørgensen besøger henholdsvis israelere og palæstinensere for at høre deres side af historien. I denne del af analysen vil jeg finde frem til frames i de udvalgte artikler. Det er disse frames, som kommer til at danne rammen om næste analyse, hvor jeg har bedt tre respondenter lytte til disse artikler.

Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til "Lille Gaza".

I denne artikel og lydfortælling, er Emil Jørgensen taget til Jenin på Vestbredden. Det er ikke muligt for journalister eller for andre for den sags skyld at komme ind i Gaza, så derfor er Emil taget til Vestbredden, hvor byen Jenin ligger. Jenin kaldes blandt lokale "lille Gaza", da det er det Palæstinensiske landområde, der på grund af palæstinensiske militante grupperinger og invasion fra den israelske hær, minder mest om Gaza. Emil er derfor taget dertil, for at komme så tæt på en fornemmelse af hvad dem, der bor i Gaza, oplever i disse dage med markante Israelsk bombninger. Her skal han møde fikser og tolk Ismail, besøge hans familie og tale med kilder der har familie i Gaza.

Problemdefinition

Problemet fremstår som værende en manglende viden om de hændelser, der lige nu foregår i Gaza. Til dette siger Emil: *"(...) Og derfor var det min plan, at vi skulle se krigens tragedie igennem hans øjne, igennem den her families øjne, fordi jeg tror, vi er nødt til at blive ved med at insistere på at menneskeliggøre de her mere end 30.000 palæstinensiske, som er blevet slået ihjel, så de ikke bare*

forbliver tal.” (Bilag 2, 2:24-2:52). Han antyder også at andre, sikkert værende andre nyhedsmedier, men også sociale medier, udelukkende har fokus på de enorme tal af mennesker, der bliver slået ihjel i Gaza. Det ser vi i ordvalget ”insistere” ”menneskeliggøre” og ”forbliver tal”. Her kunne man tro, at det var problemet, altså at menneskeliggøre de mange mennesker der hver dag dør i Gaza. Det er en del af vinklen, men man fornemmer et skift i framing, jo længere man kommer i artiklen. I stedet er problemet et manglende forlig. Altså en krig der aldrig ender, hvis ikke begge parter indgår et forlig. Problemet fremgår ikke tydeligt fra start, og artiklen er så nuanceret, at hele artiklens indhold leder op til det endelige problem.

Hvis vi skal vende tilbage til menneskeliggørelsen af palæstinenserne, så er dette en af de pointer, som skal lede os frem til det endelige problem. Der er ikke decideret gentagelser i form af ord som understøtter problemdefinitionen, men de har flere gentagelser af Palæstinenserens ulykke og hårde leveforhold, foruden de to citater jeg har nævnt; ”(...) *den her tætte bebyggelse og skudhuller i mange af husmurene. Der er plakater overalt. Overalt er der plakater af faldende militsmedlemmer, altså martyrer, som de ville blive kaldt i Jenin. Det er mænd, som er døde i kamp mod Israel. Og nogle af dem, mange af dem, er børn. De hænger overalt.*” (Bilag 2, 5:38-6:05), ”(...) *Jenin (Red. er) det sted på Vestbredden, hvor der er flest palæstinensiske militante grupperinger. Og det er også et af de steder på Vestbredden, som oftest invaderes af israelske soldater. I løbet af de seneste fem måneder er mere end 400 palæstinensere blevet dræbt på Vestbredden. Og godt en fjerdedel af dem, altså omkring 100, kommer fra Jenin.*” (Bilag 2, 04:46-5:07). Vi ser denne gentagelse af ulykke gennem ordvalgene ”skudhuller”, ”faldende militsmedlemmer”, ”døde i kamp” ”mange af dem er børn” ”oftest invaderes” og ”400 palæstinensere blevet dræbt”.

Det underbygges ligeledes af en introspeak foretaget af redaktør Thomas Aagaard: ”*De historier, Emil har fortalt mig de seneste uger om nedrevne huse, dybe traumer, fred og krig, palæstinenser og israelere, der har fået deres elskede revet fra dem. De historier, de har generelt gjort ret stort indtryk på mig. Men den her uge er alligevel anderledes*” (Bilag 2, 00:34- 00:44). Der bliver lavet en form for opbygning af historien, hvor man som læser bliver nysgerrig på hvorfor netop denne uge adskiller sig fra de andre af artikelseriens uger. Vi kan som lyttere næsten gætte os til, at der er noget dybt rørende eller tragisk i ordvalget ”*men den her uge er alligevel anderledes*”. Hvad kan være så meget anderledes, at det har gjort større indtryk på Thomas Aagaard end nedrevne huse og dybe traumer, fred og krig? Og det er selvfølgelig her problemet kommer ind. For denne artikel handler om mere end at menneskeliggøre de mange mennesker der dør, den handler om

konsekvenserne ved konflikten.

I artiklens intro hører man optagelser af skud, og man er som lytter dermed bevidst om alvoren af situationen - også på Vestbredden. I introen er skuddene en slags teaser, for de vender tilbage senere i artiklen, hvor Emil og fikseren Ismail bliver fanget i en skududveksling mellem den israelske hær og Jenin-brigaden. Skuddene er et bevidst valg, der bruges til at understøtte, at det er en ægte situation med ægte mennesker, men muligvis også til at fastholde lytterens indlevelsesevne. Emil spørger Ismail om det er ægte, hvortil han svarer, at det er det. Den ægte konflikt vender tilbage flere gange i artiklen, blandt andet da den israelske hær dagen efter igen invaderer Jenin, og Emil og Ismail bliver fanget inde i flygtningelejren. *”Og ingen er overrasket, da beskederne lige pludselig begynder at strømme ind. Altså beskederne om, at israelerne er på vej tilbage. De er blevet set udenfor lejren. De er på vej i jeeps”* (Bilag 2, 25:52-26:17), eller til sidst i artiklen hvor Emil og Ismail er til begravelse for de medlemmer af Jenin-brigaden, som er døde i kamp aftenen før: *”(…) under anholdelsen åbnede de altså også ild mod flere bevæbnede mænd. Hvoraf nogle ifølge den israelske hær blev ramt. Nu bliver to liv båret gennem byen i begravelsesoptog.”* (Bilag 2, 30:42 – 30:54). Her er det ordvalgene ”israelerne er på vej tilbage” og ”åbnede ild”.

Også dette bliver understøttet af reallyd af kvinder der græder, og en imam der beder. Artiklen vil have os til at forstå, at det er en ægte situation og ægte mennesker. Derfor bruges der reallyd til at forme en forståelse af situationens alvor.

Som lytter bliver man dog også taget i hånden i form af en speak fra redaktøren Thomas Aagaard, der både binder historien sammen, men som også fortæller os, hvordan vi skal anskue problemet. Det er hans forklaringer, der serverer os problemet, men også hvad vi skal mene og føle. Man bliver ledt til at tro, at problemet, som jeg også beskriver, er en manglende menneskeliggørelse, men Thomas Aagaard forklarer os temmelig direkte, at det ikke er tilfældet: *Vi kunne slutte historien her.*

Og jeg kunne tale om den her helt vilde overlevelsesevne, vi mennesker nogle gange har. Den evne, som gør os i stand til at sove igennem ildkamp. Og spise pandekager, når luftsirenerne lyder. Den evne, som hjælper os med at finde små øjeblikke af mening midt i alt det meningsløse. En familiemiddag midt i kaosset. En rolig stund i en storm af uroligheder. Men...

Det ville være en romantisering. For historien slutter ikke her. (Bilag 2, 29:27 – 30:17). I virkeligheden slutter han selv af med at servere os problemet; ”(...) Hans (red. Netanyahu) mål er angiveligt at udradere en militant bevægelse, der synes umulig at slå ihjel, nemlig Hamas. Og hvis nu vi holder fast i, at Jenin er en spejling af Gaza, at det er lille Gaza, sådan som Ismail siger, så kan vi måske se forklaringen på, hvorfor krigen i Gaza aldrig vil virke.” (Bilag 2, 32:49-33:33).

Det er dog vigtigt at påpege, at jeg ser menneskeliggørelsen af palæstinenserne som en opbygning til selve problemet. Det er min overbevisning, at man ikke kan sætte sig ind i hovedproblemet uden konteksten af de mennesker, det går ud over, hvilket hænger sammen med hvordan konstruktiv journalistik også anskuer nuancer.

Årsagsvurdering

Krigens ofre er en del af problemet og et stort omdrejningspunkt for denne artikel, men bemærkelsesværdigt er det næsten fuldstændigt fravær af direkte årsagssammenhæng. Det nærmeste vi kommer på en årsagssammenhæng, ligger i selve problemet, nemlig hvilken effekt konflikten har på almindelige mennesker. Det fremgår heller ikke, hvem der er skyld i Palæstinenserne levevilkår. Vi, som lyttere, kan godt regne ud, af det er Israelerne, men det fremgår ikke som en direkte Palæstina mod Israel frame. Israel er til stede i artiklen som modstandere men ikke som skurke, det ses blandt andet i følgende sætning; ”Det er mænd som er døde i kamp mod Israel.” (Bilag 2, 5:56-6:05). Bid mærke i ordvalget ”døde i kamp MOD Israel”, ikke ”døde som følge af Israelsk invasion” et andet eksempel ses i dette citat ”*I Jenin har alle familier en martyr. Altså et familiemedlem, som er død i kamp. En kamp mod Israel*” (Bilag 2, 9:58-10:09). Igen bruges ordet ”som er død i kamp”, og ”En kamp mod Israel”. Det fremstår som et valg at være i kamp. Der bliver ikke lavet nogen vurdering af, hvorvidt den kamp er nødvendig eller ej, men fremstår i stedet som en konstatering af tingenes tilstand. Der er ingen framing af Palæstinenserne som ofre, men i stedet som en lidende part i en krig, ligesom alle lider i en krig. På samme måde er der ingen framing af Israelerne som skurke. Fraværet af årsag gør, at framen bliver at der ikke er nogen vindere eller tabere i en krig. Alle er tabere. Der er ingen framing af skyld, men i stedet er der en framing gennem hele artiklen, at årsagen må findes i konsekvenserne af en meget lang konflikt. Vi hører i artiklen at Jenin-brigaden kalder til Jihad, når den israelske hær forsøger at indvandrere flygtningelejren i Jenin, og vi hører, hvordan Emil og Ismail havner i en skududveksling mellem de to parter. Der bliver ikke lagt skjul på kampene, hverken at den israelske

hær vælger at invadere flygtningelejren, eller at Jenin-brigaden kalder til Jihad.

Moralsk vurdering

Den moralske vurdering ligger i forlængelse af det jeg allerede har været inde på i ovenstående afsnit, og skal ses som konsekvenserne af en lang konflikt. Der fældes ingen negativ dom over Palæstina, ej heller af Israel. Den moralske dom slås for alvor fast til sidst i artiklen, hvor Emil Jørgensen siger:

” I flygtningelejren siger alle jo, at den her slags invasioner, den ikke kun skaber død og ødelæggelser, de siger, at det her, det gøder også jorden for Jenin-brigaden mere end noget andet gør. Jeg synes, at det viser... at det er en ond cirkel af gentagne martyrmønstre og generationer på generationer, der vokser op med lyden af skud og droner og begravelser som deres referenceramme. Og der er flere, der peger på, at lige præcis, Jenin, jo, den største og mest voldsomme, israelske invasion, der nogensinde har været, af Jenin, den foregik under den anden intifada tilbage i 2002. Og dem, der var børn dengang, dem, der oplevede det som små drenge for lidt over 20 år siden, det er jo mange af dem, som er militante i dag.” (Bilag 2, 33.23-34:34).

Framen består her i ordvalgende ”gøder også jorden”, ”gentagende martyrmønstre” og ”mange af dem, som er militante i dag”. Den moralske dom fastslås altså, som at begge parter har en indflydelse på denne konflikt, og eftersom denne artikel handler om den palæstinensiske side, forklares der også, hvilken part Palæstina spiller i dette. De gentagende martyrmønstre som Emil beskriver her, får vi beskrevet flere gange i artiklen. Første gang da han er på besøg hos en palæstinensisk familie, som alle kender flere, der er døde som martyrer i kampen mod Israel:

”Hendes søn, han ønsker sig kun én ting, han vil kun én ting, siger han, og det er, at han vil følge sin fars fodspor. Han vil dø som martyr. Og i øvrigt, hendes søn er 11 år gammel.” (Bilag 2, 14:41 – 14:54), og senere i artiklen hvor Jenin for anden gang på en uge bliver invaderet af den israelske hær; *”Jeg kan tydeligt høre, at der på et tidspunkt bliver råbt ting fra moskeen. Altså, der er ligesom et kald. Et kald, som ikke er et bønnekald. Og jeg spørger også Ismael, hvad siger han? Og han svarer, at han kalder til jihad.”* (Bilag 2, 27:29 – 27:48). Fortællingen om palæstinenserens syn på Jihad bliver dermed forklaret flere gange i artiklen, men der bliver igen ikke fældet en negativ dom over hverken martyrdøden eller jihad. Palæstinens part i den her konflikt er dog til stede ved at nævne dette, og artiklen lader det i stedet være op til lytterne selv, at forholde sig til hvilken moralsk dom der skal fældes.

Artiklen forsøger dog at fælde en moralsk dom over begge sider, og dermed også den israelske side. Det er igen Thomas Aagaards speak gennem artiklen, som guider til denne nuance; *"Det her lyder vildt, men Jenin bliver nærmest invaderet en gang om ugen."* (Bilag 2, 23:24 – 23:32) og *"Vi har spurgt den israelske hær om, hvorfor de rykkede ind i Jenin flygtningelejr og åbnede ild den nat. I en skriftlig kommentar har de forklaret, at de anholdt syv personer på Vestbredden den nat. En af dem var i Jenin mistænkt for at have plantet vejsidebomber, som skulle ramme israelerne."* (Bilag 2, 30:17 – 30:41). Der er ingen direkte anklage af Israel her, men man fornemmer en vis skepsis i forhold til Israels invasioner. Det ses blandt andet i *"Det lyder vildt"*, hvor det konnoteres, at Thomas Aagaard finder det underligt, at Jenin invaderes en gang om ugen. Man kunne også have valgt at gå med en formulering, der var mere konstaterende og have sagt *"Jenin invaderes en gang om ugen"*. Ligeledes fremgår det af andet citat med ordvalget *"mistænkt"*. Det lader ikke til at nogen kan bekræfte, hvorvidt det er rigtigt, at palæstinenserne har plantet vejsidebomber, og derfor fremstår det som, at israelerne uden grund har invaderet Jenin. Her bliver det altså Israel, som der fældes en dom over. Den er ikke nødvendigvis negativ, i og med at der ikke direkte bliver lagt nogen skyld, men den er heller ikke positiv. Igen bliver det op til lytterne selv at vurdere.

Løsning

Løsningen i denne artikel kan være svær at få øje på. Den skal dog heller ikke ses som en løsning på problemet men snarere som et nuanceret og menneskeligt blik på en omfattende konflikt. Dette ses især ved brug af kilder, i form at tolk og fikser Ismail og hans familie og hverdag, der hjælper lytterne til at forstå palæstinenserne som andet end blot dødstal og ofre. Vi hører hvordan familien fortsat fejre Ramadan med pandekager og god mad, mens skuddene flyver om ørene på dem. Vi hører om invadering af flygtningelejren, hvor både Ismail og Emil må flygte for ikke at blive ramt, mens andre løber og griner, for palæstinenserne er det hverdag. Det er hverdagsindblikket i palæstinenserens liv på Vestbredden, der skaber løsningen. Flere steder i artiklen bliver det eksemplificeret; *"Vi spiser pandekager med marmelade. Sådan nogle små pandekager, man får under ramadan, mens luftsirenen den går"* (Bilag 2, 26:46 - 26:56), Læg her mærke til ordene *"pandekager med marmelade"* *"(...)Ismail har fire søskende, og de gør alle sammen sådan lidt grin med ham, mens vi spiser, fordi de siger, at han opfører sig helt mærkeligt, fordi de synes, han er meget mere høflig, end han plejer at være"* (Bilag 2, 24:41 – 25:00), læg mærke til *"gør lidt grin med ham"* *"Der sidder der tre kvinder med tørklæde på, der allesammen har sådan en meget sød*

og imødekommende, høflig etikette. Altså, Gud vær lovet, velkommen til, siger de. Og så deler de dadler rundt, og vi drikker te og får rigtig mange søde sager. Og jeg kan fortælle dig, at alle i det der rum lyser op, da de hører, at jeg også har fastet” (Bilag 2, 12:23-12:53). Læg mærke til ”sød og imødekommende”, ”høflig etikette” ”velkommen til” ”alle lyser op”. I disse tre citater og de ord jeg har udpeget, ser vi forskellige ting på menneskeliggørelse. I det første lægges der vægt på det absurde scenarie i at spise pandekager mens luftsirener lyder. Det er en stor kontrast i den sætning, som viser hvordan hverdagen går videre. I andet citat ser vi noget, som er meget genkendeligt, nemlig at Ismails søskende gør grin med ham over at være for høflig. De fleste af os kender den forlegenhed man kan komme i, når man introducerer en ny person til sin familie, og gør det dermed til et meget genkendeligt og menneskeligt scenarie for alle. Det tredje citat viser palæstinenserne som folk. Altså deres imødekommenhed og glæde ved at Emil har delt deres kultur med dem.

Det er jo ikke en decideret løsning, men det hjælper lytterne til at forstå omfanget og konsekvenserne af konflikten og de helt almindelige mennesker, der er i klemme. Jeg tror, at man kan glemme, at de civile er helt almindelige mennesker, og det er det, artiklen forsøger at få frem som en løsning. Jeg er også af den overbevisning, at efter terrorangrebet d. 7. oktober, er mange begyndt at vælge en side. I passagen hvor Emil og Ismail bliver fanget i en skududveksling mellem Jenin-brigaden og den israelske hær, kan man tydeligt fornemme Emils frygt; *Der er tre skud, der knalder, og der er et eller andet, der falder ned fra en bygning, vi står opad. Og jeg ved ikke præcis, hvor skuddet kommer fra. Jeg har ikke overblik over det, men vi løber igen.”* (Bilag 2, 22:24-22:33), hvortil Ismail forklarer ham, at det er hverdag. Det viser, at vi i Vesten ikke har begreb om, hvad det faktisk vil sige at leve i den hverdag. Derfor er artiklens løsning at informere lytterne om forholdene, og søge mod en menneskeliggørelse af palæstinenserne.

Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rumme palæstinenserne sorg?

I denne artikel befinder Emil Jørgensen sig i Tel Aviv, Israel. Under en demonstration for befrielse af de israelske gidsler i Hamas’ fangenskab støder han på to piger hvis veninde, Liri, er en af de gidsler. Han tager derfor kontakt til familien, og får sat et interview op med Liris to søstre Roni og Shai, i en bygning som er omdannet til Hostage Headquarters, et sted dedikeret til at få israelske gidsler hjem. Her møder han også en pressekvinde, som hedder Galli, der ligesom søstrene har sat sit liv på pause, for at få Liri og andre gidsler hjem.

Problem

I følgende artikel fremgår problemet allerede i overskriften: " Hamas har deres lillesøster; skal de nu rumme palæstinenserne sorg". Problemet ligger ikke så meget i, hvorvidt Israelerne synes de skal rumme den sorg eller ej, men hvordan Israelerne ser sig selv, og hvordan verden ser på Israel. Den vender jeg tilbage til, for jeg bliver nødt til at lave en forklaring først. Emil Jørgensens oprindelige vinkel på artiklen var at tale med de to søstre Shai og Roni om deres søster Liri, som sidder som gidsel hos Hamas. Men som interviewet skrider frem, ændrer vinklen sig også. Emil spørger, om de har sympati for alle de mennesker, heriblandt børn, der bliver slået ihjel i Gaza, hvortil søstrene svarer, at ikke alle børn er uskyldige. Thomas Aagaard reagerer på dette, udenfor speak, med: "*Hvad mener de med det?*" (Bilag 3, 15:29 – 15:37). Det fremgår ikke på tekst, men på lyden kan man tydeligt høre hans mistro, hvilket senere bliver forklaret i hans speak: "*(...) der er ingen indicier, ingen forlydende om, at det her på nogen måde skulle være rigtigt. Og selv hvis det var, selv hvis der var børn, der hjalp Hamas med at holde gidsler i fangenskab, så kan de på ingen måde holdes ansvarlige for det, for de er børn.*" (Bilag 3, 15:55-16:16). Det interessante ved at tage dette med er, at de to søstre, som repræsentanter for den israelske side, her fremstår temmelig usympatiske og utroværdige. Både ordene "ingen indicier" og "ingen forlydende" vidner om, at ikke bare mangler en faktuel begrundelse, der er simpelthen ikke engang tale om det. At pille deres udsagn fra hinanden underminerer de to søstres troværdighed, og man får som lytter en idé om, at man ikke kan tro på det, de siger.

Emil følger op på spørgsmålet ved at insinuere, at Israelerne også bærer en skyld i denne konflikt. At de ikke kun er ofre:

"Det, Emil bevæger sig ind på her, det er på mange måder det evige spørgsmål, når det gælder Israel-Palæstina. Nemlig, hvornår begyndte det her? Hvad nu, hvis Hamas' angreb på Israel ikke var, hvad der skød den her krig i gang? Hvad hvis det var Israels årtier lange militær besættelse af Vestbredden? Eller den snart 20 år lange blokade af Gaza? Hvad hvis det var det faktum, at palæstinenserne i årevis har været afskåret fra verden, uden nogen udsigt til en selvstændig palæstinensisk stat?" (Bilag 3, Thomas Aagaard 16:55 - 17:25).

Ligesom ovenstående artikel er det redaktør Thomas Aagaard der dirigerer, hvilken vej artiklen bevæger sig, og hvad vi som lytter skal få forstå. De kunne sagtens have valgt at udelade det

ovenstående citat og lade det blive ved Emil Jørgensens spørgsmål. Thomas Aagaards giver lytterne noget de skal forholde sig til, nemlig bærer Israel en del af skylden for deres egen ulykke. Det ligger i de fire opstillede spørgsmål, som ret beset er retoriske. Vi ser det i ordvalg som ”afskåret fra verden”, der indikere en sympati med palæstinenserne, ”20 år lange” læg især her mærke til ordet lange og ikke bare ”20-årige blokade”, ”afskåret fra verden” og ”uden nogen udsigt” som placerer en skyld på Israelerne. Senere i artiklen påpeger han ligeledes at; *”Det er nok lige værd at understrege her, at Vesten i høj grad støtter Israel”* (Bilag 3, 25:22 – 25:26) og *”Men Israel er ikke kun et offer.”* (Bilag 3, 21:27 – 21:37), hvor det indikeres, at Israels egen opfattelse er, at de er ofre, men at artiklen er uenig, og underminerer igen israelernes oplevelse af konflikten.

Spørgsmålet, som Emil Jørgensen stiller vedrørende Israels egen skyld, får pressekvinden Galli, som er til stede under interviewet, til at eksplodere af raseri og frustration. Men før vi får det at vide, laver de en sensationspræget opbygning, som man kender den fra tabloidjournalistikken; *”For at sige det helt ærligt, så den del af interviewplanen, den ender helt galt.”* (Bilag 3, 15:00 – 15:13). Efter det går der omkring 3 minutter, før vi får at vide, hvorfor interviewplanen ender galt, hvilket er en interessant cliffhanger i et journalistisk produkt, som efter konstruktiv journalistiks principper forsøger at bevæge sig væk fra konflikt.

Når vi endelig får at vide, hvad hun bliver stødt over, ændrer vinklen sig også. Al den indirekte kritik af Israel, fører os frem til problemet. Galli mener, at spørgsmålet er historieløst og usympatisk, og Emil Jørgensen begynder at forstå hendes vrede:

”(...) Israel sidder på anklagebænken i international domstol. Anklaget for folkemord. Anklaget for apartheid. Ja. Og det sker alt sammen på et tidspunkt. Hvor at antisemitismen eksploderer i en lang række lande i Vesten. Og det sker på et tidspunkt, hvor at samtlige israelere stadigvæk går rundt med en klump i halsen over den 7. oktober. Man skal tænke på det her, som måske er den største katastrofe i landets, Israels historie. Det skete for under 5 måneder siden. Der er stadigvæk gidsler, der er tilfangetaget i Gaza. Israelere er blevet brutalt nedslagtet og myrdet i det som... har været den største massakre mod jøder siden holocaust” (Bilag 3, 20:20 – 20:32).

Her ændrer framen sig til at være det, jeg i første omgang definerede som problemet. Netop den manglende forståelse. Både den manglende forståelse for Israel men også Israels manglende

forståelse for deres handlinger i Gaza. Det interessante er, at artiklen lægger ud med at frame Israel som skurken, både i form af anklagen mod dem om blokaden af Gaza, men også at underminere de to søstre som kilders troværdighed, til at udvise en sympati for Israels situation og historie. Det ses i ovenstående citat, hvor Emil ganske kort gennemgår israelernes tragiske historie. Her ses det især i ordvalg som ”antisemitismen eksploderer”, ”katastrofe i landets, Israels historie”, ”brutalt nedslagtet” og ”massakre”. Her vender artiklen fra kritisk stillingtagen til større forståelse.

Problemet frames gennem dialogen mellem Emil Jørgensen og pressekvinden Galli. Man kan se, hvordan Emil har én forståelse af konflikten, og Galli har en anden. Denne dialog bliver et billede på et større problem, som netop er den manglende forståelse af de to parter imellem. Emil Jørgensen bliver et symbol på mediernes manglende forståelse for Israelske lidelser, og Galli bliver et symbol på israelernes manglende forståelse for de lidelser, de påfører i Gaza.

Vi ser det igen også ved Thomas Aagaards speak i slutningen af artiklen: *”Det er nærmest umuligt at udvise sympati for den ene side, uden indirekte at dehumanisere den anden. Men hvad nu, hvis vi forsøgte?”* (Bilag 3, 26:03 – 26:12). Den første sætning opsummerer problemet i artiklen. De anerkender endda deres egen kritiske stillingtagen til Israel, og anerkender indirekte, at de også er kommet til at *dehumanisere* den anden.

Årsagsvurdering

Årsagen til problemet er meget lig første artikel - nemlig konsekvenserne ved konflikten mellem Israel og Palæstina. Her foreligger dog 3 fortællinger, som alle er sammenhængende årsager til problemet. Den første er framingen af kildernes fortælling. Det er primært Gallis fortælling, der er vigtig her, da det er hende, der får vendt historien. Alle tre kilder fremstilles dog, som at de selv synes, at de er ofre. Det fremgår blandt andet, når Emil kommenterer på Galli: *“(...)hun har ligesom droppet sit almindelige liv for at være frivillig i den her organisation”* (Bilag 3, 7:01- 07:12), hvor der ligger en antydning af selvopofrelse. Men vi ser det også i hendes vrede, hvor hun påpeger at det er: ”historieløst”, ”respektløs” og ”ufølsom” (bilag 3, 18:14 – 18:26). Efter Gallis udbrud ændrer vinklen sig dog til en større sympati. Nu bliver kilderne pludselig anerkendt som ofre og ikke kun fremstillet, som at det er deres egen holdning. Det ses i ordvalg som ”antisemitismen eksplodere”, ”katastrofe i landet Israels historie” ”brutalt nedslagtet og myrdet” om israelerne. Med disse ord bliver Gallis reaktion sat i kontekst af israelernes historie, og artiklen vil have os til at forstå, hvor meget de gennem tiden har lidt. I slutningen, da hun er alene med Emil efter

interviewet, ser vi en opgivende Galli: *"Hun begynder at græde, mens vi står og taler, og hun siger, at hun har en følelse af, at alle hader Israel lige nu"* (Bilag 3, 25:40 – 25:51). Her er det, at "hun begynder at græde", som skal give lytterne forståelsen af hendes og israelernes smerte. Dette hænger selvfølgelig sammen med anden fortælling, som er forholdet mellem Emil Jørgensen og Galli. For uden Emils indsigt og begyndende forståelse for israelerne, ville artiklen være endt med en framing af Israelerne som selverklærede hovedofre i den nuværende Israel/Palæstina konflikt, og man ville som lytter ikke havde fået nuancerne med. Han begynder dog med at være uforstående, som vi ser efter Galli, er blevet sur, hvor han siger: *"Hun er rasende, harmdirrende og ligner også lidt en, der har tårer på spring"* (Bilag 3, 18:00 – 18:26) og *"Så tager jeg hænderne op. Nærmest som om, at hun peger en pistol mod mig."* (Bilag 3, 18:25-18:50)". Begge to citater hvor han med ord som "rasende", "harmdirrende" og "som om hun peger en pistol" indikerer, at han muligvis finder hendes reaktion unødigt voldsom, men samtidig finder han en forståelse for hendes vrede, som jo så er det, vi ser ændre vinklen, og løser "konflikten" mellem de to parter. Hvilket leder os frem til den store fortælling fortalt af redaktør Thomas Aagaard om "dehumanisering". Det er rammen om fortællingen, som han ønsker at lytterne skal få med.

"(...) Vi, Vesten, medierne, os journalister, måske fordi vi hele tiden skal forsøge at finde en balance, forholde os til en ligning, som ikke går op. Det er nærmest umuligt at udvise sympati for den ene side, uden indirekte at dehumanisere den anden." (Bilag 3, 25:52-26:12).

Dette citat er meget rammende, for hvad han ønsker, man som lytter ønsker, man skal få med. Det er sløjfen på hele fortællingen. Vi ser i ordvalg som "Vi, Vesten, medierne". Det er dem, der skaber problemet i hele denne fortælling, og som er grunden til at konflikten mellem Galli og Emil i det hele taget opstod. Det er den manglende forståelse for hinanden.

Moralsk vurdering

Den moralske vurdering er svær at adskille fra problemet og årsagen, da de tre *devices*, i denne artikel, er forbundet af hinanden, hvilket også er det, der gør den så nuanceret. Ligesom der er flere årsagssammenhænge, er der altså også flere moralske vurderinger. Jeg har efterhånden nævnt et par gange, at artiklen lægger ud med at fremstille israelerne som selverklærede uberettiget ofre. Det er en moralsk vurdering af de tre kilder som repræsentation for det israelske folk, og selvom det ændrer sig undervejs, ændrer det ikke på, at det også fylder en stor del af artiklen.

Jeg har eksemplificeret dette en del gange, så den vil jeg lade være. Så er der den anden moralske

vurdering, som er mediernes og journalisternes ansvar. Det ser vi blandt andet i Thomas Aagaards rammefortælling om ”dehumanisering”, men vi ser det også i Emil Jørgensens adfærd. Som en del af Vestens presse, og derfor også repræsentant for dette i artiklen, ser vi ham forholde sig kritisk til de to søstre og stiller dem spørgsmål om deres sympati for palæstinenserne: *”Grunden til, at jeg stiller det her spørgsmål, det er fordi, at det er den frekvens, som resten af verden er på. Det er den her samtale, som resten af verden har. Og derfor synes jeg, at det ville være helt urimeligt ikke at lade søstrene forholde sig til det her.”* (Bilag 3, 18:38 – 18:50). Med dette mener han, at han gør dem en tjeneste ved at stille det spørgsmål. Han kalder det ligefrem ”urimeligt” ikke at stille spørgsmålet. Set i lyset af resten af artiklen, laver de her en moralsk vurdering af sig selv, for dette spørgsmål bliver et symbol på mediernes forsøg på altid at tegne banehalvdelene op. Thomas Aagaard kommenterer også senere på det, hvor han siger *”Man kan faktisk nærmest sige, at hele konflikten er bygget op om det her ene kæmpe store spørgsmål. Hvem begyndte? Eller som Emil formulerer det, hvem er offeret? Og hvem er bøddlen?”* (Bilag 3, 21:47 – 21:59). Hvilket viser en selvreflekteret stillingtagen til egen vinkling.

Den tredje moralske vurdering er en mere eksistentiel vurdering, som handler mindre om selve Israel og Palæstina, og mere om medmenneskelighed. Det er på en måde en opsummering af hele artiklen, og måske også det man vil kunne kalde moralen. Det fremgår især i slutningen af artiklen, hvor Emil Jørgensen har givet Galli et kram. *”Hvad nu, hvis vi bare lige for en stund kiggede på Galli og ikke skulle finde ud af, om hun var offer eller bøddel i denne her historie. Men i stedet bare så et menneske. Et menneske, der i månedsvis har brugt alle sine vågne timer på at forsøge at redde nogle andre mennesker. Og vi så, hvor træt hun var. Hvor opgivende hun var.”* (Bilag 3, 26:13 - 26:36). Dette citat kalder på en medmenneskelighed, som ikke bare er forbeholdt journalister, men alle. Hun bliver undskyldt for sit vredesudbrud ved, at lytterne får at vide, at hun er ”træt”. Dette er selvfølgelig en eksistentiel træthed. Det peger i en retning af at lytterne skal få respekt, fordi vi får at vide, at hun bruger ”alle sine vågne timer” på at redde andre mennesker, og vi får at vide at hun ”bare er et menneske”, ikke offer ikke bøddel men et menneske.

Løsning

Løsningen i denne artikel kommer i forlængelse af den moralske vurdering. Ligesom i første artikel falder løsningen i sidste del af artiklen, nemlig at se nuancerne i en omfattende konflikt med mange ofre, og udvise forståelse og medmenneskelighed. Som jeg har analyseret i ovenstående, ser vi at

artiklen er bygget op af en konflikt, som til sidst bliver udløst i en forsoning i form af et kram. Det er igen Thomas Aagaard som guider os hen mod denne konklusion;

”Men det er det, han gør. Emil giver Galli et kram. Det betyder ikke, at han er enig med hende i hendes analyse af krigen, eller at han ser hende som et offer eller som en bøddel. Han ser hende bare, og måske er det ikke så slemt.” (Bilag 3, 26:54 – 27:06).

”Det betyder ikke at han er enig” viser, at man ikke behøver være enig for at være menneskelig. Det er godt nok Emil Jørgensen, der udviser medmenneskelighed, men i citatet ligger en klar opfordring med ordvalget ”måske er det ikke så slemt”, der stiller et retorisk spørgsmål, som de fleste mennesker ikke vil kunne modsige.

Ovenstående citat kommer i forlængelse af, at pressekvinden Galli bliver hængende efter interviewet, for at forklare sig selv. Egentlig er det ikke en del af det rigtige interview, og at det alligevel er taget med, understreger ret fint, hvad artiklens hovedframe er, nemlig at møde israelerne, og alle mennesker for den sags skyld, som mennesker og anerkende deres sorg og historie. Emil Jørgensen ender med at give Galli et kram, hvilket han selv diskutere som journalistisk korrekt, men afspejler også, hvordan Emil Jørgensen tager journalisthatten af for at møde Galli menneske til menneske.

På mikroplan er det ikke en stor samfundsmæssig løsning, eller en løsning der løser udfordringerne i konflikten, men artiklen tilbyder en meget human løsning, der lader det være op til lytterne selv, at tage ansvar. For der er mange nuancer i konflikten, og med reference til Matin Krasniks bog ’En smal bro over afgrunden’, underbygger artiklen den humane løsning med nuancer, som jeg også nævner i første analysedel, at der ikke er nogle vindere eller tabere.

”Men i den, der skriver han, at der er en indbygget logik i, at den her krig, vi ser lige nu, også er et gidseldrama. Fordi at israelerne og palæstinenserne... er gidsler af deres egen fælles historie.”
(Bilag 3, 22:24 - 22:40)

Framinganalysen sat i kontekst af konstruktiv journalistik – En opsamling

I denne del af analysen vil jeg sammenholde de fire *devices* fra de to artikler med konstruktiv

journalistik. Dette har jeg gjort for at vise, hvordan fundene kan betragtes som konstruktiv journalistik. Som nævnt tidligere vil denne opsamling blive lavet over begge artikler samlet, da de kommer fra samme artikelserie, og jeg betragter dem derfor som en helhed.

Problem

Problemerne i begge artikler bliver præsenteret gennem en journalistisk metodegennemsigthed, hvor der bruges en anden objektivitet end den gængse. Objektivitet i journalistikken sikrer retfærdig og upartisk rapportering. En implikation ved objektivitet er dog, at det ikke altid opfylder læsernes behov for præcis information, da det i nogle tilfælde kan føre til overfladisk rapportering (Tuchman 1972).

Det er især brugen af jeg-journalistikken, som præger artiklernes indhold, som i nogle tilfælde vil ses som et brud på objektivitet. Dette er meget modsat overfladisk rapportering, da journalisten bruger sig selv. Med jeg-journalistik menes der en form for aktiv journalistik, hvor journalisten bruger sig selv i artiklen. Dette fungerer dog kun, hvis der er et formål med jegets tilstedeværelse i artiklen (Moestrup et al. 2022), men i disse to artikler tjener det altså et formål, at de to journalister er så meget til stede. Begge journalister tager i samspil rollen som det reporterende jeg (Moestrup et al. 2022, 19-20). De deler dog rollen, hvor Thomas Aagaard ikke som sådan bruger sig selv, er det ham, der binder enderne sammen, serverer os konteksten og de løsninger eller moraler, om man vil, der er i artiklerne. Han deltager dog som en form for personligt jeg (Moestrup et al. 2022, 31-34) i sine reaktioner på Emil Jørgensens fortællinger, hvor han reagerer med, hvad jeg antager er hans egne følelser. For at give et eksempel, så ser vi det i artikel 1, hvor han reagerer med frygt, da Emil Jørgensen og Ismail bliver fanget i skududveksling (Bilag 2; 21:17 – 21:29). Emil Jørgensen derimod indtager rollen, både som det reporterende jeg, men ligeledes det deltagende jeg. Vi ser det løbende gennem begge artikler, hvor han blandt andet faster sammen med palæstinenserne i artikel 1, og giver pressekvinden Galli et kram i artikel 2. Han bruger altså sig selv, som deltager for at komme tæt på sine kilder (Moestrup et al. 2022, 21-28). Denne brug af *jeg*, ikke bare højner det narrative niveau, men tjener også en relationel funktion (Moestrup et al. 2022, 34). Ved at journalisterne bruger sig selv, deres overvejelser, tanker, handlinger og følelser, bliver lytterne lukket ind i et ærligt rum, som de kan identificere sig med. Ved at blive lukket ind i dette rum, får vi også en bedre forståelse for de mennesker vi hører om, og det vækker en tillid, både til journalistikken, men også til de mennesker, der bliver præsenteret. Det er en anden form for

objektivitet, der ikke bliver overfladisk, men heller ikke biased, da begge parter kommer til orde og lukker lytterne ind i nuancerigdom hos de to kulturer, via journalisternes brug af sig selv.

Årsag

Den konstruktive journalistik har, som sagt, fokus på inklusion og diversitet, ved at inddrage flere kilder og perspektiver (Gyldensten & Hermans 2019, 538-539). Eftersom artiklerne kommer fra samme artikelserie, kan de i sig selv ses som et forsøg på at skabe et divers billede af Israel/Palæstina konflikten. Begge artikler tilbyder nemlig et indblik i, hvordan konflikten ser ud både fra den ene og den anden side. Det interessante i begge artikler er, at der er et fravær af direkte årsagssammenhæng. I artikel 1, er der et fuldstændigt fravær, hvor det i artikel 2 er et mere cirkulært forløb end bare årsag/virkning. Ved disse to typer af årsagssammenhæng, bliver der dermed ikke placeret nogle skyld på enkeltpersoner. Dette nedtoner polariseringen af både den ene og den anden part, i stedet påtager journalisterne, som repræsentanter for mediebildet, sig en del af skylden. Det betyder ikke, at der ikke foreligger nogen stillingtagen til de to parter. Artiklerne tager stilling både til den israelske og den palæstinensiske anpart i konflikten, men dette bliver ikke formuleret som en skyld, men snarere som en reaktion på mange år med strid. Den konstruktive journalistiks rolle er da heller ikke at forholde sig ukritisk, men at give et retvisende billede af virkeligheden, og derfor er denne stillingtagen nødvendig.

Moralsk vurdering

Den moralske vurderinger må grundlæggende ses som en eksistentiel moralsk vurdering. Den moralske vurdering bliver eksemplificeret i de følelser og oplevelser, vi hører fra kilderne. Ved at have så stort fokus på hverdagshistorier og almindelige mennesker, humanisere artiklerne de to parter. Der opstår altså en anden etik end traditionel journalistik, hvor der som ofte fældes en negativ moralsk vurdering af enkeltpersoner eller kulturer. I disse artikler er fokus på de menneskelig almindelige gøremål og livssituationer i konfliktramte lande. I artikel 1, er der fokus på de positive historier hos palæstinenserne. Deres evne til at lade livet gå videre trods konstante israelske invasioner, familiær hygge og kærlige drillerier. I artikel 2 bliver der lagt vægt på forståelsen og rummeligheden overfor sine medmennesker. Det er nok godt Emil Jørgensen, der udviser mest rummelighed og forståelse i denne artikel, men ikke desto mindre er det til stede.

Løsning

Den konstruktive journalistik arbejder ud fra den ide, at der må findes en løsning på artiklers pågældende problem. Som beskrevet i teorien, er der dog mange praktiserende konstruktive journalister, der afviger fra at servere løsningen eller sige til læserne/lytterne, hvad de skal gøre. Disse to artikler serverer heller ikke løsningen for lytterne, men lader det i stedet være op til lytterne selv. Løsningen i begge artikler, er det personlige ansvar, eller muligheden for ansvar. Artiklerne præsenterer dog løsningsforslag i form af Thomas Aagaards speak, men i sidste ende er det op til lytterne selv at forholde sig til den mulighed for ansvar, de bliver præsenteret for. Til forskel for mere traditionel journalistik, hvor løsningen ofte skal findes hos institutioner og magthavere, ligger løsningen, i disse artikler, hos individet selv. Løsningen kommer til udtryk gennem følelser og empati. Når vi f.eks. hører om palæstinenserne, der i artikel 1 forsætter deres liv ufortrødent trods konstante israelske invasioner, eller når vi får pressekvinden Gallis reaktion sat i kontekst af de historiske lidelser hos det israelske folk, i artikel 2, får lytterne et menneskeligt indblik i ægte mennesker, som de kan relatere til. Denne relation til andre mennesker er artiklens bud på en løsning, der bliver præsenteret som netop en mulighed for løsning. Vi ser det faktisk eksemplificeret hos Emil Jørgensen, da han i artikel 2 giver Galli et kram. Han er ikke enig, men han er stadig i stand til at udvise medmenneskelighed.

Effektanalyse

I følgende analyse vil jeg undersøge respondenternes respons på de to artikler. Formålet er at undersøge, hvordan respondenterne forstår artiklerne, dels set i forhold til den foregående framinganalyse, som peger på artiklernes fortolkningsrepertoarer og de konstruktive elementer i dem, dels set i forhold til den eksisterende viden om effekterne af konstruktiv journalistik. Jeg har inddelt analysen efter temaer som er udformet primært på baggrund af litteraturreview.

Forudgående interesse og viden

Kulturen eller *frame-setting*, udenfor journalistikken, er som sagt interaktionen mellem frames og læsernes forudgående viden og da dette påvirker, hvordan læserne modtager indhold og potentielt, enten kan ændre holdning baseret på frame, eller kan være med til at forme samfundsstrukturer, er det derfor et væsentligt tema at have med. Med forudgående interesse og viden mener jeg her både en forudgående interesse og viden om Israel/Palæstina konflikten, men ligeledes interesse for nyheder generelt. Da dette ville blive et omfattende og stort afsnit, har jeg derfor valgt at dele det op

i undertemaer værende: Interesse for nyhedsmedier, interesse og viden om Israel/Palæstina konflikten og respondenternes holdning mediernes dækning af Israel/Palæstina.

Undertema: Interesse for nyhedsmedier

Ingen af de tre respondenter følger særlig meget med i traditionelle nyhedsmedier. De følger dog lidt med, på en blanding af sociale medier eller traditionelle medier. Nana *"browser"*, som hun siger, Politiken et par gange om dagen, men læser sjældent artikler fra ende til anden. Marco får sine nyheder enten fra udenlandske medier eller sociale medieplatforme, primært Reddit. Han synes, det er vigtigt at følge med, men føler han får den information, han skal bruge fra sit begrænsede nyhedsforbrug, og fra sin omgangskreds. Sheila får de fleste af sine nyheder fra DR og sociale medier, primært Facebook og Instagram. Hun bruger en halv time til 40 minutter om dagen på nyheder, men *"Jeg har slået notifikationer fra på DR, så jeg ikke får de der breaking news. Det her er lige sket, for det kan jeg ikke holde til, tror jeg. (...) Jeg synes, det er alt for angstprovokerende. Hvad sker der nu? Jeg tror også, man bliver lidt afhængig af at kigge på det."* (Bilag 6, 00:13 – 00:37). Dette udsagn går igen hos Marco: *"Jeg holder mig lidt fra nyheder faktisk. Jeg synes, der er en tendens til, at det er meget deprimerende, og det er også noget, jeg faktisk har lært hjemmefra, hvis jeg skal være helt ærlig."* (Bilag 5, 00:06-00:14). Nana forklarer ikke, hvorfor hun ikke følger med i nyheder, men i forhold til Israel/Palæstina konflikten udtrykker hun lignende forhold til nyhederne: *"Jeg føler bare, at der er ufattelig mange sørgelige nyheder derfra hele tiden."* (Bilag 4, 01:47 – 01:57). Hos mine tre respondenter ses der altså et tydeligt eksempel på de "negative følelser", som både litteraturreviwet og teorien beskriver som et resultat af traditionel journalistik. Sheila og Marco udtrykker deres følelse omkring traditionel journalistik meget kraftig med ord som "angstprovokerende" og "deprimerende" og bekræfter studiet fra Van Antwerpen et al. (2023), der viser at negativ vinkling forbindes til depression, hjælpeløshed og angst. Nana udtrykker det ikke lige så kraftigt, men giver dog udtryk for, at hun finder nyheder fra især Israel og Palæstina sørgelige. At især Sheila og Marco bliver negativt påvirket af traditionelle nyheder, kan kobles direkte sammen med deres afvigelse fra nyheder, hvilket stemmer overens med studiet De Bruin et al. (2021) foretog over Covid-19 dækning i Holland. I dette studie viste det sig, at dem som udgik nyheder, følte sig mentalt bedre tilpas, hvilket også gør sig gældende for i hvert fald Sheila.

De har alle tre begrænset kendskab til Zetland, men ved dog at det er anderledes nyhedsstof, end det de selv bruger. Marco kalder det *"moderne"* (Bilag 5, 04:02-04:15), da han har indtryk af, at de

fortæller historier med alternative perspektiver. Sheila synes det er *"kritisk journalistik"* (Bilag 6, 02:19 – 02:32), og sammenligner det med en kobling mellem DR og Frihedsbrevet; *"Det er ikke så ekstremt som frihedsbrevet, og jeg føler det er lidt mere dybdegående end DR"* (Bilag 6, 02:34 – 02:58). Nana kalder Zetland et *"dygtigt medie"* (Bilag 4, 01:08 – 01:19), og har læst nogle af deres gratis artikler. Ingen af de tre respondenter har abonnement hos Zetland. Marco lader heller ikke til at ønske det: *"Jeg tror bare, at jeg gennem årene har vænnet mig så meget til ikke at opsøge nyheder, at jeg simpelthen helt naturligt ikke gør det."* (Bilag 5, 05:57-6:10). Marco er altså så påvirket af nyhedsundvigelse, at han heller ikke er villig til at modtage en anden og mere konstruktiv form for journalistik. Både Nana og Sheila lader dog til at være interesseret i potentielt at have et abonnement, men økonomien afholder dem på nuværende tidspunkt.

Interesse og viden om Israel/Palæstina konflikten

De tre respondenter er enige om, at den nuværende konflikt er en forfærdelig situation, men kun Marco påstår at have viden om- og interesse for konflikten. Sheila og Nana beskriver sig som havende begrænset viden og interesse for konflikten. Sheila synes det *"bliver for overvældende"* (Bilag 6, 03:35 – 03:48), men hun følger dog privatprofiler på Instagram, som er meget pro-Palæstina. Hun synes det er vigtigt at følge med, men hun ser det ikke som livsnødvendigt, primært fordi det bliver for hårdt. Nana har næsten intet kendskab til konflikten, og følger heller ikke med. Hun *"(...) læser jo lidt her og der, men jeg synes, det er abstrakt. Min hjerne har svært ved at forholde sig til det."* (Bilag 4, 01:36-01:45). At hun synes, det er abstrakt, er også grunden til at hun ikke følger med. Marco er den eneste som har *"læst en relativ god mængde information"* (Bilag 5, 06:34 – 06:46). Han er dog ofte uenig i hvor fokus bør ligge; *"Jeg synes mange af de nyheder, jeg har læst, har lidt en tendens til, hvad kan man sige, at tale meget om de forfærdelige hændelser der bliver gjort på terroristorganisationens side."* (Bilag 5, 08:57 – 09:17). Med terroristorganisationens side refererer han til Hamas, og han synes at dette fokus fører til en øget islamofobi. Han synes, dog fortsat det er vigtigt at følge med *"(...) fordi jeg synes, det er chokerende, og jeg synes, det er absurd. Og derfor er det vigtigt for mig at følge med i det, for jeg synes, det afspejler også nogle ting i forhold til vestlige værdier f.eks. hvilke krige og konflikter gider vi stå inden for i Vesten? Hvor sætter vi grænser? Kan vi sætte grænser?"* (Bilag 5, 11:31-11:53).

Da jeg spørger de tre respondenter, hvem det er mest synd for, er svaret enstemmigt Palæstina.

Sheilas begrundelse er primært pga. situationen i Gaza. Marcos begrundelse er meget lig Sheilas men i stedet for at se det som Israel mod Palæstina, anerkender han ligeledes at Palæstinenserne er offer for Hamas: *“Så deres egne styre, så at sige, er jo også voldsomme over for dem selv. Øhm... Det er den israelske regering så også over for sine borgere”* (Bilag 5, 18:34 - 18:46). Her anerkender han også, at Israel har et "voldsomt styre", men at de har større økonomi og større militær støtte, og dermed er hans sympati for Israel mindre. Nanas holdning er mere en fornemmelse, da hun ikke selv mener hendes holdning er særlig velfunderet pga. hendes manglende viden om konflikten. Ingen af respondenterne har- eller har interesseret i at deltage i demonstrationerne for Gaza.

Undertema: Mediernes dækning af Israel/Palæstina i Danmark

Svarerne er lidt forskellige i dette tema, hvilket hænger sammen med deres brug af nyhedsmedier. Sheila synes DR skifter syn mellem fokus på Israel og fokus på Palæstina. Hun kunne godt tænke sig, at høre mindre om x antal døde mennesker og mere fra civile, for på den måde at få et humanitært syn på konflikten *“(...) også få nogle gode historier ind.”* (Bilag 6, 10:10 – 10:16), siger hun.

Nana synes, konflikten fylder meget i mediebilledet, som er biased til fordel for Palæstina, hun har dog svært ved at sige mere om det, da hun, som sagt, ikke følger med. Marco synes, vi har ret gode medier i Danmark, der er gode til at holde sig neutrale. Dette til trods for, at han ikke bruger dem så meget. Ligesom Sheila ønsker han at få viden mere om palæstinenserne *“(...) som er personer, individer, mere menneskelighed og mindre data.”* (Bilag 5, 20:32 – 20:45). Han mener dette er vigtigt fordi *“mennesker tror jeg ikke kan forholde sig til, hvad det betyder, sådan følelsesmæssigt.”* (Bilag 6, 20:57 – 21:10). Dette kan muligvis hænge sammen med objektiviteten i traditionel som fører til overfladisk rapportering, og ikke giver Sheila og Marco den information, de har behov for (Tuchman 1972). På mange måder efterlyser både Sheila og Marco løsningsaspektet fra konstruktiv journalistik i dækningen af Israel/Palæstina konflikten, da en af konstruktiv journalistiks principper netop er at indtage flere stemmer og perspektiver i nyhederne (Gyldensted & Hermans 2019, 538-539).

Følelseseffekt

Dette tema er lavet ud fra litteraturreviewet. I den udvalgte forskning så jeg en del gentagelser af ”positive følelser” ved læsning af konstruktiv journalistik, men da disse ikke er yderligere

specificeret, vil jeg i dette tema forsøge at specificere, hvad mine respondenter oplevede af følelser, gode og dårlige, ved at høre de to udvalgte artikler. Undervejs vil jeg henviser til ovenstående om forudgående interesse og viden, og diskutere det i relation til deres følelsesmæssige reaktioner, hvis relevant. Det er vigtigt her at nævne, at når jeg siger at jeg analyserer følelseseffekt, så mener jeg her respondenternes følelsesmæssige reaktioner på, hvordan de to sider fremstilles og ikke på det journalistiske produkt. Da reaktionerne på de to Zetland artikler er forskellige, vil dette tema blive opdelt efter artikel.

Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til "Lille Gaza"

Generelt udtrykker alle tre respondenter en følelse af empati med det palæstinensiske folk løbende gennem artiklen. Nana er dog den, der udtrykker det mest udtalt, og den eneste som forholder sig udelukkende empatisk uden kritiske forbehold. Hun bruger blandt andet ord *"rørende"* da hun hører om kvinden der ikke vil bryde sin faste af respekt for dem i Gaza, *"hjerteskræende"* da hun hører om en dreng, som bærer et billede om halsen af sin ven, der er død i Jihad, *"meget dybt og tragisk indtryk"* da hun hører om, at befolkning i Gaza overlever ved at spise græs og blade. Disse er ikke ligefrem positive følelser, men hun beskriver det selv som, at det giver hende en øget forståelse af det palæstinensiske folk; *"Hvis jeg hører om en kvinde nu, der har en personlig historie, der har grædt og er mærket, og helt naturligt ikke har lyst til at måske have det godt med at fylde sin mave med mad, hvis hun har familiemedlemmer et sted, der sulter. Det rammer mig på en anden måde (...). Det er jo helt almindelige mennesker, som dig og mig, der sidder det sted i verden, som bare er utrolig uheldigt, situeret i krig."* (Bilag 4, 25:37 - 26:14). På trods af de hjerteskræende og tragiske indtryk, er Nanas empati for det palæstinensiske folk dog overvejende håbefuldt. Hun får især en glæde ved de små hverdagsindblik *"Jeg kan godt lide, at man får alle de sider med. Det er utroligt fint. Jeg synes også, det vedholder noget interesse, at man får de der søde, sjove, positive ting med. Altså, fordi det er vel egentlig præmissen for de fleste ting, der er ikke noget, der er udgjort enestående af dårlig eller godt"* (Bilag 4, 44:32 – 45:09), hvilket igen bidrager til hendes forståelse for palæstinenserne.

Marco udtrykker ikke sin empati i så direkte ord som Nana, men han beskriver også hvordan han synes, det er dejligt at høre om hverdagsituationerne hos helt almindelige mennesker i Jenin. Han beskriver ligesom Nana, at det hjælper ham til bedre at kunne forstå det palæstinensiske folk som mennesker og ikke antal døde, hvilket han ikke kan forholde sig til. Derudover *"synes jeg også, at*

det gør noget, som jeg tror er vigtigt, i forhold til for eksempel at forstå, at palæstinenser som befolkningsgruppe er ikke Hamas. Palæstinenser er almindelige mennesker, som lever i det her land, og som har også en hverdag” (Bilag 5, 41:08 – 41:19). Selvom Marco udviser empati over for det Palæstinensiske folk, forholder han sig dog også kritisk til deres syn på Jihad ”(...) jeg synes, at livet er betydeligt mere værd at hylde. Og, altså, ja, det er en forfærdelig situation, men hvor har han fået det her ønske om at blive martyr fra? Det har han jo fået blandt andet ved at se sin far blive hyldet for sin død. Og det, synes jeg jo, er forkert. Det synes jeg, er værd at kritisere også.” (Bilag 5, 53:34 – 53:58). Selvom han synes, det er forkert, kan man dog se, alene i dette citat, at hans syn på situationen er nuanceret. Han ved godt, at det kommer med en kulturel opvækst, der hylder Jihad.

Sheilas udtryk for empati kommer mere til udtryk som en sorgfuld empati, end Nanas og Marcos, som er en mere håbefuldst empati. Sheila siger blandt andet *”Det må også være hårdt at faste, i krigszone. Og jeg tænker, det er jo ikke ligesom i Danmark, hvor de holder kæmpe måltid der. Det er bare sådan lidt noget. Det må være hårdt.” (Bilag 6, 28:18 – 28:42) og ”Det er jo lidt det der med at livet går videre. Det kan godt være, at det var lort i går. Men det er også lort i morgen. Og det er lort i dag. Det er jo ingen ende på det, føler jeg.” (Bilag 6, 41:14 – 41:26). Hendes empati er i højere grad præget af, at hun synes det er synd for palæstinenserne, hvor de to andre bliver glade af at se, hvordan hverdagslivet også kan være godt trods konflikt. Sheila empati for palæstinenserne er i høj grad også præget af, hvordan hun ser Israel *”Israelerne sulter palæstinenserne med vilje. Og kaster bomber ned over dem, og jeg ved fandme ikke hvad. Det virker bare som sådan, nu gør vi bare det her, fordi vi har fået lidt grønt lys af Vesten, og de gør ikke så meget, og nu kan vi gøre lidt sådan som det passer os.” (Bilag 6, 31:50 – 32:16).**

Hun skaber et fjendebillede af Israel, og dette fjendebillede præger hendes empati for Palæstina. I modsætning til Marco der forholder sig meget kritisk til jihad og Hamas, har Sheila også en større forståelse for Hamas; *”(...) udsætter du mennesker for nok modbydeligheder så vender de sig om mod dig. Altså sådan, hvis du slår alle deres familiemedlemmer ihjel, så kan du på en eller anden måde godt forstå, at man bliver lidt bitter. Og man måske lige siger, at Hamas, det er lige det, vi har lige nu.” (Bilag 6, 01:03:27 - 01:03:59).*

Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rumme palæstinenserne sorg?

I denne artikel er der større forskel på respondenternes følelsesmæssige reaktioner. Nana reagerer

meget lig første artikel, og føler empati for det israelske folk. Igen bruger hun ord som ”rørende” ”svært” ”hårdt” og ”forfærdeligt”, om at de to Shai og Ronis søster sidder som gidsel hos Hamas. Ligesom i ovenstående synes hun, hun får en større forståelse af konflikten:

”Det er bare mega rørende at høre om. Altså de to søstre der. Det giver bare et dybtgående perspektiv. Man får bare den hele familie, som er påvirket. At de har fået frataget sig deres lillesøster. Det er jo en helt utænkelig situation.” (Bilag 4, 01:14:57 - 01:15:31) og *”på alle mulige måder en ekstremt kritisk og negativ situation også på den side.”* (Bilag 4, 01:17:00 - 01:17:12). I sammenligning med artikel 1 er der altså ikke den store forskel på Nanas empati, og interviewet viser at hendes empati styres af, hvad artiklen fortæller hende og ikke af forudgående mening. Hun synes, som de to andre respondenter, at konflikten går mest ud over Palæstina, men hun lader til, efter at have hørt den her artikel, at være mere tilbøjelig til også at synes, det går ud over Israel. Modsat artikel 1 er hendes følelsesmæssige reaktioner i denne artikel, dog mere præget af overraskelse over at høre fra den Israelske side, end den er håbefuld; *”(…) Det er jo også bare vildt. Det er nogle følger, som jeg ikke har lagt mærke til. (…) Det skaber en meget mere nødvendig forståelse. (…) Man tænker ikke, at der er en familie udenom gidslerne. Det gør jeg i hvert fald ikke.”* (Bilag 4, 01:20:29 - 01:21:09).

Sheila lægger sig derimod i modsatte grøft. Hun mener krigen bør være mellem den israelske regering og Hamas, men hun udtrykker ingen empati, men i stedet vrede og mistro til israelerne; *”Jeg ved sgu ikke, hvor ondt jeg har af dem, altså jo, af gidslerne, og de pårørende. Men sådan, de skal også nogle gange, lade være med at trække offerkort. Altså, det er sgu lang tid siden, med Holocaust.”* (Bilag 6, 01:22:23 - 01:22:49). At israelerne ser sig selv som ofre, går igen flere gange i hendes interviewet, og til trods for hendes påstand om at have ondt af gidslerne, udviser hun ikke større empati for de to søstre, Shai og Roni, som hun kalder ”privilegerede”; *”(…) det, vi lige hørte, hvor hun beskriver hendes lillesøster. Det er også sådan. Det viser også lidt igen, hvor privilegerede de er i Israel. At de kan grine og hygge og lave TikTok-videoer og alt det der. Hvor det virker lidt som om, at livet i Gaza måske er sådan lidt modsat det.”* (Bilag 6, 01:27:52 - 01:28:39). At Israelerne er privilegerede eller privilegieblinde, er endnu en ting der går igen i hendes interview. Ligesom i første artikel bruger hun den anden part til at forklare, hvad hun synes om den pågældende part. Modsat første artikel, bruger hun i denne artikel Israels handlinger mod palæstinenserne, som grund til ikke at udvise større empati for Israel. Hun godtager heller ikke Gallis reaktion på Emil Jørgensens spørgsmål, som hun betegner som censurering: *”Det føles jo*

som om, at hun lige censurerer ham ret meget lige der. Fordi nu går han (red. Emil Jørgensen) jo så tilbage til de der spørgsmål, som ingen går op i. Hvad skal I lave? Hvilken is skal I spise? Jeg er ligeglad" (Bilag 6, 02:00:12 - 02:00:24). Det er interessant, at hun er "ligeglad" med de små hverdagshistorier i denne artikel, men i for-interviewet efterspurgte hun netop noget mere positivt og et mere menneskeligt perspektiv, hvilket lader til, at hun er temmelig biased til Palæstinas side. Bemærkelsesværdigt responderer hun også ret positivt på, at Emil Jørgensen giver Galli et kram til sidst: *"Det er måske også okay. Fordi så er det sådan, jeg ser dig. (...) i virkeligheden synes jeg bare, at de alle sammen burde få en kram også. Der er ikke meget kærlighed på jorden."* (Bilag 6, 02:06:37 - 02:06:48). Det er ret interessant, at hun reagerer sådan når det lader til, at hun ikke selv følger præmissen om medmenneskelighed. Hun ender dog ved det medmenneskelig til sidst, som vi ser i citatet, og det må derfor antages, at artiklen har formået at præge hende i en mere medmenneskelig retning. At hun ender der, skyldes dog primært Thomas Aagaards guiden, som jeg er inde på i framinganalysen.

Marco lægger sig et sted mellem Sheilas vrede og Nanas uforbeholdne empati. På den ene side udtrykker han empati for Liri, som er gidsel hos Hamas: *"Hun har været gidslet i et år. Okay, men hvad vil de sige, at være gidsel i et år? (...). Der er allerede en lille tragedie i det, som er, at hun er gået glip af sin egen fødselsdag. Og som jo er en meget uskyldig eller harmløs, kan man sige, lille ting, men... som jo...på en måde beskriver det, som er stort og forfærdeligt ved det, som er alle de ting, hun er gået glip af, som er gidslet i sit liv."* (Bilag 5, 01:56:05 - 01:56:44). Han stiller sig dog, ligesom Sheila, kritisk overfor Israels levestandard kontra palæstinenserne: *"Men en ting, jeg bliver opmærksom på (...) er, at det er vidt forskellige leveforhold, der er tale om. Altså, her er der tale om mennesker, der har et liv at opgive for at prøve at demonstrere og for at befri deres søster, for eksempel. Og det er jo en... altså, i sammenligning i hvert fald, (...) en luksustilværelse at have et studie og et liv og alle de ting at opgive. Hvorimod, altså... Det er det jo ikke for palæstinenserne."* (Bilag 6, 02:06:37 - 02:07:35). Marcos kritik af Israel kan dog ikke, som Sheilas, betegnes som en vrede, men mere som et forsøg på at tegne sit et nuanceret blik af konflikten. I modsætning til Sheila påstår han ikke, at israelerne trækker "offerkortet", men pointer blot at der er forskel på levestandard. Han overfører sin empati for Palæstina til denne artikel, uden at blive vred på Israel. Han forsøger heller ikke at gøre Israel til skurken, men han beskriver flere gange at han, ud fra denne artikel, ikke føler Israel har lært af deres egen historie *"Det eneste, der er forebyggende overfor krig, det er empati. (...) det er i hvert fald det, jeg tror på. Og jeg fornemmer*

*ikke meget empati, indtil videre, fra meget af Israel.” (Bilag 5, 02:21:36 - 02:22:13). Han godkender dog Gallis undskyldning efter hendes vredesudbrud, da han får set den empati hos israelerne, som han efterspørger: ”Det var lidt rart at høre. At der var en form for sådan en selvindsigt på en måde, fra hende, som havde det store vredesudbrud, så det er rart. Jeg er stor tilhænger af empati, som jeg har sagt mange gange.” (Bilag 5, 02:48:34 - 02:48:59). Han anerkender da også Israellernes smerte i denne konflikt, selvom han fortsat forholder sig kritisk”(…) *Det er skræmmende hvor hurtigt, antisemitismen er sprunget tilbage i mainstream. Jeg synes det skræmmende, hvor nemt det var for verden at glemme Holocaust (...). Det er jo ikke fordi, at det jødiske folk eller det israelske folk, deres frygt for at blive til ofre igen. Det er jo ikke bygget på luft. Det er jo kæmpe trauma. Generationsmæssigt (...). Så det er jo meget, logisk at der er, den her modstand. Men igen, der er også privilegiet.” (Bilag 5, 02:48:59 - 02:50:25)**

Opsamling på tema

I dette tema ses der overordnet en empati hos de tre respondenter. Det er primært den følelse, dog med nuancer, som præger deres læsning. Ligesom i studiet af Hermans og Prins (2022) ses der, i min undersøgelse, heller ingen forskel i følelser baseret på køn og uddannelsesniveau. I stedet ses der langt større forskel i, hvad de tre respondenter føler afhængigt af deres interesse for konflikten. I Hermans og Gyldensteds studie (2019) ses det, hvordan dem med lav nyhedsinteresse sætter større pris på positive elementer. Det samme gør sig, for så vidt, gældende i min undersøgelse.

Nana forholder sig overordnet positiv til begge artikler. Hun har dog heller ingen forudgående viden om konflikten, og giver udtryk for oprigtig overraskelse over de menneskelige historier. Hendes manglende viden om konflikten lader til at være en fordel for hendes følelsesmæssige læsning, da hun ikke er påvirket af forudindtaget viden om hverken den ene eller den anden part.

Sheila forholder sig empatisk men sørgmodigt til artikel 1, og overordnet vredt til artikel 2. Hun godtager primært den moralske vurdering, der stiller sig kritisk overfor Israel og hæfter sig meget ved dette. Hun lader dog ikke til at have fået nuancerne af den moralske vurdering med, og lader til at være meget fastlåst i sin eksisterende følelse af empati for palæstinenserne. Hun nævner i for-interviewet, at hun følger pro-palæstinensiske instagram-profiler, som kan være årsagen til hendes fastlåste empati for Palæstina.

Marco er den af de tre respondenter, hvis empati er mest nuanceret. Dette kan formentlig skyldes hans forudgående viden om konflikten. I for-interviewet synes han, det er mest synd for palæstinenserne og det lader ikke til at have skiftet, men primært fordi han synes, der mangler forståelse og anerkendelse af egne handlinger hos israelerne. Han godtager dog den moralske vurdering om en eksistentiel etik, og formår at fastholde et humanitært syn på begge befolkningsgrupper.

Grundlæggende bliver de alle sammen mere opløftet i form af større empati og forståelse for de to parter. De sætter pris på at få historierne fortalt gennem ”rigtige mennesker” og ikke tal. I Swijting et al. (2023) studie ses det dog, at emnet har betydning for læsernes reaktion, og mine respondentes generelle godtagelse af artiklen, kan da også sagtens hænge sammen med artiklens emne. Israel/Palæstina konflikten er på nuværende tidspunkt meget omtalt i medierne og offentligheden generelt, og er dermed et aktuelt emne, hvor især respondenternes generation er meget aktive. Det er ikke sikkert, respondenterne havde reageret på samme måde, hvis emnet havde handlet om EU f.eks.

Engagement

Engagement er endnu et tema fra litteraturreviewet. Dette tema deler sig dog i lidt flere dele: Engagement i indhold og samfundsengagement. Med engagement i indhold mener jeg, hvad respondenterne mener om fremstillingen, og hvilken det har på dem. Det andet undertema er samfundsengagement. Med samfundsengagement mener jeg, hvor villige respondenterne er til at forstå og godtage artiklernes løsning, og at handle på den ved enten at dele på sociale medier, snakke om den til omgangskreds eller andet. I dette tilfælde hænger følelse sammen med engagement, da respondenternes engagement afhænger af deres empati for de to befolkninger. Dette er en analyse af artiklerne samlet, og jeg vil derfor referere til ’Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til ”Lille Gaza”’ som artikel et og ’ Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rumme palæstinenserne sorg?’ som artikel to.

Undertema: Engagement i indhold

Nanas engagement hænger i høj grad sammen med hendes følelse for kilderne i artiklerne: *”(...) det betyder alt for mig med de personlige historier. Det er ekstremt vigtigt. Min interesse havde slet ikke været vedholdt, hvis ikke jeg havde fået den personlige vinkel.”* (Bilag 4, 02:02:12 - 02:02:25). Nana bliver meget engageret af ”detaljerigdommen” i artiklerne, siger hun. Med detaljerigdom

henviser hun primært til indblik i hverdagslivet. Hun sætter stor pris på detaljerede beskrivelse af steder og mennesker: *"Jeg føler, at man er meget mere engageret, fordi man er jo med, man får lov til at være til stede i det spor af fortællingen eller artiklen (...). Det føles næsten som et nutidigt spor, at man sådan lige er med. Det føles sådan meget, igen, sådan nærværende."* (Bilag 4, 34:43 - 35:18). Flere gange siger hun *"det er spændende"*, primært i forbindelse med, hvordan hverdagslivet i de to områder bliver fremstillet. I for-interviewet fortæller hun, at hun ikke har det store kendskab til konflikten, fordi *"det bliver for abstrakt"*, men hun sætter stor pris på nuancerne i de to artikler, jeg har præsenteret for hende: *"(...) det er bare nogle andre nuancer, der kommer med ind i det billede, som man har haft den konflikt. Altså, så det er ikke så meget, de der helt store kasser... det er sådan diffust, krig, konflikt, de her landområder. Jeg har aldrig selv været der. Jeg har ikke set det. Jeg har ikke duftet det. Men jeg føler, man får sådan en lov til at blive inviteret. Med dybere ind"* (Bilag 4, 38:35 - 39:10). For Nana gør fremstillingen altså, at hun bliver mere engageret i indholdet, men udover de pointer, kommenterer hun ikke yderligere på fremstillingen. Det er primært dybdegående information, som engagerer Nana og hun føler ikke, at hun bliver *"påduftet en holdning"* men i stedet; *"Jeg føler virkelig, at jeg bliver inviteret ind, jeg skulle forstå... altså, jeg skal lytte på en fortælling om, hvordan nogle mennesker forstår deres eget levet liv. Det kan jeg godt lide."* (Bilag 4, 01:03:15 - 01:03:27). Generelt giver hun udtryk for at forstå konflikten meget bedre både undervejs, mens vi hører artiklerne, men også bagefter: *"Jeg sidder med et meget andet billede af den her konflikt oppe i hovedet nu, end før vi satte os ned her."* (Bilag 4, 37:56 - 38:08).

Marco sætter ligesom Nana pris på hverdagsaspekterne, dog primært i artikel 1: *"Jeg har bare lige kort lyst til at sige, at jeg synes, det er fedt, at vi får lov til at høre om sådan nogle ting her også. At det ikke kun er krig og ødelæggelse, men at det også er menneskelige små samlingspunkter."* (Bilag 5, 40:08 - 40:20). I starten af artikel 2 indikerer han også, hvordan han er glad for brugen af forskellige kilder *"Jeg er positivt overrasket over, at vi nu får det israelske perspektiv med samme formål, som sidste artikel."* (Bilag 5, 01:52:43 - 01:52:52). Han er dog mindre imponeret over artikel 2, hvor *"Jeg lagde særligt mærke til. Og måske lidt noget, jeg måske godt kan kritisere lidt, ved journalistikken i den her historie. Jeg synes, at de var bedre til at fremstille palæstinenserne."* (Bilag 5, 02:57:54 - 02:58:19). Som i analysen af følelseseffekt undrer han sig også over, at modsætningsforholdet mellem Israel og Palæstinas ressourcer og levevilkår ikke bliver pointeret: *"Indtil videre har han ikke studset over forskellen. Han nævner dem, så kan vi selv få lov til at*

studse over dem. Men det overrasker mig, Emil, journalisten her, han ikke (...) I hvert fald ikke endnu nævner, at det står i kontrast til, hvad han oplevede i Palæstina, i forhold til levevilkår.” (Bilag 5, 02:11:56 - 02:12:21). Marco forholder sig også lidt skeptisk til selve artiklernes fremstilling. Han irriteres blandt andet ved Thomas Aagaards stemme, hvilket han synes fjerner noget autencitet: *”Det er jo klart, indholdet selvfølgelig er vigtigst, men det der frustrerer mig ved formen, det er, at indholdet bliver igen lidt information, der bliver svært at indtage (...) Det bliver lidt fjernt på en måde (...)”* (Bilag 5, 02:00:46 - 02:01:21), og han savner at høre mindre fra journalisterne og mere fra kilderne: *”(...) jeg er mere interesseret i at høre, hvad han (Ismail, red.) har at sige, end hvad de her to journalister har at sige, faktisk. Det er også spændende at høre, selvfølgelig skal vi have hans oplevelse af det (...)”* (Bilag 5, 35:03 - 35:25). Han føler ligeledes, at han bliver påduttet en følelse af underlægningsmusikken: *”(...) vi behøver ikke et trist klaver for at forstå, at det er trist (...) det gør det faktisk mindre trist. Det gør det lidt som om, at det skulle have været noget fra en film, eller et eller andet. (...) giv det lov til at være i det triste.”* (Bilag 5, 01:15:47 - 01:16:24). Til trods for dette er han dog blevet klogere på konflikten, dog i mindre grad end Nana, da han i forvejen havde et grundlag for sin viden. I sin nye viden om konflikten er han især blevet opmærksom på konfliktpunkterne på hver side *”(...) det var lidt i forhold til det her perspektiv med at der var noget der var historieløst. Og det forestiller jeg mig må være et argument på begge sider af sagen. Og det er et argument, som jeg tror er utroligt destruktivt for mulighederne for at få en fredelig aftale på plads.”* (Bilag 5, 03:03:48 - 03:04:24).

Ligesom de to andre sætter Sheila også pris på hverdagsøjeblikkene og de personlige historier i artiklerne, dog ligesom Marco primært i artikel 1. Det interessante ved Sheilas interview, er at hun stort set ikke forholder sig til fremstillingen, men udelukkende til indholdet. Hun lader dog ikke til at lægge mere mærke til, eller sætte pris på, den dybdegående information som artiklerne tilbyder, og som er en vigtig del af konstruktiv journalistik. Hvis vi ser på den analyse, jeg har foretaget over følelser, kunne noget godt tyde på, at hun helst havde undværet artikel 2 om Israel, hvilket er interessant for hun synes, ligesom Marco, at de er gået for lidt i dybden med den israelske side kontra den palæstinensiske. Da jeg efter interviewet spørger hende, om hun synes, hun er blevet klogere på konflikten, er svaret da også nej. Dette er interessant, da hun godtager *løsningen* om at se alle som mennesker *”Alle er mennesker i det her. Altså, der er ofre på begge sider. Og der er mange, der lider overlast.”* (Bilag 6, 02:11:13 - 02:11:35), hvilket altså lader til, at hun har fået ny viden, som henviser til artiklernes løsning.

Undertema: Samfundsengagement

Både Nana og Marco lader til at godtage artiklens *løsning* om medmenneskelighed og personligt ansvar. Det ser vi blandt andet ved, at de begge to formår at føle en form for empati med civilbefolkningen. Nana er blevet langt mere interesseret i konflikten, efter hun har hørt de to artikler: *"Jeg har ikke lyst til længere at fuldstændig afholde mig fra den her konflikt. Jeg vil nok ikke kaste mig over alt det som Politiken, nu har udgivet om den her konflikt, men jeg føler at jeg vil på en eller anden måde bedre kunne overkomme, at læse mindre nuancerede artikler, fordi jeg ikke længere behøver at sidde med den der irritation over ikke at blive inviteret ind."* (Bilag 4, 02:00:21 - 02:00:44). På den måde kan man altså sige, at hun er blevet eksponeret for en viden, som har givet hende lyst til at følge mere med, og derved påtager hun sig et ansvar for at holde sig opdateret, som hun indtil da ikke har gjort. Hun beskriver det selv som at tage stilling *"(...) der sikkert kunne gøre os meget klogere på hinanden generelt, i hvert fald når handler om noget med at tage stilling"* (Bilag 4, 02:01:33 - 02:01:46).

Marco godtager også løsningen, men hos ham lader det til at være en holdning han i forvejen havde til konflikten, som dog er blevet forstærket ved at høre disse to artikler. Da Thomas Aagaard i artikel 1 opsummerer Emil Jørgensens spørgsmål, om hvem der er offer og bøddel, påpeger Marco *årsagen* til problemet, før den overhovedet er blevet nævnt i artiklen: *"Jeg har mange tanker til det spørgsmål. Og det spørgsmål som jeg tit har hørt stillet, i hele den her kontekst. Og jeg er ikke sikker på, det er det bedste spørgsmål. For i virkeligheden, så er både Israel og Palæstina som helhed (...), altså både dem, der træffer beslutningerne, om hvem der skal leve og dø. Og fortsætte den her konflikt. Og så dem der holder geværene, er jo i virkeligheden, samtidig bøddler og ofre."* (Bilag 5, 02:42:56 - 02:43:48). Hvorvidt han dog godtager løsningen om muligheder for ansvar, fremgår ikke af hans interview. Man kan dog sige, at han på forhånd har taget stilling til, at han vil forholde sig empatisk til begge sider og artiklerne har dermed, ud fra min konklusion, forstærket hans holdning.

Sheilas er den mest interessante. Eftersom hun ikke vil tilkendegive, at hun har fået ny viden, er det også svært at vurdere, hvorvidt hun godtager løsningen. Sheila nævner dog i for-interviewet, at hun prøver at afholde sig fra nyheder, da hun bliver deprimeret af det, og det kan sagtens tænkes at hun er så påvirket af den traditionelle dækning, at hun ikke er i stand til at se udover det. Vi ser da også,

hvordan hun forholder sig meget unuanceret og kritisk til den israelske side i artikel 2, og hun godtager ikke kildernes fortællinger. Som sagt i ovenstående lader hun dog til, til en vis grad, at godtage den moralske vurdering om medmenneskelighed, dog med hjælp fra den speak redaktør Thomas Aagaard tilføjer artiklerne. Til allersidst i artikel to reagerer hun blandt andet på Thomas Aagaards snak om dehumanisering således: *"Vi er nødt til også at kigge på de civile, og dem, der lider under det her. Det har jeg ikke tænkt over.... Eller jo, det har jeg, men ikke på den her måde."* (Bilag 6, 02:05:51 - 02:06:01). Hvorvidt hun føler en ansvarsfølelse fremgår ikke af interviewet, men ud fra min analyse lader det ikke til det.

I forhold til om de tre respondenter kunne finde på at dele artiklerne med deres omgangskreds, er svaret overvejende ja. Nana er mest begejstret *"Ja helt bestemt"* (Bilag 4, 02:01:10 - 02:01:20), er hendes svar. Jeg glemte at spørge hende, hvorvidt hun kunne være interesseret i et medlemskab på Zetland, men ud fra hendes positive respons på artiklerne, kunne jeg forestille mig at svaret ville være ja. Marco er derimod fortsat ikke interesseret i at abonnere på Zetland: *"Altså min overordnede lyst til at abonnere til et nyhedsmedie har ikke rigtig ændret sig, men hvis jeg skulle vælge, ville det uden tvivl være Zetland"* (Bilag 5, 03:10:30 - 03:10:39). Nogle af Zetlands artikler er gratis, og det kunne han muligvis være interesseret i, men han er fortsat afholdende: *"Det kunne jeg godt finde på, det ville nok kræve at jeg faldt over/blev anbefalet noget spændende."* (Bilag 5, 03:10:39 - 03:10:48), hvilket viser at trods hans generelt positive modtagelse af artiklerne, er han fortsat ikke interesseret i nyheder. Sheila svarer, at hun både ville være villig til at dele de to artikler på Instagram og abonnere på Zetland. Dette lyder måske lidt selvmodsigende, da hun grundlæggende ikke godtager artiklernes præmis, men her må jeg igen henvise til, at Sheila generelt bliver deprimeret af traditionel journalistik, men at hun trods alt udtrykker værdsættelse ved de positive aspekter i artiklerne, dog uden at hendes holdning påvirkes synderligt.

Opsamling på tema

Alle tre respondenter sætter pris på nuancering af kilder, med dette mener jeg, det menneskelige aspekt. I Hermans & Gyldensted undersøgelse (2019) i litteraturreviewet, er der en sammenhæng mellem dybdegående information og nyhedsinteresse. Folk med høj nyhedsinteresse sætter oftere pris på mere dybdegående information, end dem med lav nyhedsinteresse (Hermans & Gyldensted 2023, 546). Jeg ser dog ikke den store sammenhæng mellem, hvad mine respondenter sætter pris på og deres nyhedsinteresse. Både Nana og Marco sætter pris på dybdegående information om

kilderne. Marco savner dog lidt mere dybdegående information om de israelske kilder, hvilket godt kan kædes sammen med hans viden for konflikten. Det er dog viden om konflikten og ikke hans nyhedsinteresse generelt, og Sheila som har ingen nyhedsinteresse eller viden om konflikten, savner også at høre mere fra de israelske kilder. Det er interessant at begge respondenter savner mere dybdegående information om de israelske kilder. Det kunne betyde, at på trods af at de forholder sig kritisk til den israelske side, ønsker de at få lige så stor forståelse af dem, som de har fået for de palæstinensiske kilder. Her kan man så diskutere, hvorvidt disse to artikler, som konstruktive produkter, er lykkedes med at skabe en ordentlig nuancering. Jeg vil dog tilføje, at artiklerne er et udsnit af en større serie, og det kan lige så godt være min udvælgelse af artikler, der ikke har været repræsentativ.

I forhold til samfundsengagement er det svært at vurdere, ud fra disse interviews, hvorvidt respondenterne rent faktisk har tænkt sig at handle på *løsningen*, da det er en eksistentiel *løsning* der opfordrer til mere medmenneskelighed, og mulighed for at tage ansvar for sine holdninger. Jeg vil dog vove at påstå, at en sådan ændring i adfærd ikke kan måles hverken nu eller i fremtiden, da det vil kræve utrolig selvbevidste respondenter. Jeg vil dog mene, at artiklerne er lykkedes med deres mål, hvis respondenterne er blevet i stand til at reflektere velovervejet og forholde sig nuanceret til indholdet. Jeg vil derfor sige, at artiklerne lykkedes med *løsningen*, i hvert fald hos to af de tre respondenter: Nana og Marco. Nana er den af de tre respondenter, som klart er blevet mest påvirket af artiklerne og som vi ser i analysen, er hun blevet mere motiveret til at følge med i konflikten og tage stilling, hvor Marco er blevet bekræftet i de overvejelser, og holdninger han allerede havde omkring konflikten. Grunden til at jeg ikke mener, løsningen har nogen synderlig stor effekt på Sheila, skyldes at jeg, i interviewet, ikke ser at hendes holdning til Israel rykker sig særlig meget. At løsningen ikke har nogen effekt på hende, betyder dog ikke, at hun ikke i fremtiden vil engagere sig i konstruktive nyheder. Vi ser jo, at hun er interesseret i medlemskab hos Zetland til trods for, at hun prøver at afholde sig fra nyheder. Det kan også være, at hun er mere tilbøjelig til at godtage *løsningen* i en artikel, hvor emnet er et andet, og hun ikke er lige så påvirket af mediestormen. Som sagt tidligere kan emnet sagtens være en faktor for, hvordan respondenterne reagerer på artiklerne. Det samme gælder derfor også for Nana og Marco. De har godtaget løsningen i denne artikel, og lader til at være blevet mere engageret eller bekræftet, men det er dog ikke sikkert, at det er tilfældet med et andet emne.

Tillid til journalistikken

I litteraturreviewet kunne den tidligere forskning ikke give et klart svar på, hvorvidt tilliden til journalistikken blev styrket ved at blive præsenteret for konstruktiv journalistik. Min undersøgelse kan heller ikke give et entydigt svar på dette. Som forskningen i litteraturreviewet viser, så kræver det en langt større og længerevarende undersøgelse at kunne fastslå, hvorvidt konstruktiv journalistik, kan øge tilliden til journalistikken generelt. Dette afsnit vil derfor blive min fortolkning af, hvorvidt jeg oplever, at mine respondenter har tillid til de to artikler og Zetland.

Tillid til Zetland

Som udgangspunkt tegner der sig et billede af, at de tre respondenter har tillid til Zetland efter de har hørt de to artikler. Som man kan se i første del af analysen, har ingen af respondenterne medlemskab hos Zetland og kun et meget begrænset kendskab til mediet. De har dog alle sammen et positivt indtryk af mediet, hvilket muligvis understøtter deres tillid.

Nana er som i de andre afsnit den, der responderer mest entusiastisk. Hun lægger igen meget fokus på, at hun bliver inviteret ind i en verden, hun ikke kender, men som hun føler er udført meget troværdigt: *"Jeg oplever det som enormt troværdigt, fordi man simpelthen sender en journalist, Emil, afsted for at møde nogle mennesker og høre om deres oplevelser. Jeg føler, det bliver enormt vedkommende og det engagerer mig, og jeg føler det er et så autentisk, som muligt, indblik man kan få i den her situation."* (Bilag 4, 01:58:08 - 01:58:45). Hendes tillid vækkes også gennem den metode gennemsigtighed, som er i artiklerne: *"Jeg kan godt lide, at jeg får lov at blive inviteret med ind i maskineriet (...). Det gør det meget virkelighedsnært, og for mig skaber det sådan et godt tillidsforhold til at det jeg nu bliver præsenteret for, det er altså autentisk og det er ligesom levet liv så tæt på, som havde jeg stået der og set det med mine egne øjne, hørt det med mine egne ører."* (Bilag 4, 02:03:15 - 02:04:02) Igen relaterer Nanas tillid sig meget til hendes behov og lyst til at forstå det almindelige liv. På mange måder øges hendes tillid gennem hendes følelser. Som jeg har analyseret i effektanalysen, føler Nana stor empati for de to befolkninger, og at artiklerne er i stand til at få hende til at føle empati, forbinder hun med tillid. At artiklerne i det hele taget er i stand til at engagere hende, ser hun som tillid. For Nana har, som nævnt, ikke viden eller interesse for konflikten, da hun føler, at hun skal have forudgående viden for at forstå: *"(...)det føler jeg netop at mange af de artikler, som jeg hader at læse og derfor ikke faktisk får læst. (...) jeg føler, at jeg bliver bedt om at træde ind i en artikel med en holdning, hvilket jeg ikke føler her, og som jeg*

virkelig bryder mig godt om” (Bilag 4, 02:00:44 - 02:01:09). Nanas tillid til artiklerne står dermed i kontrast til, hvad hun har læst fra andre medier, og hun lader til at have tillid til de to præsenterede artikler, netop på grund af den anderledes tilgang.

Det samme gør sig gældende for Marco: *”Det er en anden vinkel end den, der hedder hør, hvor forfærdeligt det er, at 30.000 mennesker er døde. Og det er forfærdeligt. Og vi skal høre om det. Men det forstår jeg godt, at der er mange, der ikke kan forholde sig til. Altså, jeg kan ikke selv rigtig forholde mig til det.”* (Bilag 5, 40:44 - 41:05). Marcos tillid er derimod lidt mere afholdende i hvert fald i forhold til fremstillingen. F.eks. påpeger han flere gange at lyden og underlægningsmusikken, der bruges i artiklerne, øger mistillid: *(...) for mig lød det som lydeffekter, og det irriterede mig lidt, men det var jo så en forkert vurdering af mig, så det var jo faktisk fint. Det havde måske været rart at få at vide, vil jeg så sige, altså at få at vide, at vi har nogle optagelser af, hvordan det lød, mens du var der, og de kommer her. Det havde måske været meget fint, fordi det er svært, især i dag, det svært at vurdere, hvad der netop er fake og hvad der ikke er (...)*” (Bilag 5, 01:10:19 - 01:10:44) og *”Af en eller anden grund, så synes jeg faktisk, at det bliver mindre troværdigt, af det. (...) Det er svært helt at sætte en finger på. Måske fordi, at jeg føler lidt, at formålet ved musikken er at fremprovokere nogle følelser, eller tværtimod, at maskere nogle følelser. Og det synes jeg, er unødvendigt.* (Bilag 5, 37:32 - 37:53). Hans mange kommentarer til lyden kan muligvis ses i lyset af hans profession som autodidakt musiker. Da han er vant til at arbejde med musik, og hvilke følelser de kan frembringe, kan han også bedre gennemskue når det bruges til netop det formål. Marcos tillid til artiklerne skal i stedet ses som en tillid til artiklernes intention om at udfordre holdninger. I følgende citat henviser han til Emil Jørgensens spørgsmål, som får pressekvinden Galli til at blive vred: *”Jeg synes det var meget troværdigt (...). Jeg følte det blandt andet, fordi jeg føler at altså jeg tog mig selv i at sige kritisk. Men når jeg tænker over det, så var spørgsmålet bare et spørgsmål. Det var jo ikke, synes du ikke selv at I tager fejl? Det var jo altså et helt almindeligt spørgsmål. Som i virkeligheden ikke var kritisk af natur. (...) Og det tyder jo bare på, at de har formålet at vælge nogle spørgsmål, som fortæller nogle ting. Eller som får folk til at fortælle nogle ting.”* (Bilag 5, 03:02:57 - 03:03:32). Marcos tillid vækkes altså af journalisternes evne til at udfordre, her især Israels syn på dem selv.

Sheila forholder sig ikke som sådan til tilliden til artiklerne. Hun forholder sig primært til troværdigheden af, hvad kilderne på de to sider har at sige. Som man måske kan regne ud, så finder

hun ikke de to israelske kilder særlig troværdige. Hun beskriver dog ligesom Nana, at hun godt kan lide, at det er vedkommende: *"Jeg synes, det er fedt, at det sådan... okay, altså... Jeg var hernede. I stedet for at sidde og... man har researchet noget, og så har man selv skrevet om det, ikke? Jeg synes, det er fedt, at man sådan tager derved, kaster sig ud i det. Jeg synes bare, det gør det mere sådan... Mere sådan, personligt"* (Bilag 6, 02:19:04 - 02:19:39). At Sheila ikke kommenterer på tilliden til Zetland som medie, skal nok igen ses i lyset af hendes manglende interesse for nyheder generelt og hendes påvirkning af den viden hun på forhånd har om Israel/Palæstina konflikten. Hun har meget svært ved at se gennem sine holdninger, men som vi kan se i engagement analysen så er det altså ikke, fordi hun ikke bryder sig om artiklerne.

Opsamling på tema

Som vi ser i studiet af Van Antwerpen et al. (2023), så skal et longitudinel studie til at vurdere, hvorvidt tilliden til journalistikken kan genoprettes, og det lader heller ikke til at mine respondents tillid har ændret sig. I samme studie påpeger de også at tilliden vil være til bestemte medier end til journalistikken, hvilket gør sig gældende for min undersøgelse. Respondenterne, primært Nana og Marco, bruger de positive indtryk de får af Zetland artiklerne til at sammenholde det med, hvorfor de ikke interesserer sig for traditionel journalistik. Hvis man skal tro mine respondenter, vil det altså kræve at nyhedsmedier generelt tilpasser sig de samme metoder, som Zetland bruger, for at de vil have tillid til journalistikken som helhed. Vi ser det også i engagement temaet, hvor alle tre respondenter svarer, at de sagtens kunne forestille sig at læse artikler fra Zetland igen. I studiet fra Thier et al. (2021) var deltagerne mere tilbøjelige til at have tillid til historier med løsningsorienterede og konstruktive elementer, hvilket også viser sig med mine respondenter. Nana og Sheila har størst tillid til de konstruktive elementer, som viser rigtige mennesker frem for tal, hvor Marcos tillid er en blanding af de to elementer. Han får ligesom de to andre tillid til de medmenneskelige, men vægter også tillid til løsningselementet.

Opsamling framinganalyse vs. respondenternes læsning

Jeg har foretaget en framinganalyse af de to konstruktive artikler og derefter undersøgt, hvordan respondenterne læser artiklerne. Jeg har lavet framinganalysen for netop at undersøge, om respondenternes læsning svarer til den analyse, jeg har lavet. Så gør den det? Jeg vil for en god orden skyld slå fast, at eftersom alle læser og forstår forskelligt baseret på viden, interesse og kultur, vil denne tilgang selvfølgelig aldrig kunne være en til en.

Overordnet godtager Marco og Nana artiklernes *problem*, altså manglende humanisering af krigens civile og forståelse for de to parter. Hos Marco er *problemet* ikke ny viden, da det er hans indstilling, før han overhovedet har hørt artiklerne. Nana bliver undervejs, som hun hører artiklerne, så involveret og engageret i kildernes fortællinger, at hun godtager *problemet* uden forbehold. Hos Nana skal dette dog ikke ses som, at hun ikke syntes, det var et problem før, men mere at hun ikke havde nogen viden og derfor ikke noget grundlag for en mening. Sheila er som sagt lidt sværere at vurdere. Hun ser *problemet*, når det gennem Thomas Aagaards speak bliver forklaret, men undervejs forholder hun sig meget kritisk til Israel. Dermed kan man ikke sige, at hun anerkender *problemet*, jeg har analyseret mig frem til, eftersom hun, meget groft sagt, er en del af problemet.

Dette hænger sammen med respondenternes stillingtagen til *årsagen*. Jeg har fundet frem til, at der ikke er nogen decideret *årsag*, og at ingen af kilderne bliver pålagt skyld. Dette stemmer dog ikke overens med, hvordan to af respondenterne ser det. Sheila og Marco er uenige i, at nuancerne og den empatiske fremstilling vi ser på den palæstinensiske side, også gør sig gældende på den israelske side. Hos Sheila er det meget tydeligt, at der er en skyld, og den skyld placerer hun på israelerne. Hun placerer muligvis skyld på grund af fraværet af den mere hverdagslige fremstilling af Israelerne, som hun påtaler. Det kan sagtens være, at hendes holdning havde været en anden, hvis hun havde fået et større indblik i kildernes hverdagsliv. På den måde kan man sige at artiklen ikke helt er nået i mål med, hvad jeg har analyseret mig frem til. I hvert fald ikke i forhold til Sheila.

Marco placerer ikke en decideret skyld, da han fortsat insisterer på at se begge parter som ofre for krigen. Han forholder sig dog mere kritisk til den israelske side, end hvad jeg har analyseret mig frem til. På trods af det, er han enig i at der ikke er nogen pointe i at omtale hverken den ene eller den anden side som ofre eller skurke.

Nana godtager umiddelbart den *årsag*, jeg har fundet frem til, men med sin begrænsede viden har hun heller ikke forudsætning for andet. Hun er klar over at der er mange mennesker, der er blevet slået ihjel i Gaza, men hun påpeger selv at hun ikke kan forholde sig til tal, og derfor må det antages at abstraktionsniveauet af krigen, er for stort til at hun har nogen forudsætning for at forholde sig kritisk.

Overordnet godtager alle respondenter den *moralske vurdering*. Alle tre respondenter sætter pris på

de menneskelige fortællinger, hvilket også er det jeg ser, som det mest gennemgående aspekt i alle tre interviews. Det er endda det, der gør, at de alle tre enten helt eller delvist engagerer sig i fortællingerne. Nana er den, der sætter mest pris på de følelsesmæssige aspekter, og beskriver det som en invitation til, at hun bedre kan forstå konflikten. Marco sætter også pris på disse aspekter, men savner, som nævnt, mere fra den israelske side. Hans godtagelse af den *moralske vurdering* er også mere nuanceret i den forstand, at han godt både kan kritisere de to parter, og samtidig sætte pris på den udvidede forståelse, han får af de menneskelige aspekter i artiklerne. Han er meget klar omkring, at han sætter pris på de menneskelige aspekter for netop at depolarisere forståelsen af muslimer og øge empatien. Sheila godtager sådan set også den *moralske vurdering*. Ligesom de to andre sætter hun pris på, at artiklerne handler om mennesker og ikke tal. Hun lader dog til primært at godtage den moralske vurdering på den palæstinensiske side, og hun er mere sorgfuld end de to andre, der er mere håbefulde. At alle tre lader til at godtage den *moralske vurdering*, kan muligvis hænge sammen med, hvad Scheufele og Tewksbury (2007) betegner som kognitive skemaer. Ingen af de tre respondenter har, selvfølgelig, nogen erfaring med at leve i et krigsramt land. Det kan de naturligvis ikke forholde sig til. Det de dog har erfaring med er hverdagsøjeblikke, hygge og familiære relationer, som er det, der gør, i hvert fald Nana og Marco, håbefulde. Når de føler sorg og sympati med de to folk, som Sheila primært gør, så vil jeg tro at empatien skyldes forestillingen om, at ens hverdagsliv bliver revet væk fra en, på samme måde som det gør for alle kilderne i artiklerne. De bruger dermed de kognitive strukturer, eller skemata som Entman kalder det, til at sætte sig ind i kildernes sted.

Det hele kommer munder ud i løsningen. Jeg har allerede været inde på *løsningen* i forhold til samfundsengagement i engagementstemaet, dog er det sværere at sætte en finger på hvorvidt respondenterne har godtaget *løsningen* efter hensigten. Jeg vil dog vove at påstå at i hvert fald Nana og Marco, på hver deres måde, godtager artiklernes *løsning*. Nana tager ansvar i den forstand, at hun nu er blevet mere involveret i at følge med i konflikten, og Marco er blevet bekræftet i det ansvar om empati, som han allerede mener han tager. Sheila er den eneste der stikker ud. Jeg har påpeget i framinganalysen at *løsningen* i disse artikler ligger hos individet selv og ikke magthaverne, og her lader Sheila til at være uenig. Hun kan sagtens se de menneskelige aspekter og på sin vis, føler hun også lidt med israelerne til sidst i artikel 2. Hun mener dog stadig, at al ansvar ligger hos den israelske regering for at stoppe bombardementerne af Gaza og hos vores egen regering for at boykotte Israel. Jeg siger ikke at hun tager fejl i disse holdninger, men hun fralægger

sig sit personlige ansvar. Det er ikke fordi Sheila er uempatisk eller ikke sætter pris på de menneskelige historier, men i forhold til den konkrete løsning, som jeg har fundet frem til, så vil jeg ikke mene at hun godtager den.

Diskussion og konklusion

Jeg startede dette speciale med en undren. Som jeg skrev i min indledning, ser jeg en stor afvigelse fra den traditionelle journalistik. Mange er trætte af negative og ensidede nyheder som potentielt kan føre til nyhedsundgåelse, og dermed den information som er tiltænkt at oplyse og udfordre det samfundsfundament vi står på. Men hvad så med den journalistik, som netop vender sig væk fra den traditionelle journalistik? Den nuancerede, opløftende og løsningsorienterede journalistik. Den konstruktive journalistik. Journalistikken der påstår at kunne depolarisere, engagere og tilbyde læserne en løsning der kan gavne samfundet. Kan denne type journalistik potentielt øge samfundsdeltagelsen eller er det en utopi for de indviede?

I min framinganalyse fandt jeg, i meget korte træk, frem til at de to Zetland artikler både formår at skabe nuancer af Israel/Palæstina konflikten gennem menneskelige historier, opfordre til personligt ansvar og samtidig forholde sig kritisk. Framinganalysen formål er at tjene som fagligt grundlag for, hvordan artiklerne fremstiller konflikten, men selvom jeg har forsøgt at holde mig så objektiv og sagligt til analysen som muligt så er den stadig præget af min læsning og min forudgående forståelse af konflikten.

Skal vi dog holde os til, at min framinganalyse er den mest nøjagtige tolkning man kan komme på den ”ægte” mening med artiklerne, er spørgsmålet så, hvorvidt tre vidt forskellige mennesker forstår de samme ting, som jeg har forstået ved artiklerne?

Lad mig starte med at slå fast at, som den konstruktive journalistik selv, er der mange nuancer i hvorvidt det virker efter den påståede hensigt. Der er mange elementer der spiller ind, lige fra øget interesse for nyheder, holdningsændring og samfundsengagement. Den mest optimale effekt ville være, at disse tre elementer er forbundet af hinanden og alle vil blive opfyldt, dog så jeg i min effektanalyse at en af elementerne sagtens kan blive opfyldt uden at have nogen synderlig stor effekt på den anden.

Vi så hos Nana, at alle tre aspekter sådan set blev opfyldt. Hun blev gennem de præsenterede artikler mere interesseret i Israel/Palæstina konflikten, hvilket førte til at hun i fremtiden påstået vil følge mere med, og dermed er blevet mere engageret. Det skal dog her tilføjes at Nana, inden hun hørte artiklerne, havde meget lidt viden om konflikten og skal vi tro Iyengar (2010), er hun derfor også nem at præge. Nana var meget optaget af de menneskelige fortællinger og nuancerne omkring disse fortællinger. Jeg vil derfor vove at påstå, at hvis hun bliver præsenteret for samme nuancerigdom af menneskelige fortællinger i andre historier med et andet emne, vil hun også her være modtagelig.

Marco havde på forhånd påstået interesse og viden om konflikten, og derfor blev hans syn på konflikten ikke som sådan ændret. Ifølge Iyengar (2010) vil han da også være en af dem, hvor det er sværere at rykke ved en holdning qua hans allerede eksisterende viden. Han blev dog bekræftet i en allerede eksisterende holdning, hvilket potentielt kan lede til at han vil søge mod konstruktiv journalistik i fremtiden. Havde emnet dog været et andet, hvor han ikke nødvendigvis er enig og dermed ikke bliver bekræftet i sin holdning, er det ikke sikkert, at han vil modtage de pågældende artikler lige så positivt. Nu nævnte jeg, at han potentielt vil søge mod konstruktiv journalistik, men det var dog ikke det, han gav udtryk for i mit interview. I stedet påstod han at være så præget af negative nyheder, at han fortsat ikke har interesse i nyheder, hverken formidlet traditionelt eller konstruktivt. Så selvom at han overordnet modtog de to præsenterede artikler positivt, har det altså ikke rykket ved hans lyst til at læse nyheder. Sheila blev påvirket i den forstand, at hun synes bedre om de artikler jeg præsenterede hende for, end hvad hun ellers læser af nyheder. Hun var også den af de tre respondenter, der var mest villig til at få abonnement hos Zetland. På den måde blev hendes generelle holdning til nyheder altså udfordret, og hun vil i fremtiden søge mod konstruktive nyheder. Hendes personlige holdning til Israel/Palæstina konflikten rykkede sig dog ikke meget, og jeg analyserede mig da også frem til, at *løsningsforslaget* i artiklerne ikke gjorde sig gældende på hende. Hun havde ikke meget viden om konflikten, men følger dog en del pro-palæstinensiske privatpersoner på Instagram, som alligevel må have givet hende nok viden til, at hun er svær at præge. Dermed kan man altså heller ikke sige, at de her artikler specifikt har øget hendes samfundsengagement.

Jeg kan ikke ud fra min analyse konkludere at konstruktiv journalistik har en effekt på samfundsengagement generelt. Jeg har i den tematiske analyse forsøgt at vurdere, hvorvidt de to

udvalgte artikler kan øge en nuanceret deltagelse i Israel/Palæstina debatten, men jeg kan ikke slå fast, om det samme gør sig gældende for andre konstruktive journalistiske artikler. Jeg vil vove at påstå, at det kræver et longitudinelt studie, hvor man undersøger forskellige emner på forskellige målgrupper over tid, for at kunne drage den konklusion. På den måde vil man bedre kunne konkludere, om Marco kun responderer positiv, fordi han bliver bekræftet i sine holdninger, om Nana står ved, når hun siger, at hun vil engagere sig mere og om Sheila vil få udfordret sine holdninger, hvis hun bliver eksponeret gentagne gange for indhold, der er nuanceret.

Er der så slet ikke noget at konkludere i denne undersøgelse? Jo, det mener jeg. For jeg tror at det hele handler om interesse. Vi ser jo, at alle tre respondenter er interesserede i indholdet i de præsenteret i artiklerne, vi ser også, hvordan de sætter pris på, at vinklen er anderledes og mere menneskelig, end hvad de hidtil har læst, og det mener jeg er et vigtigt skridt. På trods af deres forskellige synspunkter og holdninger, så er de alle interesserede. Hvis interessen for at læse nyheder er der, vil folk naturligt søge mod det. Søger læserne mod konstruktive nyheder, bliver de også mere eksponerede for nuancer, løsninger og større viden. Vi ved at høj eksponering øger folks bevidsthed (Iyengar 2010) og at negative vinkler i traditionel journalistik forbindes til depression, hjælpeløshed og angst (Van Antwerpen et al. 2023), hvorfor skulle konstruktiv journalistik så ikke også kunne øge, hvad der er i folks bevidsthed, men med vinkler der forbindes med håb og empati? Det tror jeg sagtens det kan, og er bevidstheden først øget, så følger samfundsdebatten og potentielt samfundsengagementet med. At mine respondenter ikke helt er der endnu, har i min optik intet at gøre med at konstruktiv journalistik ikke kan det den påstår. Rom blev ikke bygget på en dag, og gentagende eksponering tager tid og dygtig journalistik.

Litteraturliste

Bro, P. (2024). *Constructive journalism: Precedents, Principle, and Practices*. London and New York: Routledge.

Bryman, A. (2021). Thematic Analysis I *Social Research Methods*. 6th. ed. Kap. 23, pp. 537 – 540. Oxford University Press.

Bryman, A. (2021). Reviewing the literature I *Social Research Methods*. 6th. ed. Kap. 5, pp. 84 – 105. Oxford University Press.

Collin, F. & Køppe, S. (2014). Socialkonstruktivisme i humaniora i *Humanistisk videnskabsteori*. Kap. 11, pp. 475-504. Lindhardt & Ringhof.

De Bruin, K., de Haan, Y., Vliegenthart, R., Kruikemeier, S. & Boukes, M. (2021). News Avoidance during the Covid-19 Crisis: Understanding Information Overload i *Digital Journalism*. pp. 1286-1302. Routledge.
<https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1957967>

De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology i *Information Design Journal*. pp. 51-62. John Benjamins Publishing Company.

Entman, R. M. (2015). Framing: til afklaring af et spredt paradigme i *Mediekultur*. pp. 115-123. Society of Media reseachers in Denmark. Oversat af Stig Hjarvard, oprindeligt publiceret i Journal of Communication (1993). SMID.

Gyldensted, C. (2015). *From Mirrors to Movers*. GGroup Publishing.

Hermans, L. & Prins, T. (2022). Interest matters: The effects of constructive news reporting on Millennials' emotions and engagement i *Journalism*. pp. 1064-1081. SAGE.
<https://doi.org/10.1177/1464884920944741>

Hermans, L. & Gyldensted, C. (2019). Elements of constructive journalism: Characteristics, practical application and audience valuation i *Journalism*. pp. 535 – 551. SAGE.

<https://doi.org/10.1177/1464884918770537>

Hjarvard, Stig (2015) Framing – Introduktion til et begreb og en klassisk tekst, *MedieKultur*. pp. 104-114, SMID.

Iyengar, S. (2010). The state of media-effects research i: Curan, J. (red.): *Medie and Society* (5th. ed.) pp. 273 – 290. Bloomabury Academic.

Jensen, K. B. (2021). Tidligere medieteorier og effektforskning i: Eskjær, M. F. & Mortensen, M. (red.): *Klassisk og Moderne Medieteorier*. pp. 73-92. Hans Reitzels Forlag.

Kjærgaard, A., Gravengaard, G., Hjuler, S. & Dindler, C. (2018). Tænke højt-protokoller i *Nydanske Sprogstudier*. pp. 94-121

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interview – Introduktion til et håndværk*. 2nd ed. Hans Reitzels Forlag.

McIntyre, K. & Gyldensted, C. (2018). Positive Psychology as a Theoretical Foundation for Constructive Journalism i *Journalism Practice*. pp. 662- 678. Routledge.

<https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1472527>

McIntyre, K. & Lough, K. (2023). Evaluating the effects of solutions and constructive journalism i *Newspaper Research Journal*. pp. 276-300. SAGE.

<https://doi.org/10.1177/07395329231187622>

McIntyre, K. (2019). Solution Journalism i *Journalism Practice*. pp. 16-34. SAGE.

<https://doi.org/10.1080/17512786.2017.1409647>

Meier, K. (2018). How Does the Audience Respond to Constructive

Journalism? Two experiments with multifaceted results i *Journalism Practice*. pp. 764-780. Routledge. <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1470472>

Miles, M. B. & Huberman, A. (1994). Codes and coding I *Qualitative Data Analysis*. pp. 55-75. SAGE Publications.

Moestrup, S., Gaarskjær, J. & Luk, G. (2022). *Hvad Laver Jeg Her?* Samfundslitteratur.

Philo, G. & Berry, Mike (2011). *More Bad News from Israel*. London. Pluto Press.

Philo, G. & Berry, Mike (2004). *Bad News from Israel*. Pluto Press.

Scheufele, A. D. & Tewksbury, D. (2007). Framing, Agenda Setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models i *Journal of Communication*. pp. 9-19. Oxford University Press.

Schrøder, K., Blach-Ørsten, M. & Kæmsgaard, M. (2023). Danskernes brug af nyhedsmedier 2023. pp. 1- 92. Roskilde Universitet.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7956294>

Skovsgaard, M. & Andersen, K. (2020). Conceptualizing News Avoidance: Towards a Shared Understanding of Different Causes and Potential Solutions i *Journalism Studies*. pp. 459-476. Routledge.
<https://doi.org/10.1080/1461670X.2019.1686410>

Stake, R. (1995). The Unique Case i *The Art Of Case Study Research*. Kap. 1, pp. 3-15. SAGE Publications.

Strömbäck, J. (2005). In Search of a Standard: four models of democracy and their normative implications for journalism i *Journalism Studies*. pp. 331-345. Routledge.
<https://doi.org/10.1080/14616700500131950>

Swijtink, N., Prins, T., Hermans, L. & Hietbrink, N. (2023). An informed audience: The effects of constructive television news on emotions and knowledge i *Journalism*. pp. 2436-2453. SAGE.

<https://doi.org/10.1177/14648849221109333>

Their, K., Abdenour, J., Walth, B. & Dahmen, N. S. (2021). A narrative solution: The relationship between solutions journalism, narrative transportation, and news trust i *Journalism*. pp. 2511-2530. SAGE.

<https://doi.org/10.1177/1464884919876369>

Tuchman, G. (1972). Objectivity as Strategic Ritual: An Examination of Newsmen's Notion of Objectivity i *American Journal of Sociology*. pp. 660-679. The University of Chicago Press.

van Antwerpen, N., Searston, R. A., Turnbull, D., Hermans, L. & Kovacevic, P. (2023). The effects of constructive journalism techniques on mood, comprehension, and trust i *Journalism*. pp. 2294 - 2317. SAGE.

<https://doi.org/10.1177/14648849221105778>

Wolfsfeld, G. (1997). *Media and political conflicts*. Cambridge: Press Syndicate of the University of Cambridge.

Artikler

Haagerup, U. (06.12.2008). *Konstruktive nyheder*. Politiken.

<https://politiken.dk/debat/kroniken/art5471819/Konstruktive-nyheder>

Jørgensen, E. & Aagaard, T. (22.03.2024). *Vi blev fanget i ildkamp og endte til begravelse. Kom med til "Lille Gaza" i Opkald fra Jerusalem*. Zetland.

<https://www.zetland.dk/historie/seQAWGBn-m8dGXM67-8412f>

Jørgensen, E. & Aagaard, T. (22.03.2024).

Hamas har deres lillesøster. Skal de nu rummepalæstinenserne sorg? i Opkald fra Jerusalem. Zetland.

<https://www.zetland.dk/historie/s8q1pQ6W-m8dGXM67-c8457>

Klitkou, P. (26.03.2024). *Hvad er Millennials? Hvad er Generation Y og deres kendetegn*. PK Medier.

<https://pkmedier.dk/millennials/>

Korsgaard, L. (25.11.2019). *Journalistik, der giver håb, er ikke naiv. Den er nødvendig*. Zetland.

<https://www.zetland.dk/historie/sejvw0J7-m8dGXM67-98178>

Thyssen, R. M. P. (02.10.2023). *TV2.dk's nyheder er blevet for dunkle, så nu kommer de "håbefulde" historier*. Journalisten.

<https://journalisten.dk/tv2-dks-nyheder-er-blevet-for-dunkle-saa-nu-kommer-de-haabefulde-historier/>

Hjemmesider

Ritzau (u.å.). *Konstruktiv journalistik – Sådan arbejder Ritzau med denne genre*. Ritzau.dk

<https://ritzau.com/konstruktiv-journalistik-sadan-arbejder-ritzau-med-denne-genre/>

Verdens Bedste Nyheder (u.å.). *Hvad er Verdens Bedste Nyheder?* Verdensbedstenyheder.dk

<https://verdensbedstenyheder.dk/om-os/>

Zetland (u.å.). *Om Zetland*. Zetland.dk

<https://www.zetland.dk/omzetland>